

DARBININKAS

LX, Nr. 2
Sausis - January 10, 1975

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

Savaitės įvykiai

Watergate bylos jury rado, kad buvusieji atsistatydinusio prezidento Nixono artimi patarėjai — John N. Mitchell, John D. Ehrlichman, Harry R. Halderman ir Robert C. Mardian — yra kalti kėsindami trukdyti teisingumą ir neteisingai liudiję savo parodymuose. Penktasis kaltinamasis, Kenneth W. Parkinson, rastas nekaltu. Kaltais pripažintieji žada apeliuoti.

William O. Douglas, JAV aukšč. teismo teisėjas, susirgo kraujo išsiliejimu smegenyse, ir jo sveikatos būklė yra rimta.

Hugh L. Carey, naujasis New Yorko gubernatorius, buvo prisaiškintas ir pradejo eiti pareigas, pažadėdamas būti teisingas, kovoti su korupcija ir būti taupus.

Apkaltinama vis daugiau ir daugiau JAV korporacijų pinigų dalinimu politikam rinkimų reikalui ir stengimusi juos nurašyti nuo mokesčių kaip teisėtas korporacijos išlaidas.

JAV Atstovų Rūmų komitetas rado, kad federalinė aviacijos administracija paviršutiniškai žiūri į keleivinių lėktuvų konstrukciją.

JAV, V. Europos ir Japonijos vyriausybės atstovai sutarė kasmet atsilikusiems kraštams remti skirti po 3 bil. dol. Pinigai bus skolinami iš aliejų eksportuojančių kraštų, mokant jiems 8% palūkanų, o atsilikusiai kraštai už jiem duotas paskolas mokėtų tik 3% palūkanų. Skirtumą — apie 900 mil. dol. kasmet — turėtų padengti pramonieji kraštai.

Freedom House, New Yorke veikiančioji organizacija, vadovaudamasi laisvo apsisprendimo principu, teikiamu jų valdžioje esančiom mažumom, pirmą kartą viešai paskelbė, kad Sovietų Sąjunga ir Indija dabar yra didžiausios imperialistinės valstybės.

JAV Kongreso ekspertai tvirtina, kad šiais metais federalinis biudžetas turės 23 bil. dol., o ateinančiais metais — 36 bil. dol. deficitą.

Prezidentas Fordas vetavo anglies kasimo paviršiuje įstatymą ir įstatymą, reikalaujantį, kad 20% importuojamo aliejaus būtų gabenama Amerikos firmų laivais.

Wilbur D. Mills, buvęs Atstovų Rūmų Ways and Means komiteto pirm., prisipažino esąs alkoholikas, bet nutarė iš Kongreso nepasitraukti.

Sergei Kovalev, Sovietų S-gos disidentas, biologas, padarius jo bute kratą, buvo sulaikytas ir išgabentas į Vilnių, kur turėjo liudyti teisme ryšium su Lietuvos Bažnyčios kronikos leidimu.

Sovietų S-ga suteikė filmų aktorui Donatui Banioniui tautinio liaudies aktoriaus titulą už jo vaidmenis filmuose "Niekas nenorėjo mirti", "Negyvas laikmetis" ir kt.

Ukrainoje gydytojas Michail Štern buvo nubaustas 8 metų darbo stovyklos už tai, kad jis ėmęs atlyginimą iš pacientų ir pardavinėjęs jiems vaistus.

Egipto užs. reik. min. Ismail Fahmy ir kariuomenės vadas gen. Mohamed Abdel Ghany el-Gamasy lankėsi Maskvoje, tikėdamiesi, kad Sov. S-ga sutiks vėl aprūpinti Egiptą ginklais ir karine medžiaga.

Brežnevas atšaukė anksčiau nustatytą savo vizitą į Egiptą dėl sveikatos. JAV vyriausybė tuo yra patenkinta, nes Kissingeris turėjęs daugiau laiko tarpininkavimo tarp Izraelio ir arabų valstybių politikai.

(nukelta į 2 psl.)

KONGRESO KALĖDINĖ DOVANA TAUTINĖM GRUPĖM

Prieš mėnesį JAV LB krašto valdyba buvo palaidojus visas viltis, liečiančias gavimą fondų, kuriais šiais metais būtų finansuojamas Etninių Studijų įstatymas. Po vienerių metų ir 2.3 milijonų dolerių išlaidų šiai programai vykdyti JAV švietimo įstaiga dėl nežinomų priežasčių atsisakiusi prašyti sumų 1975 metams. Jai neprašant, JAV biudžeto įstaiga taip pat nemačiusi reikalo pradėti programą finansuoti. Reikalas baigėsi keliem JAV Kongreso nariams Congressional Record apgailestaujant šios programos nutraukimą ir pasižadant 1976 fiskaliniams metais klaidą atitaisyti.

Nepasidavę biurokratams tik pradinis etninių studijų JAV Senate autorius sen. Richard S. Schweiker iš Pensilvanijos. Artimai bendradarbiaudamas su jo atstovaujamoji valstijos esan-

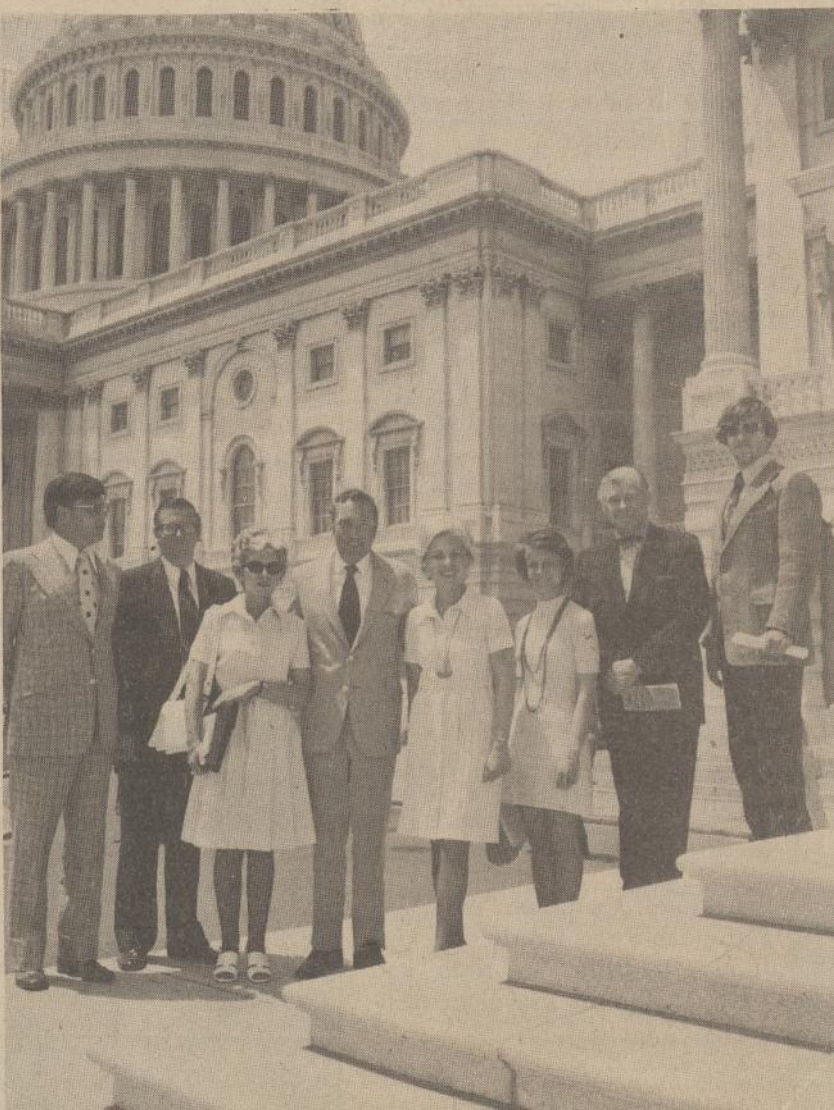
čiomis tautinių grupių centrinėmis įstaigomis — lenkais ir latviais Pittsburghe ir JAV LB krašto valdyba Philadelphiaj, 1974 gruodžio vidury jis pravedė papildymą prie Sveikatos, Švietimo ir Gerovės departamento (HEW) biudžetinio įstatymo. Pagal šį įstatymą papildymą etninėm studijom skiriamama 1.8 milijonų dolerių suma (laikotarpiui iki 1975 birželio 30). Įstatymas, Atstovų Rūmams patvirtinus, šiuo metu laukia prezidento Fordo parašo. Jam įstatymo nevetuojant, numatyta suma būtų skirstoma šių metų pradžioje.

Ne paslaptis, kad pereinamais metais JAV švietimo įstaigos biurokratai nukreipė veik visą paskirtąją 2.3 milijonų dolerių sumą savo draugam universitetuose. Tautinės grupės, kaip pabaltiečiai, lenkai, vokiečiai, tieiogiai nieko negavę. Jei buvo tikėtasi paramos mūsų lietuonistinėm mokyklom, jų vadovėliams leisti ar naujiems mokytojams ruošti, tai teko nusivilti. Parama nuėjusi į universitetus remti projektams, kurie mus, kaip jūrų kiaulytes, tyrinėtu, statistškai suklasifikuotų, įsiliejimą į Amerikos tirpdinimo katilą studijuotų, bet jokių būdu neskatinu tautinio išsilaukymo JAV-ėse. Dėl šio elgesio JAV LB vadovybė ir kitų tautų atstovai protestavo senatoriui Schweiker ir JAV švietimo įstaigai.

RŪPINASI LIETUVIAIS KALINIAIS

New Yorko senatorius James L. Buckley, prieš vykdamas į Maskvą, pageidavo gauti lietuvių kalinių Sovietų Sąjungos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose sąrašą. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas senatoriui Buckley įteikė du kalinamų lietuvių sąrašus. Viename jų buvo 115 kalinių, o kitame — 39. Šie kalinių sąrašai jau anksčiau buvo pasiųsti Amnesty International Londono Centru, paskelbti Eltoje ir iš jos persispausdinti daugelyje laikraščių.

1974 lapkričio 14 į Maskvą išvykęs senatorius rūpinosi kalinamais lietuviams ir ukrainiečiais, kaip jis rašo savo laiške, įdėtame 1974 m. gruodžio 19 d. JAV Kongreso dienynė — Congressional Record. Prie savo laiško senatorius pridėjo Sovietų Sąjungoje kalinamų lietuvių sąrašus. Vliko pirm. dr. Kęstutis Valiūnas savo raštu padėjo senatoriui už jo susirūpinimą lietuviams kaliniams. (Elta)

JAV LB darbuotojai su etninių-tautinių studijų įstatymo autoriumi senatorium Richard S. Schweiker Washingtonė. Iš k. Vytautas Radikas, LB tarybos narys Vytautas Radzianovas, LB krašto valdybos vicepirm. Aušra Zeri, senatorius Schweiker, Teresė Gečienė, Danutė Muraškaitė, Philadelphiajios LB apylinkės pirm. arch. Jonas Stelmokas, LB krašto valdybos vicepirm. jaunimo reikalams Vytautas Maciūnas. Sen. Schweikerio pastangomis 1975 paskirta 1.8 mil. dolerių suma etninėm-tautinėm studijom.

grupėm techninę pagalbą užpildant prašymus fondams gauti.

JAV LB švietimo ir visuomeninių reikalų tarybų nariams tenka jungtinėmis jėgomis rūpintis, kad fondai būtų gauti lietuvių institucijom. Prezidentui Fordui įstatymą pasirašius, jiems teks vėl ruošti projektus ir teikti prašymus finansinei paramai gauti. Reikia tikėtis, kad šie metai bus sėkmingesni.

A. Gečys

PLB pirmininkas Br. Nainys įteikia Australijos opozicijos vadui William Snedden LF medalį.

Maskvoj suimtas disidentas dėl LKB Kronikos platinimo

New York Times dienraštis pranešė apie rusų disidentą Sergei Kovalev areštą. Po padarytos kratos sovietų slaptoji policija rado pas jį Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką.

Kovalevas nepaprastai daug yra padėjęs Kudirkų šeimai.

Balandžio mėnesį, kai p. Šulskienė buvo suimta, jai važiuojant į Amerikos ambasadą Maskvoj, Kovalevas pranešė apie jos suėmimą Vakarų korespondentam, išstatydamas save į didelį pavojų. Jis tuo metu taip pat buvo laikinai suimtas dėl palaikymo kontakto su Amerikos ambasada p. Šulskienės pilietybės reikalu. Vėliau buvo paleistas, Amerikos ambasados pareigūnui paprašius su juo susitikti. Kai p. Šulskienė antrą kartą vyko į Maskvą, Kovalevas ją su-

tiko traukinio stoty ir globojo, kol ji grįžo atgal į Lietuvą, gavus Amerikos pilietybę ir pasą. Vėliau, kada Kudirkai vyko į Ameriką, jie buvo apsisistoję pas Kovalevą bute, ir jis jiems visokeriopai padėjo.

Simas Kudirka, sužinojęs apie Kovalevo padėtį, tuoj pat telefonu susisieko su kitu jam žinomu disidentu Maskvoj. Šis jam pranešė, kad Lietuvoje buvo suimti trys lietuviai po padarytų kratų ieškant Kronikos. Jų tarpe buvo ir Balys Gujauskas, 25 metus kalėjęs Sovietų koncentracinėje stovykloje dėl politinių priežasčių. Gujauskas taip pat yra padėjęs Kudirkų šeimai. Liepos mėnesį jis vertėjavo, kai Amerikos ambasados pareigūnai tarėsi su p. Šulskiene Vilniuj, jai pasi-

(nukelta į 8 psl.)

Demokratinis atvirumas ir demokratijos saugumas

Šiuo metu JAV spaudoj, kongrese ir pačioje prezidentūroje kyla susirūpinimas Amerikos slaptosios tarnybos veiksmams galui turėti dvi priežastis: buv. prezidento Nixono per neatsargiai išplėstą slaptosios tarnybos kompetenciją arba valstybės slaptosios tarnybos principinį nesuderinimą su Amerikos demokratijos atvirumu.

Turint galvoj buv. kongresmano Nixono savo metu patirtus sunkumus ir tik per plauką išvengtą nesėkmę Alger Hiss atskleidimo byloje, galima prieiti, kad, tapęs prezidentu, Nixonas valstybės saugumui sumetimais slaptajai tarnybai galėjo suteikti kai kurias praktines galimybes, kurios betgi nelabai galėjo susiderinti su Amerikos demokratijos atvirumu.

Antra vertus, toks spaudų kongreso ir paties prezidento susirūpinimas slaptosios tarnybos veiksmams galėjo kilti ir visai be kokio ryšio su buv. prezidentu ir jo pažiūromis į slaptosios tarnybos uždavinius ir jų vykdymo praktiką, o tik iš atitinkamų sluoksnių tam tikros

baimės, kad slaptoji tarnyba apskritai yra Amerikos demokratijai pavojingas instrumentas. Tam tikri amerikiečių sluoksniai demokratinis atvirumas atrodo svarbesnis už demokratijos saugumą. Tokie sluoksniai Amerikos demokratijai mato didesnį pavojų valstybės įstaigų slaptose pastangose, kaip demokratijos priešų paraustinėje veikloje, kuriai neutralizuoti kaip tik ir reikia slaptosios tarnybos.

Šio JAV spaudos, kongreso ir prezidento susirūpinimo slaptosios tarnybos veiksmams proga prisimena įžymiojo prancūzų valstybininko ir Europos ūkinės bendruomenės kūrėjo Jean Monnet savo geram bičiuliui amerikiečiui JAV slaptosios tarnybos klausimu padaryta pastaba.

— Tokia atviros demokratijos šalis, kaip Amerika, — sakė Bonnet, — tikrai naudotis slaptąja tarnyba niekada negalės. O jeigu jį tatau bandytų vykdyti galutinėje išvadoje galimas daktas, tokio bandymo nuostoliai būtų tikrai didesni už naudą.

Australijos lietuviai parodė ištvermę

PLB pirmininkas B. Nainys pas opozicijos vadą W. Snedden

Kas antri metai vis kitame Australijos mieste susirenka Australijos lietuviai 1974 metų pabaigoje susibūrė Adelaidėje. Visoj Australijoje esą truputį per 10,000 lietuvių, o pačiam Adelaidės mieste — apie 2000. Iš įvairių Australijos vietų atvyko per 1000 svečių. Iš Amerikos buvo per 40 asmenų ekskursija.

Lietuvių dienom pasirenkama atostogų laikas. Tada ir Kalėdų šventės, ir vasaros karščiai. Ši vasara čia buvo kiek skirtinga. Kai šiaurinėje Australijoje uraganas nusiaubė Darwinio miestą, Adelaidėje įprastus kalėdinius karščius vėsino neįprastas lietus.

Dvi parodos

Iš anksto buvo numatyta gausi programa. Dar prieš oficialų lie-

tuvių dienų atidarymą gruodžio 26 atidarytos dvi dailės kūrinių parodos, o vakare vyko literatūros, dainos ir muzikos vakaras.

Atidarymo pamaldos

Lietuvių dienų atidarymo mišias gruodžio 27 Šv. Kazimiero Lietuvių Katalikų Centro koplyčioje aukėjo klebonas kun. A. Spurgis, MIC, kun. P. Butkus ir Tėv. K. Bučmys, OFM. Pamokslą pasakė A. Spurgis. Kie-me iškeltos vėliavos, ir padėtas vainikas prie paminklo žuvusiems. Po to buvo susipažinimo pietūs parapijos salėje.

Krepšinio žaidynės

Popietėj atidarymo iškilmės Forestville krepšinio stadione. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Spurgis, MIC, kalbėjo rengimo komiteto pirm. V. Baltutis, Australijos LB pirmininkas V. Neverauskas, PLB pirmininkas Br. Nainys ir kiti. Leonas Baltrūnas pristatė pirmąją krepšinio komandą, suorganizuotą prieš 25 metus.

Po oficialaus atidarymo prasi-dėjo 25-toji sporto šventė — krepšinio žaidynės. Gruodžio 27-31 šiame stadione bandė savo jėgas krepšinio ir tinklinio varžybose šie Australijos lietuvių sporto klubai: iš Sydney — Neris ir Kovas, iš Geelong — Vytis, iš Adelaidės — Vytis, iš Melbourne Varpas, iš Cobart — Perkūnas.

Vaidinimas

Vakaro programoj Lietuviu namuose Adelaidės teatralų grupė Vaidila suvaidino A. Kairio 3-jų veiksmų veikalą "Šviesa, kuri užsidegė". Režisavo J. Neverauskas.

LB tarybos posėdžiai

Gruodžio 28-30 Lietuvių namuose vyko Australijos Lietuvių Bendruomenės tarybos atstovų suvažiavimas. Pirmą dieną po kun. A. Spurgio invokacijos, PLB pirmininko B. Nainio sveikinimo ir dovanų įteikimo bei ALB pirm. V. Neverausko sveikinimo išklaudyta krašto valdybos kontrolės komisijos, garbės teismo, Mūsų Pastogės savaitės raščio redaktoriaus ir leidėjų komisijos atstovo pranešima Daug laiko atėmė diskusijos su vaitraščio klausimais.

Nauja valdyba

Australijos LB krašto valdyb naujam dvejų metų laikotarpiui numatyta rinkti iš Melbourne gyvenančių kandidatų: A. Šimkus — 57 balsai, P. Sungaila — 57, V. Ališauskas — 48, A. Bladzevičius — 46, D. Levickienė — 38, V. Juška — 35, J. Pelelenskis — 32, St. Čižauskas — 19, A. Matukevičienė — 10, V. Kruženė — 5. Pirmą dieną sesijoje ir rinkimuose dalyvavo 67 tarybos atstovai iš 75 galimų. Į naują krašto valdybą išrinkti pirmieji septyni.

Paskaitos

Kitomis LB tarybos suvažiavimomis dienomis išklaudyta aktuali PLB pirmininko inž. Br. Nainio paskaita, prof. A. Kabilos paskaita "Pabaltijo pripažinimas, faktai, įvykiai ir kas toliau", svarstyti einamieji reikalai, priimtos rezoliucijos.

Tautinių šokių vakaras

Gruodžio 28 vakarą Apollo stadione vyko didingas tautinių šokių vakaras. Dalyvavo apie 130 šokėjų iš 7 skirtingų grupių. Grupės šoko individualiai ir bendrai. Iš viso pasišoko 23 šokius.

Pamaldos katedroj

Gruodžio 29, skemadienį, 11:15 v.r. Šv. Ksavero vardo Adelaidės katedroj vyko iškilmingos suvažiavimo pamaldos. Mišias aukėjo klebonas kun. A. Spurgis, MIC, koncelebravo kun. P. Butkus, Tėv. K. Bučmys, OFM. Pamokslą pasakė kun. P.

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

Moskvos spauda įspėjo, kad Sov. S-ga galinti peržiūrėti savo ūkinius išpareigojimus JA Vals-tybėm pagal 1972 pasirašytą sutartį (Sov. S-ga tada sutiko gra-ziinti JAV 700 mil. dol. už karo metu jai teiktą pagalbą pagal Lend-Lease įstatymą).

Egiptas ir Izraelis Kissin-gerių pateikė dėl antrojo Izrae-lio kariuomenės atitraukimo iš Sinajaus pusiasalio tokias sąly- gas, kurios yra visai nepriimti- nos antrajai pusei.

Iranas paskelbė, kad naujo Arabų-Izraelio karo metu jis palaikytų arabus, nors ir nenū- mato į patį karą įsivelti.

Kinija apkaltino Sov. S-ga, kad ji, pasinaudodama aliejaus embargo ir pardavinėdama kitom valstybėm aliejų, uždirbo milijonų dolerių.

Nikaragvos teroristai už- puolė JAV pasiuntinui suruo- štą pagerimą privačiame name, nukovė 2 policininkus ir paėmė apie 30 įkalčių. Vadovaudama kitais vyriausybė turėjo paleisti iš kalėjimo 14 politinių kalinių, sumokėti apie 1 mil. dol. ir lei- sti teroristams su kalėjimais iš- vykti į Kubą.

Entrejoje, Asmaros mieste, Eritrejos išlaisvinimo organiza- cijos nariai viela pasmaugė per 50 žmonių.

Olandijoje gyveną pietų mo- lukiečiai, reikalaudami salom nepriklausomybės nuo Indone- zijos, užpuolė tarptautinį teisin- gumo tribunolą ir padegė jo na- mus. Molukų salos yra prie pie- tinio Indonezijos salyno.

Prancūzijos anglies kasyklų sprogime ir gaisre žuvo 41 ang- liakasis.

Gvatemaloje keleivinio lėk- tuvo avarijoje žuvo 21 amerikie- tis.

Šiaurės Pakistane per įvykusį žemės drebėjimą žuvo 5000 žmonių. Nukentėjusiem padėti. Saudi Arabijai paskyrė 10 mil. dol., JAV — 25,000, Kanada — 10,000, Britanija — 23,000 ir Australija — 32,000.

Šiaurės Airijos teroristam pas- kelbus laikines paliaubas, Bri- tanijos vyriausybė paleido per 100 kalėjime laikytų teroristų ir pažadėjo kitų lengvatų, jei pa- liaubos pasidarys nuolatinės.

Portugalija, praėjus 20 metų, atnaujino diplomatinis santy- kių su Indija ir išsižadėjo bet kokių teisių į ankščiau jos valdy- tas Indijos sritis.

Kuvait šeimas paskelbė, kad jis nesumažins aliejaus gany- bos iki tokio laipsnio, kad tai pakenktų JAV ir Britanijos in- teresams, nes jo kapitalai yra in- vestuoti šiose valstybėse.

Venecuela ir Kuba atnaujino diplomatinis santykius.

Bangladešo min. pirm. Muji- bur Rahman paskelbė išimties būklę kovoti su banditizmu ir politinėmis žudynėmis.

Etiopijos vyriausybė naciona- lizavo tuos bankus ir draudimo įstaigas, kur dalį kapitalo buvo investavusios užsienio valsty- bės.

Zaire valdančioji partija pas- kelbė nusavinanti pramonę, statybos ir prekių paskirstymo į- mones.

Indijos min. pirm. Indira Gandhi pareiškė, kad pramonė- nės valstybės turi pareigą padė- ti neturtingiems kraštams, jų tarpe ir Indijai.

Manoma, kad didžiajame New Yorke ir šiaurinėje N.J. nelega- liai gyvena per 1 milijoną sve- timšalių, turinčių darbus ar besinaudojančių šalpa.

Pagerbdami žmogaus teisių gynėją, beveik visą savo subren- dusį gyvenimą praleidusi so- vietiniuose kalėjimuose, Vladi- mir K. Bukovsky, per 20 Ame- rikos gyvenime žinomesniųjų demonstrantų piketavo Sov. S- gos misiją prie JT.

JAV aukšč. teismo teisėjas Thurgood Marshall atmetė jau- niųjų socialistų prašymą už- drausti FBI sekti jų konvenci- ją, vykstančią St. Louis.

1975 — Valančiaus ir Čiurlionio metai

Šiais metais sueina šimtas metų nuo vyskupo Motiejaus Valančiaus mirties (mirė 1975- V-29) ir šimtas metų nuo dai- lininko-muziko Mikalojaus K. Čiurlionio gimimo (gimė 1975- IX-22). Šiom dviem išskirtinos reikšmės sukaikims atžymėti JAV LB Kultūros Taryba 1975 metus skelbia Valančiaus ir Čiurlionio metais. Todėl:

A. LB Kultūros Taryba, skelb- dama šiuos metus Valančiaus ir Čiurlionio metais, maloniai kreip-iasi į Lituanistikos Institutą, LKM Akademiją, Lietuvių daili- ninkų ir dailininkų draugijas, Lietuvių muzikų draugiją, Lie- tuvių rašytojų draugiją, Lietuvių žurnalistų draugiją, M. K. Čiur- lionio vardo Meno galeriją Chi- cagoje, M. K. Čiurlionio vardo Meno ansamblį Clevelande ir kitas išeivijoje veikiančias mokslo, meno ir kultūros organi- zacijas, ruošti šių dviejų mūsų

tautos švietimo ir kultūros švy- turių akademijas, minėjimus, spaudos ir kūrybos parodas, kul- tūros šventes, vakarus, simpo- ziumus etc.

B. LB Kultūros Taryba viešai kreipiasi į ateitininkus, skau- tus ir kitas jaunimo organizaci- jas, prašydama, ruošiant savai- tines vasaros jaunimo stovyklas ar kursus, vadinti Valančiaus ir Čiurlionio stovyklomis ar kur- sais, įtraukti į savo programas plačias ir išsamias Valančiaus ir Čiurlionio kūrybai nušviesti paskaitas, ruošti jose parodėles, susipažinimo su Valančiumi ir Čiurlioniu dienas, muzikos va- landas, viešas ir uždaras diskusi- jas, anų laikotarpių pažinimui seminarus, pristatyti išeivijos jaunimui Valančiaus ir Čiurlio- nio credo šių dienų perspekty- voje.

C. LB Kultūros Taryba kreip-iasi į LB krašto valdybą, o per ją į LB apygardų ir apylinkių

valdybas, prašydama savo vieto- vėse, nesiveržiant į didmies- čius, 1975 metų bėgyje surengti nors vieną šventę ar vakarą Va- lančiaus ir vieną Čiurlionio pa- gerbimui.

D. LB Kultūros Taryba prašo PLB valdybą paraginti Kanados, Australijos, N. Zelandijos, Ang-lijos, Vokietijos ir Pietų Ameri- kos valstybių Lietuvių Bendro- menes, kad jos prisidėtų prie Valančiaus ir Čiurlionio metų atitinkamo paminėjimo savo valstybės didesnėse vietovėse, surengiant šių mūsų tautos vyrų akademijas, šventes ar paminėji- mus jiems prieinamomis sąlygo- mis.

JAV LB Kultūros Taryba Va- lančiaus ir Čiurlionio metų pro- ga bičiuliškai kviečia visą lietu- viškąją išeiviją, o ypač mūsų kultūrininkus, menininkus ir mokslininkus, prašydama:

a. paraginti savo gyvenamoje vietovėje atitinkamas organiza- cijas, mokslo institucijas ar jų vadovybes arba pavienius asme- nis atkreipti ypatingą dėmesį į šiuos sukaiktuosius Valančiaus ir Čiurlionio metus.

b. sustiprinti savo kultūrinius išpareigojimus tautos laisvės idealui realizuoti, idant mūsų kūrybiniai įnašai nors ma- žyte dalimi pateisintų Valan- čiaus ir Čiurlionio didžiulius idealus, ir

c. patiems daugiau prisidėti prie organizuotos ir neorgani- zuotos kultūrinės veiklos išeivi- joje Valančiaus tautinio atsparu- mo ir Čiurlionio kūrybinio idea- lizmo dvasioje.

Anatolijus Kairys, pirm. JAV LB Kultūros Tarybos vardu.

tos pat dienos 9:15 v.v. žinių metu. Visos radijo stotys perda- vė žinią apie Amerikos lietuvių ekskursijos atvykimą.

Pas opozicijos vadą

Australijos vyriausybės opozi- cijos vadas William Snedden švenčių metu lankėsi Adelaidėje ir gruodžio 30 priėmė PLB pir- mininką Br. Nainį su ALB pir- mininku V. Neverausku ir ALB įgaliotiniu politiniam reikalui J. Lapšiu. W. Snedden pokalbio metu pareiškė, kad ateinančių rinkimų metu jo partija rinkimi- nien platformon įtrauks ir Balti- jos valstybių klausimą, kad Aust- ralija nutrauktų dabartinės vy- riausybės išreikštą Baltijos v-bių okupacijos pripažinimą. Br. Nainys opozicijos vadui įteikė Lietuvių Fondo išleistą medalį.

Apie atskirus įvykius vėliau įplčiau. (K. Bė.)

puolimų prieš sovietų valstybę ir socialinę sistemą".

Visi keturi buvo taip pat ap- kaltinti siuntinėje pagrindžio leidinio užsienin.

Nubaustųjų pavardės buvo paduotos šios: Petras Plumpa gavęs 8 metus; Povilas Petronis (4 metai), Jonas Stašaitis (1 me- tai) ir Virgilijus Jaugelis (2 me- tai).

Komunistinis dienraštis neiš- vardino pagrindžio žurnalo, bet nėra abejones, kad tai yra Lie- tuvos Katalikų Bažnyčios Kroni- ka. Keturių vyrų platinta me- džiaga buvo charakterizuota kaip "persunkta sovietų visuo- menės neapykanta, kurstanti veikti prieš valstybę". (Elta)

ma Romoje, paminėta Wilking's European Press Guide tarp kitų Italijos leidinių. Tai rodo, kad Eltos biuletenis yra gerai užsi- rekomendavęs.

— Stars and Stripes, leidžia- mas Europoje Amerikos kariam, paminėjo Simą Kudirką. Žinią pradedama tuo, kad S. Kudirka atvyko į Washingtoną padėko- ti senatoriam už jo išlaisvinimą. Minimas priėmimas pas senato- rius. Toliau papasakojama trum- pai Kudirkos istorija. Šią iškarpa atsiuntė iš Berlyno.

Druskininkų kurorte Lietuvoje restoranų ir kavinių infor- macinės lentos.

Australijos lietuviai...

(atkelta iš 1 psl.)

Butkus iš Sydney, Giedojo Mel- bourno lietuvių choras. Pamal- dose dalyvavo ir į katedrą pri- pildžiusius lietuvių prabilo ir Adelaidės arkivyskupas James Gleeson. Savo nuoširdumu pa- rodė solidarumą lietuviams.

Kiti pasitarimai, suvažiavimai

Sekmadienio popietę PLB pirmininkas B. Nainys kalbėjo Lietuvių namuose lietuviškais klausimais; pavarėję ten pat atidarytas Australijos lietuvių inžinierių ir architektų suva- žiavimas, o Lietuvių Katalikų Centre atidarytas LKV Sąjungos Ramovės suvažiavimas.

Sekmadienis baigtas jaunimo talentų vakarų universiteto ra- jone Scott teatro salė.

Gruodžio 30, pirmadienį, Lie- tuvių Katalikų Centre vyko Australijos lietuvių katalikų ka- pelionių sekretoriato pasitari- mas, o Lietuvių namuose buvo tęsiamas LAB tarybos suva- žiavimas. Atskirai tarėsi Aust- ralijos lietuviai studentai. Vaka- re Adelaidės rotušės salėje iš- klausyta didinga dainų šventė. Vadovaujant G. Vasiliauskienei, dalyvavo arti 200 choristų iš įvairių vietovių. Dainavo visi chorai kartu ir atskirai. Didžia- sio triumfo susilaukė komp. Bro- nius Budriūnas iš Los Ange- les, Calif., dirgavęs savo kanta- tai "Lietuvos keliu" ir porai savo dainų.

Gruodžio 31, antradienį, Lie- tuvių Katalikų Centro patalpose posėdžiavo lietuviai studentai, o ramovėnai tęsė savo posėdžius. Popietę filmų mėgėjų būrelis stebėjo filmą apie lietuvių gyve- nimą Australijos dykumų cent- re.

Šios Australijos lietuvių die- nos pasižymėjo ne tik renginių, bet ir dalyvių gausa.

N. Metų sutikimas

Naujų metų sutikimas vyko Centennial Hall patalpose. Visi 2000 bilietų buvo išparduoti. Naujųjų metų dienos popietę visų lietuvių bendra gegužinė.

Vietiniai lietuviai parodė daug nuoširdumo ir svetingumo

iš įvairių vietovių suvažiavu- siam tautiečiam.

Amerikos lietuvių grupė, at- vykusi į šias iškilmes, irgi jun- gėsi prie bendro lietuviško judė- jimo. Ypatingai judrus buvo PLB pirmininkas inž. Br. Nainys, kiekviename susibūrime raskamas proga prabilti į Aust- ralijos lietuvių. Be jo neapsiė- jo joks stambesnis šių lietuvių dienų įvykis.

Per televiziją

Savo veiklos PLB pirmininkas neapribojo vien lietuvių tarpe. Gruodžio 26 Adelaidėje jis kal- bėjosi su televizijos antro kanalo reporteriais. Tai buvo rodoma

NUTEISTI 4 LIETUVIAI DĖL KRONIKOS

Keturi lietuviai buvo nuteisti nuo 1 iki 8 metų koncentraci- jos stovyklos, pranešė Reuteris iš Maskvos gruodžio 30 d. Ketu- rių teismas buvo aprašytas rusų kalba komunistų partijos organo "Sovietskaja Litva" gruodžio 30 d. numerį.

Dienraštis pranešė, kad keturi vyrai buvo rasti kalti "nelega- liai spausdinę ir platinę antiso- vietinę literatūrą". Tuose spaus- diniuose buvę "sufabrikuoti, provokatyvių gandų, šmeižto

Italijoje prisiminė lietuvius

Prel. V. Mincevičiaus pastan- gomis Italijos tarpdiecezinė komisija Ilyiajai Bažnyčiai pri- siminti išleido lapelį — Kalėdi- nės lietuvių tradicijos ir jaudi- nantis balsas iš Sibiro. Visa eilė Italijos vyskupijų ir parapijų ši lapelį plačiai išsiuntinėjo su ka- lėdiniais sveikinimais. (Elta)

— Elta Press, redaguojama prel. V. Mincevičiaus ir leidžia-

A. V. ANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido- tūves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air- conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y., 11211; ST 2-5043.

AI SOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir pabrastus. Gilnas patarnavimas įdėdant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apy- linkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blocai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRŪŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas, ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Ave- nue, Woodhaven, N. Y., 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO, Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, na- mų, automobilio, baldų ir k. Namų padavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutuālų Fondų — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y., 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuvių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPŲ KEPYKLĄ — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor- tai, Dailė ir Albertas Radžionas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y., 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — im- portuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suk- nelėms. Taip pat šilkinės medžiagos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vil- nonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Spe- cialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įsi- kinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountsinside, N.J. 07092; Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekmd. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-26 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmd. 1-1:30. S. Min- kus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmd. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos gaunamos pigla kaina ypač siuntiniam į Lietuvą. (Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS

55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas) Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046 (Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam) Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklų sukūrimui ir veltui pristato- mi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) Davenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose keliučių reikaluose:	Specialios nuolaidos:
LĖKTUVAI	INDIVIDAMS
VIEŠBUČIAI	(ekskursiniais bilietais)
LAIVAI (Cruises)	GRUPĖMS
AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas	JAUNIMUI
TRAUKINIAI	SEIMOMS

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 20 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostatais •
Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Kražių skerdynės dar nesibaigė

Amerikiečių ir mūsų spauda pranešė apie naujas kratas Maskvoje, Vilniuje ir kituose miestuose, pranešė apie naujus areštus. Pranešė ir apie naujus nuteisimus. Apie tai rašoma ir šiame Darbininko numery.

Nuteistieji yra "susitepę" platinę Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Jie nepakluso komunistiniam okupantui ir išėjo kovoti už savo religinę laisvę. Ar tai neprimena mum to laiko, kai 19 amžiaus gale (1893) Kražiuose žemaičiai suėjo ginti savo teisių, ginti savo bažnyčios? Okupacinis caro valdžia siuntė net kazokus su bizūnais ir kardais. Ir tie čiažė ir kapojo žmones. Paskui tie žmonės buvo teisiami ir tremiami. Ir už ką? Kad gynė savo teises. Jie tąsų apgynė Kražius, bet tuo pačiu metu neapgynė Kėstaičių. Juos išgriovė rusai. Ir kiek tada atėmė bažnyčių, uždarė vienuolynų, kiek ištrėmė vienuolių, kunigų! Uždraudė ir kryžius statyti, ir bažnyčias remontuoti.

Visi manė, kad tie laikai priklauso tik istorikams. Bet istorijos ratas atsisuko, ir vėl Lietuvoje grubus religijos persekiojimas. Okupantai sutraukė dideles pajėgas, kad išaiškintų, kas leidžia ir platina Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Taip prasidėjo nauji tardymai, naujos aukos eis į teismus ir į kalėjimus, į tremtį, į Sibirą, tais pačiais keliais, kaip caro laikais, kaip ir Stalino laikais.

Pagarbą skiriame tiems kovotojams, tiems kaliniams, kurių rankas ir kojas surakina, kuriuos iškeikia baisiausiais žodžiais. Jų vardai įrašomi į mūsų kovos lapus, į mūsų aukos lapus. Kalbėjime apie juos, šaukime visur, nes gyvename laisvės kraštuose, ir tai mum yra galima.

Su liūdesiu turime prisiminti mūsų brolius amerikiečius, kad jie mus užmiršta ir nepriima kitiems mūsų kovos ir mūsų padėties. Štai Bostone per Kalėdas pats kardinolas laikė

mišias ir giedojo Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus Julius Gaidelio. Moterys buvo tautiniai drabužiai. Ir pamokslas buvo apie persekiojamus krikščionis, tačiau niekas neprisiminė Lietuvos, kuri labiausiai kenčia tą persekiojimą. Ir kokia buvo puiki proga. Čia pat buvo choras, kurio didesnę dalį sudaro pabėgėliai, tremtiniai, kurie pasitraukė nuo to persekiojimo, kurie persekiojimą pajuto savo artumu.

Visi, kurie turime ryšius su amerikiečiais, nebūkime tokie atšaldę, priminkime mūsų padėtį, rašykime laiškus valdžios atstovams ir Bažnyčios hierarchams. Rašykime, nes Kražių skerdynės dar nepasibaigė. Padėkime tiems, kuriuos puola naujieji kazokai ir naujas Rusijos caras.

Kai Balfas kviečia

Dar dega švenčių žiburiai, dar ir namuose gražios eglutės žiburiai. Mes sėdime ištaigiuose savo kambariuose ir žiūrime televizijos programų. Bet ar atsimename, kad yra tokių mūsų tautos brolių, kurie neturi namų, negyvena taip gerai, kaip mes, kad jie yra patekę į vargą?

Simas Kudirka pasakė New Yorke, kad mes, palyginus su Lietuva, gyvename rūmuose. Taip, gyvename ištaigiai ir patogiai. Bet ar to gana? Ar tuo viskas baigiasi?

Mūsų ištaigumas ir mūsų turas turi būti pajungtas tik vienam tikslui — savo tautai. Turime padėti visur, kur tik reikia, padėti tvirtai ir efektyviai.

Štai Balfas skambina varpeliu ir prašo aukų, skambina kaip tas Salvation Army žmogus. Tie žmonės su tokia išverme stovi gatvėse, skambina varpeliais ir groja dūdum, rinkdami aukas nuskriaustiems.

Padarykime gera ir savo nuskriaustam broliui, o gera padarysime tik per Balfą!

2

Vienas mūsų Šventųjų metų uždavinys turėtų būti susipažinimas su antrojo Vatikano susirinkimo nutarimais. Tai yra būtina sąlyga, norint tinkamai paminėti Šventuosius metus.

Šitoks, kaip anksčiau paminėta, mūsų gyvenimo sutvarkymas nėra įmanomas per trumpą laiką. Kaip joks rūkytojas negali, kad ir ištisą savaitę nesurūkęs, ne vienos cigaretės, pasakyti, kad jis jau yra nugalėjęs tą savo įprotį, kaip joks žmogus, kuris nori numesti nereikalingą savo svorio balastą, kad ir pabėgęs kelias iš eilės dienas, negali džiaugtis, kad jis jau yra laimėjęs ir visam laikui išlyginęs savo kūno linijas, taip ir mes, atlikę tik kokias nors trumpas Šventiesiems metams nustatytas pratybas, jokių būdu negalime pasakyti, kad jau esame atlikę visas Šventųjų metų pareigas. Ne. Popiežius pageidauja ir pataria, kad mes ištisus metus vykdytume dvasines pratybas, kad kaip anksčiau paminėta, pa-keistume savo gyvenimą ir,

Antanas Masionis skaito paskaitą Šventųjų Metų pradžios koncerte gruodžio 1 Kultūros Židinio salėje. (Šią paskaitą čia ir spausdiname.) Nuotr. V. Maželis

MŪSŲ MINTYS IR RŪPESČIAI
ŠVENTAISIAIS METAISA. MASIONIS
Elmwood Park, N.J.

kaip šv. Povilas yra išsireiškęs, apsiliktumėm nauju žmogumi. Tik visus metus kasdien nuosirdžiai praktikavę maldą, nepraleidę nė vieno sekmadienio neišklause mišių, tik kuo dažniau atlikinėdami, kaip popiežius yra išsireiškęs, drąsius ir atvirus sąžinės veiksmams, t.y. atlikdami dažnesnę išpažintį ir priimdami komunią, taip pat praktikuodami dar ir kitas paminėtas dorybes, kaip artimo meilę, socialinį teisingumą visiems, kuriuos vadiname broliais, dalindamiesi tuo, ko Viešpats Dievas mums nepašykstėjo, su kitais, ypač su savo broliais tėvynėje, ir, šitai darydami, ištesėję visus metus, galime būti daug tikresni, kad įsigysime pastovesnius papročius ir tvirtesnę moralinį pagrindą, ant kurio

tvirčiau jausimės net ir Šventiesiems metams pasibaigus.

Susitaikinkime su savimi

Ką tai reiškia? Tai reiškia, tarp kitko, kaip popiežius aiškina, pozityvią savo gyvenimo reviziją. Mes labai dažnai lyginame savo padėtį, savo turą, savo pasisekimus tarnyboje ir kitur su savo draugų, pažįstamų ar gimių ir, ar tai iš pavydo, ar dėl ko kito, matome savo pusėje tik juodus šešėlius, vien tik blogą. Tai yra negatyvus savo padėties vertinimo būdas. Pamėginkime Šventaisiais metais pažūrėti į savo gyvenimą iš kitos, pozityvios pusės. Pamėginkime, kaip amerikiečiai sako, to count all our blessings, t.y. suskaičiuoti visa, ką mes gero esame iš Dievo gavę, sakysime, kad ir per paskutinius 25 metus, būtent nuo 1950-ųjų Šventųjų metų, t.y. nuo to laiko, kai mes išlipome iš laivo ar lėktuvo ir pradėjome čia gyvenimą visai iš nieko, nes, palyginę su tuo, ką mes dabar turime, atvykome į šį kraštą tikrai visai pliki. Ir nelyginkime savęs su tais, kurie už mus daugiau turi, daugiau gali, nes mūsų svajonėms ir troškimams apie dar geresnį gyvenimą gali nebūti jokių ribų; geriau palyginkime savo dabartinę būklę su būkle savo brolių ir seserų, draugų ir gimių, kurie pasiliko tėvynėje Lietuvoje, ir tuoj atgausime savo dvasinę pusiausvyrą; ir ne tik pasijusime visiška laimingi, bet dėkosime Dievui, kad išvedė mus per karą, per ugnį, per jūras marias ir atvedė į šį kraštą, kaip Mozė žydus iš Egipto nelaisvės į Kanaano žemę, kur mes gyvename tokį gyvenimą, kuriuo už jokių pinigų nenorėtume mainytis net su savo tikrais tėvais ar broliais tėvynėje.

Ir kad dar laimingesni pasijustumėm, turėtume dar ir šitaip pagalvoti: kuo gi mes Dievui taip įsiteikėm, kuo gi taip nusipelnėm, kad mums leido išvengti tos vergijos, tos nežmoniškos priespaudos, paniekimo, baimės, kalėjimų, Sibiro stovyklų, o jiems, kurie nepabėgo, ne dėl to, kad nebūtų galėję, bet labai dažniais atvejais vien tik dėl to, kad jie nenorėjo savo krašto palikti, jo apleisti, bet norėjo jį ginti, kad jis nebūtų atėjusių sunaikintas, jiems skyrė visai kitokią dalią. Šitokios meditacijos, šitokie svarstymai labai tiktų mums

Šventaisiais metais, kad lengviau susitaikintume su savimi, su savo likimu, atrastume gilesnę gyvenimo prasmę ir daugiau nesiskųstume, bet dėkotume Dievui už jo globą ir palaimą.

"Užmiršimas yra nusikaltimas"

Būtų tačiau per mažą, jei mes apie tai tik medituotume, bet nieko nedarytume ir po kiek laiko, praėjus Šventiesiems metams, vėl viską užmirštume. Patersono diecezijos savaitraštis "The Beacon" Šventųjų metų progą davė seriją labai gerų straipsnių, gvildenančių šių metų temas. Gale straipsnių nurodomos net temos diskusijoms parapijos tarybų susirinkimuose, organizacijų susibūrimuose ir mažesniuose rateliuose, net šeimose. Viena numeryje pastebėjau įdomią citatą, paimtą iš žydų rašytojo Elie Wieselo, kuris buvo koncentracijos stovykloje, bet išvengė nuodingų dujų kameros ir nebuvo išleistas dūmais per krematoriumo kamina, kaip kiti jo draugai. Jis savo knygoje "The Oath", kurią išleido leidykla Random House New Yorke 1971, pasisako jaučiąs labai kaltas, kad išliko gyvas, kad jam esą tiesiog nepatogu prieš kitus žydus, išlikus gyvam tada, kada tiek jo draugų ir tautiečių buvo sunaikinta. Ir jis prisiekia, kad niekada neužmirš jųjų atminimo. Jis rašo: "...jų užmiršimas būtų nusikaltimas prieš jų atminimą, būtų didžiausia nuodėmė prieš teisingumą ir būtų bendradarbiavimas su budeliu". Kaip tinka šie žodžiai ir visiems tiems mūsų lietuviams, kurie užmiršta savuosius tėvynėje, nepalaikydami su jais beveik jokio ryšio, nieko jiems nepasijusdami, net laiško ar atviruko dažniau neparašydami, vis teisindamiesi, kad jie nieko iš ten, girdi, nepraso, kad jie dabar jau bado nenkenčia, yra pavalgę ir apsirengę. Pagaliau, girdi, per daug rašinėdamas ir siuntinius siuntinėdamas, gali jiems tik pakenkti. Yra pagaliau net tokių "drausolių" mūsų tarpe, kurie bijo net kalėdinį atviruką su religiniu paveikslėliu pasiųsti. Tai yra niekas kitas, kaip tik bendradarbiavimas su budeliu. Ką okupantas ten įsako, ką jis ten draudžia, mes, būdami čia laisvi laisvo krašto piliečiai, iš kažkokios liguotos baimės tuoj ir piladome.

(Bus daugiau)

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

apie a.a. dr. Vincą Vilkaitį,

Žemės ūkio Akademijos profesorių
ir jos ilgametį rektorių

P. JUCAITIS

2

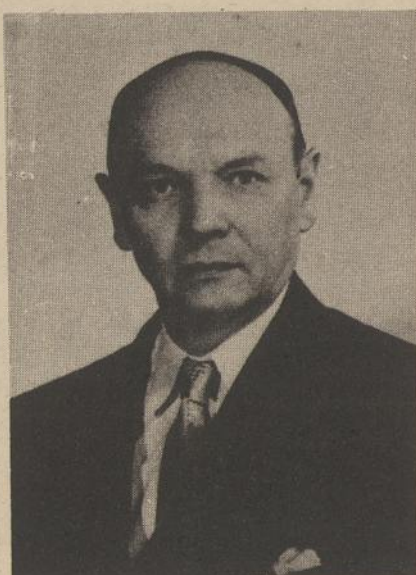
V. Vilkaitis — žmogus, filosofas
ir kultūrininkas

Nuo to laiko tarp mudviejų nebuvo didelio intymumo santykiuose, nors jie visados buvo korektiški. Jis niekada man nepasakė, kad jis yra rašęs eilių (ir net Bostono Keleivys); tai sužinojau tik iš Lietuvių Enciklopedijos (34 t. 104 pusl.). Aš jį visada gerbiau kaip žmogų, inteligentingą ir korektišką, kaip profesorių, mokslininką, kultūrininką ir net kaip filosofą. Patiko jo rimta išvaizda ir laikysena. Lyg kokia mistika perėmusi jo fiziką, lyg kokia paslaptis glėbia tą žmogų — jo pasirodymas veidui suteikia rimtį, net gal kiek rūstų atspalvį. Beveik neteko sutikti Vinco Ž. Ū. Akademijos parke bevaikščiojančio. Taigi, tur būt, būdavo arba botanikos kabinete, arba botanikos darže, o gal daugiau namie, savos šeimos židinyje...

Kaip kultūrininkas, Vincas Vilkaitis kartais skaitydavo kaip ir filosofines paskaitas. Atsimenu vieną tokią paskaitą apie

"natūrą ir kultūrą". Mintys gražiai išdėstytos, įspūdis elegantiškas bei estetiškas.

Ž. Ū. Akademijoje buvo įsteigta — vėliausiai — ir vadinamoji "ketvirtoji sekcija", atseit namų ūkio sekcija, kur būsimosios namų šeimininkės buvo mokomos virti, konservuoti bei pa-

Prof. Pr. Jucaitis, šių atsiminimų apie prof. Vilkaitį autorius.

laikyti "namų tvarką". Kai kam atrodė, kad mokyme kažko trūko. Ko? Esą, tame skyrėjime nesa "sielos". Viena karta, rodos, švenčiant tos IV-osios sekcijos įsteigimo sukaktį, per vakarienę buvo kalbama apie tą sielą. Ir Vincas Vilkaitis kalbėjo tuo klausimu. Baigdamas kalbą (labai trumpą), pacitavo voriskai vieno romano epilogą: "Huete deine Seele, Adele. Un erforscht ist das Leben, noch weniger erforscht ist der Tod." Mokomojo personalo ir studentijos ovacijoms nebuvo galo. Visi buvo sužavėti labai taiklia citata, o dar labiau — gausiu ir garbiau profesorius karizmatiška asmenybe ir jo polinkiu į filosofines įžvalgas. Jis visas tada man atrodė lyg toji Goethes taip gražiai aprašytoji Sakuntala... Vilkaičio kalba buvo trumpuotė. Ko gi svečiai taip plojo? Atrodo, kad plojo ne dėl jo žodžių, bet dėl to, kad jį apsūpęs "magnetinis laukas" (pagal Einsteina) spinduliavo nepaprastai gilaus humaniško ir mistiško aureole...

Kitusyk, rodos, panašia proga, per tos pat IV-osios sekcijos vakarienę, jis kalbėjo kažką labai atitraukto, ir nesupratau — apie smėlį ten toli lauke...

Vieną kartą, kai Vilkaitis jau buvo ŽŪA rektorius, Dielininkaitis skaitė ateitininkams paskaitą. Tikrai neatsimenu, bet kalba, rodos, ėjo apie korporacinę santvarką. Rodos, buvo minimas (ar tik turėta omenyje?)

belgų Degrelle ar prancūzų Soustelle (?). Paskaita nebuvo priešinga Vilkaičio, kaip tautininko, pažiūroms. Po paskaitos rektorius Vilkaitis pavadino Dielininkaitį į savo kabinetą, ilgai kalbėjosi ir vadino jį simpatiškesniu paskaitininku. V.V. kalbėjo apie Gobineau teorijas ir kad 2 ir 2 yra daugiau negu 4. Kiek pamenu, kalbos sukosi apie Soustelle, o gal greičiau apie belgų Degrelle ir jo sukurtą politinį sąjūdį — reksizmą, kuris bandė sujungti korporacinę santvarką su autoritetine santvarka politikoje.

Berlyno lietuvių studentų senatas 1922 metais. Sėdi iš k. Juozas Sakalas, poetas ir diplomatas, Vincas Vilkaitis, profesorius ir rektorius, Jonas Augustaitis, inž., stovi Petras Karvelis, visuomenininkas, prekybininkas, Domas Jasaitis, gydytojas, Kazys Radušis, Žemės Banko direktorius. Nuotr. iš dr. D. Jasaičio archyvo.

kiekį (jo kiekis buvo padidėjęs sergančiose bulvėse, bet, galimas daktas, kad Tilmano reaktyvas oksidavo ne tiktai askorbinę rūkštį, bet gal ir DNA, deoksiribo nukleininę rūkštį?) Virusinės bulvės turėjo didesnę (neigiamą) oksidoredukcijos potencialą, o į bulvę įmeigta varinė plokštelė po 24 valandų 35° C beveik nerodė melanino dėmės, būdingos sveikoms bulvėms. Virusinės bulvės turėjo gana aukštą redukcijos potencialą. Kai kurie mano varototi cheminiai arba gydė virusus, arba sukūrė naujas virusų rūšis, kaip sakydavo ekspertas dr. Brundza, Vilkaičio asistentas, kurį prašydavau apibūdinti mano tiriamas bulves.

Aš apie tai niekam nebuvau pasakojęs, kol nebaigiau bandymų, kurie truko keletą metų. Nesireklamavau. Bandymai buvo gana sunkūs, buvo daug neaiškių klausimų. Nepasakojau nė Vilkaičiui. Papasakojau tik tada, kai susijėva mano bulvių plantacijoje. Jis buvo nustebęs. Sakė: žinai, aš į tave, Jucaiti, žiūrėjau skeptiškai (kodėl, nepaaiškino), bet dabar matau, kad esi mokslo žmogus; tuojau einu namo parašyti ŽŪA tarybai siūlymo tave pakelti ekstraordinariu profesorium... Tai jis ir padarė.

(Bus daugiau)

SIMO KUDIRKOS SUTIKIMAS LOS ANGELES, CALIF.

Visų laukiamas svečias Simas Kudirka su žmona ir motina, atvykęs į Los Angeles, apsisitojo Šv. Kazimiero parapijos klebonijoje, kur juos visą laiką globojo prel. J. Kučingis. Kitą dieną S. Kudirka lankėsi Los Angeles miesto valdyboje, kur miesto burmistras T. Bradley įteikė jam miesto raktus; susitiko jis ir su miesto tarybos nariais. Po to dalyvavo amerikiečių spaudos konferencijoje, atsakinėdamas į klausimus. Vertėjas buvo dr. R. Kontrimas.

Vakare Simas ir jo šeima buvo pagerbti lietuvių organizacijų veikėjų puotoje, surengtoje Šv. Kazimiero parapijos salėje parapijos šeimininko prel. J. Kučingio. Simui buvo įteikta Pr. Gasparonio sukurta skulptūra, vaizduojanti jo tragišką mėginimą ištrūkti iš laisvės. Čia dalyvavo, keliaudamas į Australiją, ir Darbininko redaktorius kun. dr. K. Bučmys.

Gruodžio 21 Simas dalyvavo pakeliant Amerikos ir Lietuvos vėliavas parapijos kieme, o po to jis, jo žmona ir motina buvo garbės svečiai lituanistinės šeštadieninės mokyklos Kalėdų eglutės parengime.

Mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams ir svečiams Simą pristatė mokyklos direktorius V. Pažūra. Meninėje programoje kalėdinei nuotaikai tinkantį eilėraštį padeklamavo I. Nelsaitė.

Dr. R. Kontrimas papasakojo savo prisiminimus ir pirmąsias žinias, pasklidusias Bostone, Simą grąžinus į rusų laivą 1970. Buvo perskaityta petičija, kurią po įvykio šeštadieninė mokykla pasiuntė JAV prezidentui, prašydama pagelbėti Simui. Ją perskaitė R. Nelsaitė ir nuorašą įteikė Simui. R. Čekanauskaitė padeklamavo K. Bradūno pritaikytą eilėraštį. Tada V. Polikaitytė ir V. Skirius įteikė Simui Kudirkai šeštadieninės mokyklos mokinių aukas. Dovanėlę įteikė ir parapijos mokyklos lietuviai mokiniai. Il. Bužėnaitė perskaitė savo kūrybos pluoštelį, pati jautriai pergyvendama ir sugraudindama kitus. Mokyklos mokytojų ir tėvų dovaną Kudirkai įteikė Vd. Butkytė ir A. Mikuckis. Po to kalbėjo Simas, kuris, nelaukdamas programos pabaigos, turėjo išvykti kitur.

Programa buvo tęsiama, scenoje pasirodant mokinių chorui. Vėliau buvo suvaidintas vaizdelis, režisuojant mokyt. O. Razu-tienei. Programa buvo baigta Kalėdų senelio dovanomis.

Tą dieną Simas su šeima lankėsi Disneyland, kur jis buvo filmuojamas ir parodytas televizijoje; buvo nuvežtas ir į Palm Springs, kur suvestas į kontaktą su vietine spauda. Pagaliau buvo pagerbtas Santa Monica Ramiojo vandenyno pakrantėje esančiam restorane, kur susirinko apie 100 žmonių. Čia buvo draugiškai pasikalbėta, atsakinėjant į iškeltus klausimus.

Pagrindinė Simo Kudirkos pagerbimo diena buvo gruodžio 22, sekmadienį. Šv. Kazimiero parapijos kieme pakėlus vėliavas, buvo iškilmingos padėkos mišios, giedant parapijos chorui ir solistam. Chorą vedė ir vargonais grojo Karolė Bichnevičienė. Patriotinį pamokslą, surišdamas Simo žygį su mūsų praeities įvykiais, pasakė prel. J. Kučingis. Pamaldom pasibaigus, žodį tarė ir pats Simas. Pagrindinė jo žodžio mintis: žmonijos nelaimės kyla dėl nesilaikymo dešimties Dievo įsakymų.

Simo pagerbimo akademija buvo John Marshall aukštesniosios mokyklės auditorijoje. Programą pradėjo sutikimo komiteto vardu J. Činga, Amerikos himną sugiedojus A. Polikaičiui. Sveikino Lietuvos gen. konsulas dr. J. J. Bielskis, JAV LB tarybos ir Vakarų apyg. narys dr. J. Zmuidzinas, Altos skyr. pirm. V. Čekanauskas, lietuvių radijo valandėlės vardu V. Gylis, skautų ir skaučių vardu L. Butkys (čia pat S. Makarevičius prisegė Simui jūrų skautų gintaro ordaną). Toliau sveikino ateitininkų vardu stud. L. Kojelis ir demonstraciją už Simą organizatorių vardu R. Žukas. Dar kalbėjo knygos "Simo" autorius rašytojas J. Gliuda. Lietuvos laisvės reikalu rezoliuciją perskaitė J. Pažėraitė. Pagaliau kalbėjo pats Simas Kudirka, iškeldamas rusiškojo komunizmo daromą žalą pavergtiesiems ir pavojų laisvajam pasauliui, iškeldamas pasikeitusius metodus, įpindamas ir savo asmeninių pergyvenimų. Kaip ir kitur pasakytose kalbose, prašė nelaikyti jo herojum... Jo žodžiais, horojai kenčia tenai, ir net niekas nežino jų vardų...

Sveikinimai buvo pajavairinami įterpiant solo dainas ir deklamacijas, pritaikytas Simo pagerbimui. Dainavo solistai: A. Pavasaris — Simui (kompozicija G. Gudauskienės) ir Nemunėlis (komp. O. Metrikienės), B. Dabšienė — Žvaigždutė (komp. B. Dvariono), J. Čekanauskienė

— Sauksmas (B. Budriūno), R. Dabšys — Requiem (komp. G. Gudauskienės). Vyrų kvartetas — E. Jarašiūnas, B. Seliukas, R. Dabšys ir A. Polikaitis — padainavo "Kalniškių mūšį" ir "Grazinkit laisvę". Solistam ir kvartetui akomponavo R. Apeikytė. D. Mackialienė puikia diktacija padeklamavo B. Brazdžionio "Vaidila Valiūnas prie užgesusio švyturio" ir D. Mitkienės "Kaktuso priesaika". O. Razu-tienės ir R. Žuko vadovaujamas jaunimo šokių ansamblis, R. Polikaičiui akordeonu palydint, pašoko Kepurinę ir Kubilą.

Pasibaigus programai, prel. J. Kučingis, komiteto išdininkas, įteikė Simui surinktų prie įėjimo 4264 dol. čekį ir kelionės bilietą.

Simas ir jo šeima iš šios auditorijos buvo palydėti į Burbank aerodromą, iš kur jie išskrido į San Francisco.

Į auditoriją buvo susirinkę apie tūkstantį žmonių.

Ig. M.

Simas Kudirka su šeima prie Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios. Nuotr. L. Kanto

Los Angeles Simas Kudirka kalbasi su kino ir televizijos aktorė Rūta Lee-Kilmonyte. Nuotr. L. Kanto

LAIMINGAS SAVAITGALIS

B. Pukelevičiūtė Kalifornijoje. Refleksijos

Jau devyneri metai, kaip Kalifornijos Fronto Bičiuliai gruodžio pradžioj ruošia literatūros vakarus, nebijodami išlaidų ir atsikviesdami rašytojus kad ir iš toliau. Nors jų veiklos pagrindai politiniai, bet jie plačia vaga apima ir kultūrinius dirvonus, leisdami knygas, žurnalą "Į Laisvę", ruošdami stovyklas su diskusijom ir t.t. Tai visų Fronto Bičiulių kultūrinė programa; o losangeliečiai dar turi minkštą širdį ir literatūrai... Kaip jų

atkviesta iš Chicagos viešnia B. Pukelevičiūtė išsireiškė: "Jūs, Losangelėje, esate ne vien Fronto Bičiuliai, bet ir literatūros bičiuliai."

Birutė Pukelevičiūtė, laureatė rašytoja, žinoma aktorė bei režisierė, vaikams pasakų ir filmų kūrėja, Angelų mieste viešėjo savaitę; tai buvo dosniausias ir kūrybingiausias 7-8 dienos, kokias tik galima įsivaizduoti. Kviesiti svečiai (solistai, rašytojai), paprastai, atvažiuoja, išpildo numatyto vakaro programą ir, atsiėmę kelionpinigius ar honorarą, išvažiuoja. Ši Fronto Bičiulių viešnia, — tik už ke-

keliauja — Trys Karaliai — jie turi atlikti kelionę, ir pakeliui jie ramina, teikia pagūdą, ypač tiems, kurie yra pavergti su visais Namais, ar ištremti į tolimesnę vergiją.

Vaikai vis mažiau tikėjo, tačiau juk ir jie buvo užkrėsti visuotina meile — jie iš pasigailėjimo, jauni, mokyti studentai, norėjo pralinksminti senelį, ir klausė:

— Ar dar vis?

Ir vyriausias neiškentė nesusijuokęs: — Negali būti, kad jie nepavargo, kad jie kur nors nesustoją pailsėti?

Ir kitas pridėjo:

— Iš tikro, jau jų arklių kojos nuplyšo. Tiesa, sakai, kad jie joja ant kuprių, bet ir tie susidėvi.

Senas ūkininkas buvo labai susimąstęs šį rytą — beveik liūdnas, ir jo kalba buvo tyli:

— Kupriai lengvai žengia per Palestinos smėlį ir Sibiro sniegą — jie joja. Tačiau gal jų kelionė artinasi į galą — kas kartas jų jojimas darosi garsesnis. Jie, kurie atnešė savo ieškojimą ir dovanas į Prakatėlės olą, jie užkėlė savo tikėjimą į Golgotą — ir jie stovės kaltintųjų pusėje su Teisėju. Tada jų kelias bus užlaidžtas — kaip ir mums visiems.

Studentams nepatiko jo iškilmingas ir liūdnas balsas — be to, jie turėjo visokių reikalų — jie išskubėjo ir užmiršo savo klausinėjimus ir senelio girdėjimus.

O gal neužmiršo?

lionpinigius, — keliais atvejais apdovanojo losangeliečius neužmirštamais momentais.

Literatūros vakaras, įvykęs Šv. Kazimiero parapijos salėje gruodžio 7, sutraukė rekordinį skaičių klausytojų, visą vakarą išklausiusių absoliučioje tyloje (su viena išimtimi) ir vėliau, prieš kavos, ilgam nepristigusį įvairių įspūdžių.

Literatūros vakaras, iš tikro, buvo vienos B. Pukelevičiūtės kūrybos rečitalis. Pradėjusi "Metgių" poeziją, rašytoja "išsisakė" savo kūrybos rečitaliui ir tarpiniais aiškinimais iki paskiausių jos kūrybos epizodų. Ypač jos kūrinių ištraukos buvo išklašomos visiškoje tyloje, nes aktorės Pukelevičiūtės skaitymas ar deklamavimas gražiai, meniškai išryškino rašytojos Pukelevičiūtės kūrybą. Retai pasitaiko tokių laimingų sutapimų: du talentai, abu ryškūs, vienas kitą papildė ir klausytojų pasigėrėjimą suintensyvino. Tarpiniai rašytojos pasipasakojimai, kūrybinio proceso atskleidimai, maži ir didesni užkulisiai buvo klausytojų nevienodai priimti: vienus sužavėjo, atsirado tarp kūrėjos ir visuomenės meninis, beveik ir idėjinis ryšys; kituose — iššaukė kritikos. Įvairiai buvo komentuojama rašytojos pasisakymai, kad ji pati įdomiausia, geriausia savo kūrinių laiko filmą "Aukso žąsis", — dėl didžiausių pastangų ir tamprus meninio ryšio tarp ten dalyvavusių įvairių menininkų; kad rašytoja, ir stambių veikalų (Borutos, Sruogos ir kt.) režisierė bei plokštelių leidėja, niekada iš visuomenės neprašė pinigų ir niekam neliko skolinga; kad ji nebijanti garbingų priešių; be to, per visą jos rečitalį jautėsi viena bekompromisinė idėja: už Lietuvą, be jokio pataikavimo okupantui ir jo padlaižiams.

Dėvėjo rašytoja labai ilgą rūbą, pusiau tautiniais motyvais, kuris — irgi, iš dalies, — jos kūrybos.

Antras rečitalis, — kitų kūrybos, — įvyko gruodžio 8 dr. Z. Brinkio rezidencijoje, dalyvaujant Fronto Bičiulių šeimoms ir Los Angeles rašytojams bei menininkams. Šis literatūros rečitalis buvo beveik tiek pat ilgas, tik be ilgesnių pasakojamų įtarpų. B. Pukelevičiūtė deklamavo: poetų B. Brazdžionio, Putino, Milašiaus ilgesnius kūrinius ir Vinco Krėvės padavinį, — viską atmintinai. Vėl buvo klausytojų absoliuti tyla ir didelis susižavėjimas, — šį kartą aktorė Pukelevičiūtė. Gražioj dr. Z. Brinkio rezidencijoje įvyko meno puota... "Nenoriu mirt, nenoriu mirt aš tavo veido nepažinęs"... Ir Milašiaus liūdno širdies liūdni atsiminimai... Ir Gilšės ežeras... Ir... Pro didelius langus rudens nauakšintuose medžiuose matėme Lietuvą ir jos poetų ilgesį...

Vidury savaitės B. Pukelevičiūtė porą dienų praleido filmo menininko P. Jasiukonio studijoje, planuodama naują filmą vaikams ir įskaitydama į juostą nemažai poetų B. Brazdžionio ir Aisčio kūrinių. Jos interpretuotų B. Brazdžionio eilėraščių losangeliečiai savaitės gale išgirdo per lietuvių radijo valandėlę, pravestą P. Jasiukonio.

Gruodžio 14, šeštadienį, viešnia aplankė šv. Kazimiero parapiją Lituanistinę mokyklą, vadovaujamą Vl. Pažūros, kur įdomiai pakalbėjo keturiose įvairaus amžiaus mokinių grupėse; taip pat autografova nemažai savo knygų mokiniams ir vyresniesiems. Lituanistinės mokyklos bibliotekai B. Pukelevičiūtė padovanojo penkis vėliausias savo eiluotų pasakų knygeles. Mokyklai tas šeštadienis buvo tikra šventė; autorė turi intuityvų talentą prieti prie mažųjų, kalbėjo labai įdomiai; vaikams daug sužinojo, nors pamokos, atrodo — lyg ne pamokos, o literatūrinė pramoga.

Lietuvių Bendruomenės Kultūrinė Popietė įvyko sekmadienį, gruodžio 15, Šv. Kazimiero parapijos salėje (atrodo, be prelatų J. Kučingio patalpų — prapultumel!). Paskaitą apie teatrą skaitė Pukelevičiūtė. Jos tema apėmė "spektaklio virtuvę": vaizdžiai nušvietė, kas reikalinga geram spektakliui ir kaip prisirošiama, ko siekiama, kad tarp dramaturgo ir žiūrovo tikrai atsirastų meninis vyksmas, ir kad režisierius, aktorai ir žiūrovai turėtų tikrą vidinę laimę, jei spektaklis meniškai vykęs. Po paskaitos buvo klausimų, paskaitininkė atsakinėjo. Išėjęs teatro sambūrius paskaitininke vadino visuomeniniais;

(nukelta į 5 psl.)

Rašytoja-aktorė Birutė Pukelevičiūtė su Los Angeles rašytojais iš k. — Pr. Visvydu, D. Mitkiene, Ale Rūta ir Bern. Brazdžioniu.

NELĖ MAZALAITĖ- GABIENĖ

KELIAS

Trijų Karalių rytą vaikai — jie yra studentai, du vyrai ir mergaitė, bet namie jie visada tebebuvo vaikai — stebėjo skersomis savo tėvo tėvą.

Prieš dešimtį metų jie tikrai dar buvo vaikai, kai staiga, niekuomet to nedaręs, sustabdė jų klegėjimą, ir šiek tiek įsižeidęs vienas paklausė: — Kodėl?

— Leiskit man klausytis, kur jie dabar joja.

— Kas? — riktėlėje visi trys ir puolė prie lango, o senelis pasakė:

— Trys Karaliai ką tik tai prijojo mūsų sodybą Lietuvoje.

Vyriausias, kuris buvo laikomas labai gudriu, is karto nutarė, kad senelis serga: jis nekartą buvo girdejęs mokykloje, kokia ta liga, kai kas girdi ir mato neregimus ir nesančius dalykus. Bet vaikai mylėjo jį, ir jie jautėsi nuskrūsti, kad močiutė prieš pat Kalėdas mirė — būtų baisu, jeigu ir senelis dėl ligos būtų jiems atimtas. Vyriausias bai-

mingai klausinėjo, ir kiti du sekė iš paskos — ar jis seniai pradėjo girdėti joimą — nes kodėl negirdi jie?

Ir jis prabilo apie laiką, kai jis, močiutė ir jaunas sūnus — dabar jų tėvas, bėgo nuo priešių, ir pirmas Kalėdas šventė svetimame krašte. Kaip liūdni, kaip begaliniai ilgestingi buvo jie, kaip jis galvojo, kas šiais metais iš naujo užrašys Karalių vardų raides į sodybos trobesių duris — ir tada, kaip suraminimą, jis išgirdo juos, Tris, jojančius.

Dabar vaikams pasidarė įdomu — kodėl reikėjo bėgti? Ir kodėl reikėjo rašyti į duris — ar nebuvo laiškų popieriaus? — Ir pabėgėlis — ūkininkas susimąstė: kaip labai jo sūnus ir marti nebeturėjo laiko, ar noro duoti savo vaikams atvaizdą gyvenimo, kuris yra suteikiamas, kad kartų kartos paveldėtų. Dabar jis mėgino sulo-

pyti tas sudriskusias atmintis, tačiau vaikai jau skubėjo į mokyklą, o grįžę buvo visai užmirę.

Bet jie staiga prisiminė kitais metais tuo pačiu laiku, kai pamatė senelį labai susigalvojęs ir įsiklausiusį — ir vienas užkalbino:

— Ar dar girdi?

Jis girdėjo: Karaliai vėl buvo praję jo sodybą, jie surado išdilusias, bet jiems tebeatomas savo vardų raides — ir jis nusiramino. Ir vaikai taip pat.

Jie negalvojo, vaikai, bet tai pavirto įpročiu ir varžybomis — kuris pirmas atsimins ir paklaus:

— Ar girdi?

— O, taip — aiškių aiškiausiai. Sodyboje jau nebeliko nieko, net ir durų, tačiau jie atsimeina — Trys Karaliai — savo kelionėse jie neaplenkė nė vieno tikinčio.

Ūmai vienas berniukas sugalvojo:

— Kodėl jie tokie svarbūs? Gal tik tau, seneli — aš niekuomet negirdėjau, kad kas būtų pakrikštytas Trimis Karaliais. — Jiems pasidarė linksma dėl tokio sąmojiaus, o senelis tarė ramiai: — Tu esi girdėjęs jų vardus ir nenorėjai pažinti. O yra svarbūs visiems — jie yra pirmieji krikščionys — jie yra ieškotojai, jie yra liudininkai. Ir jie pirmieji buvo persekiojami, kad vyko pagarbintį Kūdiki.

Kitą kartą — jie ėjo vis gudryn, vaikai — jie apstojo senelį, kad jįskalba nesąmones — joks šventasis nebegrįžta į žemę — ir iš viso, kokie iš jų šventieji, jie buvo tiktai astrologai ir žyniai. Senelis nesiginčijo — jis tiktai tarė paprastai, lyg kalbėtų, kad štai teka saulė — jog jie

HARTFORDAS SVEIKINA SIMĄ

Apie 600 žmonių iš Hartfordo ir apylinkių šventiškai išpuoštoji Lietuvių Klubu salė gruodžio 8 laukė nepaprasto svečio — Simo Kudirkos.

Jungtinio komiteto pirmininkas Algimantas Dragūnevičius, iškilmes atidavęs, pasveikino svečią ir pakvietė Zitą Dapkienę vesti programos. Tarusi įvadinį žodį, ji pakvietė publiką susikaupimo minute prisiminti mūsų kenčiančią tėvynę, išblaškytus brolius ir seseris, laisvės kovotojus, partizanus...

Choras sugiedėjo giesmę "Apšaugok, Aukščiausias".

Simui sukelto griausmingos ovacijos. Sveikinimo žodį tarė Švč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Matutis. Toliau sveikino: Stepas Zabulis — JAV LB Hartfordo apylinkės vardu, Gintas Žemaitaitis — LB Hartfordo apygardos vardu, Petras Simanuskas — ramovėnų, Birutė Zdanytė — jaunųjų demonstrantų, Antanas Mazalas — Amerikos karo veteranų Sabonio posto, Stasė Čiurlienė — Moterų Federacijos Hartfordo skyriaus, Audronė Pakštienė — skaučių ir skautų vardu, teisėjas Pranas Mončiūnas ir latvių bei ukrainiečių atstovai. Programos vedėja susirinkusiųjų vardu palinkėjo Simui geros sveikatos, geros kloties šiame svetingame krašte, nepalūžti, nepavargti, o dirbti su tuo pačiu ryžtu ir drąsa Lietuvai išlaisvinti.

Choras sudainavo dainą "Laisvės varpas".

Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Alfonsas Stankaitis. Jis jautriais žodžiais paminėjo kai kuriuos Simo pergyvenimus, siekiant laisvės ne vien tik sau, bet ir visiems pavergtiesiems, o ypač savo kenčiančiai tėvynei Lietuvai.

Po to Simas pakviestas į sceną. Šeštadieninės mokyklos mokiniai išsiriškiavę ėjo po vieną ir įteikė Simui po gėlytę. Simas padėkojo visiems už tokį nepaprastą jo pagerbimą. Jis pasakė, kad jo misija yra dirbti Lietuvos išlaisvinimui, ir prašė visus

pagalbos. Taip pat pabrėžė, kad jo pareiga yra pagelbėti tiems, kurie dar yra likę vergų stovyklose. Čia jaunimas skautiškai unisonu jam pritarė.

Programos vedėja padėkojo brangiam svečiui už jo atvirą ir nuoširdų žodį, atskleidusį tik mažytę dalelę jo skaudžių pergyvenimų.

Tolimesnė programoje buvo daina "Iš vargo, gintaro šalies, tu dar pakilsi" ir himnai.

Po oficialiosios dalies daugelis dar norėjo pasisveikinti su Simu, pakalbėti ar paprašyti autografo. Nežiūrint į tai, kad Simas jau trečią dieną badavo, jam užteko energijos dar keletą valandų kalbėti su žmonėmis, apeiti visas klubo patalpas, kiekvienam rasti po žodį.

Rytojaus diena Simui buvo irgi ne poilsio diena. Priėmimas pas miesto burmistą Athanson, vėliau audiencija pas gubernatorių Thomas Meskill. Miesto burmistras net apie 15 minučių kalbėjo per radiją apie Simą ir Lietuvos bylą. Vėliau Hartfordo universitete buvo spaudos konferencija, kur miesto burmistras pasakė gražią kalbą. Konferencijai vadovavo Stepas Zabulis. Čia buvo laikraščių atstovai ir gražūs būrelis žmonių. Daug įvairių klausimų buvo iš publikos, ir Simas labai sumaniai atsakinėjo. Vertėju visą laiką buvo Alfonsas Dzikas. Simą lydėjo Tėvynės Garsų radijo valandėlės vedėjas Algimantas Dragūnevičius, Stepas Zabulis ir Juozas Belazaras.

Du didieji Hartfordo dienraščiai, Hartford Times ir Hartford Courant, o taip pat ir Catho-

SIMAS KUDIRKA TORONTE

Manifestacijos dėl žmogaus teisių

Gruodžio 10 vakaras buvo gana šaltokas Toronte, bet prie miesto valdybos rūmų vis tiek susirinko apie porą tūkstančių žmonių. Dengtoje estradoje buvo du mikrofonai ir du pultai kalbėtojam. Buvo iškabinti ir plakatai, kurie vaizdavo sovietų imperializmo persekiojamus asmenis.

I estradą suėjo lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, lenkų ir čekų atstovai. Prasidėjo oficiali manifestacija. Ukrainiečių vyskupas trumpa malda atidarė manifestą. Vadovas aiškiu ir tvirtu balsu sakė įžanginę kalbą. Uždegto žvakutės, ir tylos minute pagerbti visų tautybių žuvę laisvės kovotojai.

Vadovas skelbė, kad 20-tas amžius yra išsilaisvinimo amžius. Po antrojo pasaulinio karo beveik visos tautos tapo laisvos ir nepriklausomos. Dabar net Portugalų kolonijos atgauna laisvę. Gi Sovietų Rusija, priešingai, po praeito karo pavergė ir pajungė visą Rytų Europą. Laisvose šalyse esančių pareiga kovoti prieš šią prispūdą ir nelaisvę.

Po įžanginės kalbos etninių grupių atstovai pristatė savo tau-

tic Transcript įdėjo ilgus Simo sutikimo aprašymus ir nuotraukas. Televizija ir radijas perdavinėjo keletą kartų žinias apie Simą.

Dėl Simo sėkmingo priėmimo padėka pirmiausia priklauso visuomenei už jautrų atsiliepimą, dalyvavimą ir aukas, kurių surinkta 1,221 dol., visom organizacijom, talkinusiom įvairiuose darbuose, Lietuvių Klubui už patalpas, Saimininkienei už gražų užrašą ir parodėlę, A. Žitkui už laikraščių iškarpų rinkinį, Aido chorui ir jo vedėjui Jurgiui Petkaičiui už gražų meninės dalies atlikimą, A. Dzikui ir A. Jarui už nuotraukas be atlyginimo, klebonui kun. Juozui Matučiui už nuoširdų dalyvavimą ir priėmimą klebonijoje, šeštadieninės mokyklos mokiniams už gražų dalyvavimą o mokytojom už vaikučių paruošimą, ramovėnams už Simo lydėjimą ir apsaugą, Benediktui ir Zitai Dapkam už nakvynę svečiui ir visiems kitiems kuo nors prisidėjusiems prie tos didžios šventės paruošimo. Jungtinis komitetas laiko didžiausiu sau atpildu, kad Simo Kudirkos priėmimas Hartforde buvo visapusiškai sėkmingas.

Hartfordo Jungtinis Lietuvių Organizacijų Komitetas Simui Kudirkai pagerbti

Lietuvių grupė spaudos konferencijoje Hartfordo universitete. Iš k. A. Dragūnevičius, A. Dzikas, svečias (matomas tik truputį), Z. Strazdas, B. Zdanienė, S. Baltauskas, Simas Kudirka, J. Kirkutis, Z. Dapkienė, J. Belazaras ir S. Zabulis. Nuotr. A. Dziko

Lietuvos atstovo J. Kajecko žodis į Lietuvą, įregistruotas Amerikos Balse Naujųjų 1975 metų proga

Garbingos Tėvynės Mielieji Tautiečiai,

Naujųjų 1975 metų proga giliai nuoširdžiai sveikinu visus lietuvius, ypač tėvynėje gyvenančius.

Vakarų pasaulyje gyvenę lietuviai 1974 metais ryžtingai veikė lietuviybės išlaikymo ir puoselėjimo srityse. Jie taip pat energingai gynė lietuvių tautos teisę laisvai pasirinkti tokią tvarką, kokią ji pati nori, ir kad jai, kaip ir kitoms tautoms, būtų patikrinta teisė laisvai apsispręsti. Ta prasme gvyai reiškėsi Aštuntasis Amerikos Lietuvių Kongresas Chicagoje, sušauktas Amerikos Lietuvių Tarybos, VLIK-o Seimas Bostone ir ypač Simo Kudirkos ir jo šeimos sutikimai, vieningai visų lietuvių rengti įvairiose vietovėse.

Ką tik paminėtuose renginiuo-

se ir kitomis progomis lietuvių ryžtingai akcentavo veiklos reikala, kad pagrindinės žmogaus teisės būtų užtikrintos ir lietuviams.

Su gilia padėka JAV vyriausybei ir žmonėms tenka paminėti, kad JAV vyriausybė, pasikeitus administracijai, ir toliau Lietuvos atžvilgiu laikosi savo politikos, kuria nepripažįstama prievartinis Lietuvos inkorporavimas į Sovietų Sąjungą. Tikėkimės, kad visų lietuvių ištikimybė savai tautai ir ryžtas pagerinti mūsų tautos likimą atneš norimų rezultatų.

Sveikindamas mielus tautiečius tėvynėje Naujųjų Metų proga, linkiu kad 1975 metai būtų geri ir duotų galimybės susilaukti didesnio pagrindinių žmogaus teisių gerbimo bei šviesesnių laisvės pragiedrulių.

Simas Kudirka Washingtone su tautinių šokių grupe "Kalvelis". Ši grupė gražiai reprezentavo lietuvių Centrinio Baltų Komiteto surengtame priėmime.

Atsiųsta paminėti

'Algirdas Gustaitis — TAIKOS LITUANIKA. Atspaudas iš Tėvynės Aidų. 1974. Melbourne, Australia. 38 psl. Nedidelis egzempliorių skaičius laikomas pas autorių pardavimui.

Autorius šioj knygutėj primena lietuviams svarbius klausimus, pateikiamus straipsnelių antraštėse. Pvz.: Sovietų Rusija laužo sutartis. Ką JAV dėl to? Lietuviai vis klibena, kada JAV-ės išgirs?

FILATELISTŲ DRAUGIJOS "LIETUVA" ŽURNALAS. Leidžiamas keturis kartus per metus. 1974. Nr. 1 (159). Redaktorius Liudas Kairys. Redakcinė kolegija: Antanas Bernotas, Jonas Dainauskas, Liudas Kairys, Juozas Kreivėnas, Bronius Kviklys, Juozas Žygas. Numeris iliustruotas. Viršeliuose: V.K. Jonynas — Prezidento Antano Smetonos portretas; Petras Rimša — Kristijono Donelaičio jubiliejinis medalis. (1955). 24 psl.

Žurnalas, sakoma jo metrikos, apima filatelią, numizmatiką, istorinę lituanistiką ir kitas artimas sritis. Šio numerio straipsniai: Bronius Kviklys — Prezidento Antano Smetonos šimtmetis, Juozas Kreivėnas — Prezidentą A. Smetoną tauta tinkamai atžymėjo pašto ženklais, Juozas Žygas — Pirmosios Lietuvos pašto ženklų laidos, Juozas Kreivėnas — Ignas Domeika, Jonas Dainauskas — Lietuvos sostinės 650 metų sukaktis, Liudas Kairys — Giliai įspausiti pėdsakai. Paskutiniuose puslapiuose — apžvalga ir kronika.

Žurnalas įdomus. Jo metinė prenumerata — 5 dol. Administratoriaus adresas: Kazys Rožanskas, 6941 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Bronys Raila — PAGUODA. Akimirų kronikos 4. Pirmą dalis. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 91, 1974. Viršelio dailininkas — Kostas Jezerskas. 432 psl. Kaina 5 dol.

Išklaus publicisto šeštasis publicistinių straipsnių rinkinys (jau yra išleistas ir septintasis). Apie šią knygą Darbininke buvo išspausdintas Leonardo Žitkevičiaus rašinys "Bronys Raila — netipiškas lietuvis" (1974 lapkričio 15).

LITUANUS. The Lithuanian Quarterly. 1974. Volume 20, No. 2. Numerio redaktorius Thomas Remeikis. Kiti redaktoriai: J.A. Račkauskas, Antanas Klimas, Bronius Vaškėlis. Leidžia Lituanus Foundation, Inc. 80 psl. Kaina 2 dol.

Turinyje šie autoriai: Rimvydas Šilbajoris, Edgar Anderson, William R. Schmalstieg, Julius Kaupas, Stasys Goštautas, Thomas Remeikis.

KRIVULĖ. 1974 spalio. Nr. 3 (14). Leidžia Vakarų Europos Lietuvių Sielovada. Bad Woerishofen. Spausdinama kovo, liepos ir spalio mėnesiais. Redaguoja kun. P. Celiešius ir kun. B. Liubinas. Techn. redaktorius kun. R. Krasauskas. Numeris gausiai iliustruotas. Viršelyje — vysk. J. Stempfle tarp vyskupų A. Deksnio, V. Chang ir koncelebruojančių kunigų. 36 psl. Kaina 35 ct.

Turiny: Vysk. A. Deksnio pamokslas, Liturginių drabužių vartojimas, Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija, Kenčiančios Bažnyčios Kongresas, Studijų Savaitė, Lietuvių Evangelikų-Liuteronų Bažnyčios posėdis, Mokyk. Fr. Skėrys, Lietuvių evangelikų jaunimo iškyla, Sukaktuvinė, Kronika.

LAIMINGAS SAVAITGALIS

(atkelta iš 4 psl.)

jeigu jie ir neatsiekią meninių tikslų, tai, vistiek, — labai reikšmingi lietuviybės gyvybine prasme.

B. Pūkelevičiūtės paskaita apie teatrą buvo grynai akademinė, bet vaizdžiai ir suprantamai išreiškta; niekam nenusibodo virš valandos klausytis. Lietuvių Bendruomenės Kultūrinių Popiečių ciklas, laimei, pradėtas labai įdomia pirmąja. Tokias popietes B-nė mėgins suruošti kas mėnesį.

Losangeliečių širdyse ilgai atskambės pasigėrėjimas B. Pūkelevičiūtės talentais; Fronto Bičiuliai dar kartą įrodė, kad didelės pastangos atneša didelių ir vaisių; — kultūringoji visuomenė jiems dėkinga.

Alė Rūta.
1974 m. gruodis
Santa Monica, Calif.

Birutė Pūkelevičiūtė E. ir A. Arbų rezidencijoje. Ji padeklamavo Poetą ir J. Krumino baladę apie vikingus. Iš k. L. Jarašūnienė, E. Kojelienė, M. Vaičienė, D. Mitkienė, M. Lemberienė, D. Mackialienė, G. Gudauskienė, B. Pūkelevičiūtė, dr. Z. Brinkis, B. Brazdžionis, A. Raulinaitienė, A. Raulinaitis, Alė Rūta, E. Jarašūnas, J. Kojelis.

HARTFORDO LITUANISTINEI MOKYKLAI 25-ERI METAI

JONAS BERNOTAS

Siais metais Hartfordo lituanistinei mokyklai sueina dvidešimt penkeri metai. Apie ją kalbant, reikia mesti žvilgsnį kiek ir į praeitį.

Pirmieji lietuviai Hartfordą pasiekė apie 1880, o jau 1890 Hartforde ir apylinkėse buvo kelios dešimtys lietuvių šeimų. Apie 1956 Hartforde priskaitoma 6,000 lietuvių, o su apylinkėmis (E. ir W. Hartford, Wethersfield, Windsor, Bloomfield, Newington, Farmington, Glastonbury) — ligi 10,000. Tačiau priklausančių prie lietuvių organizacijų ar lankančių lietuviškus parengimus buvo tik apie 2,000. Atvykusių po 1949 buvo priskaitoma apie 300 (L.E. 8 t.).

Lietuviam Hartforde jungtis ir stiprėti pradži davė kun. J. Žebrio pastangomis 1898 įsteigtoji lietuvių parapija. Jis atvažiudavo iš New Britaino ir čia išnuomotam kambary aukodavo mišias; šaukdavo ir susirinkimus. Jo pastangomis 1900 lietuviai įsigijo nuosavybę — žemės už 10,000 dol. 1912 čia atvykęs kun. Jonas Ambotas prie turimos žemės pripirko dar dvejus namus ir pradėjo statyti bažnyčią, kuri galutinai buvo baigta 1927. Tai Švč. Trejybės parapija. 1923 už 50,000 dol. buvo nupirkta parapijos mokyklai namas, kuriame darbas pradėtas 1924 su 164 mokiniais, 8 skyriais. Pasakui mokykla išaugo iki 12 skyrių (klasių). Vadinasi, susidarė pradinė ir aukštesnioji mokykla. Mokytojos buvo Šv. Pranciškaus seserys.

Tada toj Švč. Trejybės parapijėj mokykloj (pradinėj) buvo mokoma ir lietuvių kalbės (po dvi pamokos per savaitę). Be to, dar būdavo ir pridėtinųjų pamokų (iš ryto, prieš reguliarias pamokas). Lietuvių kalbos žinios būdavo pagilinamos mokantis tikybos. Iš tų laikų yra minėtini šie mokiniai, ankstesniųjų ateivių vaikai: Pranas Mončiūnas, Antanas Mazalas, Pranas Klimas, Edvardas Mašiotas, Leonas Mašiotas ir kiti, iš viso per 30 mokinių skyrių. Dar ir žemesniam skyrių, kur mokėsi Albertas Leonaitis, taip pat buvo mokoma lietuvių kalbos. Kituose skyriuose dar mokėsi lietuvių

Bronė Jucėnienė, Hartfordo lituanistinės mokyklos organizatorė ir ilgametė vedėja bei mokytoja

kalbos: Irena Leonaitytė, Valerija Kaunetėnaitė, Edvardas Pėvičius, Antanas Urbonas ir kiti.

Deja, ilgai lietuvių vaikų skaičiui mokykloj sumažėjus, arba, teisingiau sakant, lietuvių vaikam savo tėvų kalba nesidomint, ši kalba iš pamokų lentelės išnyko.

Tačiau ši kraštą pasiekusi nauja lietuvių imigrantų banga vėl pradėjo rūpintis lietuvių kalbos mokymu. Ta nauja darbo pradžia Hartforde buvo 1949-50 mokslo metai, kai veiklesnieji lietuviai pradėjo rūpintis kiek padėti lietuvių vaikam pasimokyti lietuvių kalbos.

Iš tų pionierių Hartforde reikla laikyti pirmąją mokytoją Bronė Jucėnienę, jau Lietuvoj dirbusią per 10 metų mokytojos darbą, ir jos brolį Stasį Mineiką, buvusį Luokės pradinės mokyklos vedėją, dirbusį ten keturiolika metų. Brolis davė savo seseriai mintį Hartforde steigti šeštadieninę lituanistinę mokyklą. Tada Juozas Giedraitis ir Zigmas Strazdas nvyko pas prel. Joną Ambotą, tuolaikinį Švč. Trejybės lietuvių parapijos kleboną, kurio žinioj buvo ir mokykla, paprašyti, kad leistų lietuvių vaikams pamokyti lietuvių kalbos. Prel. J. Ambotas sutiko. Buvo kreiptasi į seseles, kurios leido norintiems mokytis

lietuvių kalbos pasilikti po pamokų.

Ir taip 1950 vasario mėn. pradėtas darbas. Iš pradžių po pamokų pasilikdavo po 40 mokinių, jaunesnių ir vyresnių, įskaitant ir tėvus, atvykusius parsivežti savo vaikų. Žinoma, su tokia mišria grupe nebuvo galima daug ko nuveikti. Tik būdavo pasikalbama apie Lietuvą, jos istoriją, geografiją, žymesnius įvykius.

Tada pas Ireną Ruseckienę ir Konstanciją bei Vaclovą Nenortus buvo sušaukti susirinkimai, ir nutarta įvesti lietuvių kalbos pamokas šeštadieniais. Taip ir prasidėjo šios vargo mokyklos kelias. Nelengvas tai buvo darbas, kai kiti mokiniai šeštadieniais laisvi, o lietuviukai kelias valandas turėjo sėdėti klasėj. Tačiau ryžtingieji tėvai, jų vaikai ir mokytojai tęsė. Jie darbą tęsė ir dabar tebetęsia.

Šalia Bronės Jucėnienės į lietuvių kalbos ir lituanistinį darbą įsijungė Konstancija Nenortienė, Irena Ruseckienė, Antanas Šliogeris, Boleslavas Brazauskas (mirus), dr. Antanas Šerkšnas (mirus), agronomas Arbas (jis daug yra padėjęs), vėliau Teklė Sereikienė, Alina Skrupskelienė, Teresė Norkienė, Zita Dapkienė, Iluminata Giedraitienė (mirus) ir kiti. Daug prisidėjo Konstantinas Rūkas ir Pranas Stankus, kurie vaikščiojo net po namus, norėdami sudaryti lėšų apmokėti mokytojam už darbą.

Šalia lituanistinių pamokų būdavo ruošiami vaidinimai. Bronė Jucėnienė, paėmusi kokį posakį ar eilėraštį, sukurdavo vaizdelį ir jį suvaidindavo. Šiame darbe daug padėjo Eugenija Šliogerienė, pamokydama mokinius eilėraščių, paruošdama scenai kostiumus, o Elzbieta Šerkšnienė paruošdavo tautinius šokius ir kita. Prie vaidinimų yra prisidėję Juozas Benesiūnas, Julija Kirkutienė ir kiti.

Ir taip šis lituanistinis darbas tęsėsi, kol 1961 mokytoja ir vedėja Bronė Jucėnienė iš Hartfordo išvyko. Tada lituanistinės mokyklos vadovavimą perėmė mokytojas Jonas Bernotas. Su juo dar dirbo šie mokytojai: Nina Gailiūnienė, Birutė Šimanskienė, Jūratė Bernotaitė-Di Benedetto, dr. Antanas Šerkšnas, kuris vėliau perėmė ir lituanistinės mokyklos vadovavimą, ir muz. Jurgis Petkaitis.

Tačiau 1964 Hartfordo lietuvių kolonijai padaryta didelė skriauda: mokyklos namas parduotas ir nugriautas, o parapiinės mokyklos uždarytos. 1963-64 mokslo metai savaime name buvo paskutiniai.

Tada Hartfordo lituanistinė mokykla šeštadieniais turėjo patalpų ieškoti svetimuose namuose ar mokyklose. Iš pradžių ji šeštadieniais patalpas nuomojo Hartfordo Kincela mokykloj. Tačiau ten buvo per brangu. Todėl po metų lituanistinė mokykla perėjo į Švč. Trejybės lietuvių parapijos salę, kuria klebonas kun. Juozas Matutis leido naudotis nemokamai. Bet čia dirbta taip pat tik vienerius metus, nes šalia salės yra tik vienas kambarys, o su kitais skyriais ar grupėmis tekdavo pasiskirstyti salėj. Tada lietuviai patalpas gavė Šv. Petro parapijėj mokykloj, kurioj dirbo trejus metus. Po to vienerius su puse metų dirbo Burns mokykloj. Dabar jau kuris laikas pamokom patalpos nuomojamos Batchelder miesto mokykloj, prie New Britain Ave. ir Newington Ave. gatvių kampo. Mokykla nauja, graži, toliau nuo gatvių, bet tai vis ne sava...

Hartfordo lituanistinėj Švyturio mokykloj dabar dirba šie mokytojai: Dalia Dzikiienė, vedėja, Virginija Aleksandravičiūtė, Danutė Šliogerytė, Birutė Zabulienė, Konstancija Raškevičienė, kuri dirba su vaikų darželiu, kun. Vytautas Bitinas, Aldona Vitėnaitė ir Alfonsas Dzikas.

Be šių, Hartfordo mokykloj dar yra dirbę šie mokytojai: Apolonija Vitkuvienė, penkerius

Hartfordo Švyturio lituanistinės mokyklos 1974-75 mokslo metų mokytojai ir tėvų komitetas. Iš k. Dalia Dzikiienė, Virginija Aleksandravičiūtė, Danutė Šliogerytė, Birutė Zabulienė, Birutė Bernotienė (tėvų kom.), Kastutė Raškevičienė, kun. Vytautas Bitinas, Aldona Vitėnaitė, Danguolė Banevičienė (tėv. kom.), Danutė Brazdžionienė (tėv. kom.), Alfonsas Dzikas. Nuotr. Al. Dziko

metus dirbusi su vaikų darželiu, Lionė Simonaitienė, Danutė Grajauskienė, dr. Elona Vaišnienė, Birutė Zdanytė, Stefanija Rūkienė, kun. Jonas Rikteraitis, Irena Jalinskienė, Regina Gataveckaitė, Aldona Končienė, Iluminata Giedraitienė ir muz. Jurgis Petkaitis.

Mokykla bendradarbiauja su LB švietimo taryba, naudojasi jos išleista vadovėliais, programa ir instrukcijomis. Gi LB Hartfordo apylinkė prisideda prie mokyklos taip pat, ypač baigiant mokslo metus, nupirkdama mokiniams dovanėlių ir kitu būdu.

Tiek anksčiau, tiek dabar mokykla glaudžiai bendradarbiauja su tėvų komitetu, kuris rūpina-

si sutelkti lėšų atlyginti mokytojam už darbą ir padeda spręsti mokinių auklėjimo reikalus.

Tėvų komitetą dabar sudaro: Birutė Bernotienė, Danguolė Banevičienė ir Danutė Brazdžionienė.

Nuotraukose matomi Hartfordo lituanistinės Švyturio mokyklos mokytojai (vienoj iš jų ir mokiniai) su tėvų komitetu. Trečia Hartfordo šeštadieninės mokyklos nuotrauka, kurios nepasisekė gauti, yra Lietuvių Enciklopedijoj, 8 t. 141 pusl. Ten iš k.: trečias iš eilės sėdi Justinas Guntulis (tėvų komiteto narys), Bronė Jucėnienė, mokytoja ir vedėja, prel. Jonas Ambotas, širdingai rūpinęsis šeštadieninės mokyklos mokiniais ir mokyto-

jais, Alina Skrupskelienė, mokytoja, dr. Antanas Šerkšnas, mokytojas, Konstancija Nenortienė, mokytoja, Steponas Petrauskas (t.k. narys) ir Juozas Giedraitis (t.k. narys).

Jei kam kada teks važiuoti ar eiti per Hartfordą, Conn., tai prie Capitol Ave. ir Broad St. gatvių sankryžos teks rasti A. R. C. O. gazolino stotį. Pagalvokite, kad čia, tame gražiam sklype, buvo Švč. Trejybės pradinė ir aukštesnioji mokykla. Vėliau šios mokyklos namuose įsikūrė ir Hartfordo lituanistinė mokykla su vaidinimais, tautiniais šokiais ir kitais parengimais.

Laikui žiauriai pasikeitė lietuvių nenaudai...

CHARIZMATIKŲ KLAUSIMU

J. VAIŠNORA, MIC

10

Romos Grigaliaus universiteto profesorius A. Sullivan, SJ, klausimą — ar pentekostalizmas yra Šv. Dvasios darbas, atsako: "Aš nedirštu duoti galutinį ir šį klausimą atsakymą. Aš galiu tik pasiūlyti kai kurias normas, kurių prisilaikant galima ieškoti atsakymo" (The Pentecostal Movement, "Gregorianum" 1972, 53 nr.).

Tos normos esančios tokios. Pirmiausia reikia išaiškinti, kodėl ir protestantai pentekostalistai gauna tas pačias charizmas ir tokį pat "Šv. Dvasios krikštą"? Tuojau kyla abejonė, kaip Šv. Dvasia gali lygiai veikti savo dovanomis ir tuos, kurie paneigia pagrindinius Kristaus įsteigtus Sakramentus, per kuriuos paprastu būdu yra gaunama Šv. Dvasia?

Kelia abejonių pentekostalistų sueigose randamas entuziazmas, asmeniškasis malonumas, pasitenkinimas, kai teologija moko, jog ypatingos charizmos duodamos ne asmenis džiaugsmui, o tik Bažnyčios ir tikinčiųjų naudai, pagal šv. Pauliaus aiškinimą: "Kas kalba kalbomis, tas ne žmonėms kalba, bet Dievui... Kas kalba kalbomis, pats save pagerina, o kas pranašauja, stato Dievo Bažnyčią" (I Kor. 14, 2-4).

Jei pentekostalizmas yra Šv. Dvasios darbas, tai kaip išaiškinti, kad jis prasidėjo tik XX a. pradžioje? Kur tad buvo Šv. Dvasia istorijos bėgyje? O ji, kaip jau minėta, visą laiką veikė Bažnyčioje ir dalino savo dovanas tada, ten ir tiems, kam norėjo.

Tikriausias kriterijus spręsti ar pentekostalizmas yra Šv. Dvasios darbas, yra toks: "Iš jų darbų pažinsite juos". Čia turima galvoje ne tiesioginiai pentekostalistų pergyvenimai, bet toli siekiantieji vaisiai. Šv. Paulius apaštalas išskaičiuoja tokius Šv. Dvasios vaisius: "Meilė, džiaugsmas, ramybė, kantrumas, maloningumas, gerumas, romumas, meilumas, susilaikymas,

skaistybė" (Gal. 5, 22). Jei pentekostalistai pasižymės šiomis Šv. Dvasios dovanomis, o ne vien ieškojimu charizmų, tada bus galima drąsiai tvirtinti, kad jie yra Šv. Dvasios veikimai, ne kaip pasyvūs subjektai, bet kaip aktyvūs Bažnyčios nariai.

Iš šalies stebėnūs pentekostalistų sąjūdį neramina kai kurie iš šio sąjūdžio išplaukia vaisiai, nieko bendro neturį su Bažnyčios statymu. Pentekostalistai padarė naują atradimą: Kristaus mokslas, randamas Evangelijoje ir Bažnyčios mokyme, pentekostalistų yra kitaip išaiškinamas ir išgyvenamas. Tačiau be Bažnyčios mokomojo ir valdomojo autoriteto daug sielų gali patekti į dvasinį sąmyšį ir tam tikrą chaosą. Pvz. Houstono episkopalo pentekostalistų grupė džiaugiasi, kad 20 nuoš. jos narių atėjo iš katalikų; jų tarpe esą ir du dvasiškiai.

Yra pastebėta, kad dalis pentekostalistų nutolsta nuo paramas, pinės bendruomenės, kiti labai uoliai metasi į parapiinį darbą ypač jaunimo tarpe, tačiau tą jaunimą ne tiek įngia su parapija, kiek verbuoja į savo sąjūdį. Protestantai pentekostalistai savo spauda, atsišaukimais, lapeliais veikia katalikų jaunuolių tarpe. O ir katalikai pentekostalistai, vadovaudami jaunimo auklėjimo darbe, dažnai nuveda juos klaidingais keliais. Kai kur ir kunigai, stipriai įsijungę į pentekostalistų sąjūdį, kreipia ten visą parapijos gyvenimą. Darosi skirtumai. O Bažnyčioje skirtumai jau nėra Šv. Dvasios veikimas. Jau yra faktų, kad kai kurios vienuolės taip buvo charizmatikų sueigose paveiktos, kad visiškai prarado savo vienuolių esmės ir klusybės įdą supratimą, kad pagaliam metė ne tik vienuolią, bet ir katalikų tikėjimą. Taigi šitokie "vaisiai" nėra iš Šv. Dvasios.

Yra pentekostalistų katalikų grupės, kurios labai stipriai palaiko pamaldumą į Mariją, kalba rožinį, kasdien dalyvauja mišių aukoje. Bet nusiskundžiama, kad charizmatinės maldos grupės taip prasideda, bet

po kelių metų atsako autentiškų katalikų patyby, tolstą nuo kristocentriškumo. Dar vėliau jau joms nereikia nei Bažnyčios, nei jos autoriteto. Visą ką perima jausmingumas, emocijos ir taip labai pabrėžiamas entuziazmas. O tai nėra Šv. Dvasios autentiškas veikimas.

Užbaigai dar vienas klausimas: koks yra pentekostalistų sąjūdžio tikslas? Didėsniis pamaldumas? Bet juk pamaldumo formos ir būdai Bažnyčioje yra nustatyti ir visiems rekomenduoti. Kam tad ši naujovė — rinktis charizmatikams ne bažnyčioje, o tik atskirai šalia bažnyčios. Jeigu norima bendrai melstis, kad Kristus ir Šv. Dvasia tikrai būtų su mumis, tai, rodos, geriausia susirinkti bažnyčioje, dalyvaujant mišių aukoje, o ne toliau nuo Kristaus, esančio mūsų tarpe Eucharistijoje. Sunku tikėti, kad Šv. Dvasia mieliau dalyvautų ir reikštųsi toliau nuo Kristaus. Juoba, kad Šv. Dvasia savo veikime visuomet yra vienybėje su Kristum ir priklausomume nuo jo, kaip Bažnyčios galvos. Jėzus aiškiai yra pasakęs: "Kai ateis toji Tiesos Dvasia, ji jus ves į tiesos pilnatvę. Ji nekalbės iš savęs, bet skels, ką bus išgirdusi... Ji pašlovins mane, nes imsi iš to, kas mano, ir jums tai pasakels" (Jon. 16, 13-15).

Taigi neatrodo, kad pentekostalistinis sąjūdis būtų didesnio tikėjimo išdava. Priešingai, atrodo, kad tai mažo tikėjimo ir dvasinio tūštumo apraiška. Kas giliai tiki, tam nereikia jokių antgaminių ženklų, jokių charizmų, jokio jausminio pergyvenimo. Tokių ženklų kaip tik ieškojo farizėjai ir mažatikiai, kuriuos Jėzus barė ir įspėjo sakdamas: "Jei nematote ženklų ir stebuklų, jūs netikite" (Jon. 4, 48).

Ar jau atnaujinai
Darbininko
prenumeratą?

Hartfordo lituanistinės mokyklos 1963-64 mokslo metai (paskutiniai) lietuvių namuose. Aukštai kairėje mokytoja Birutė Šimanskienė, žemiau kairėje su tamsiais akiniais mokytoja Jūratė Bernotaitė-Di Benedetto. Iš dešinės ties viduriu trečia nuo karto mokytoja Nina Gailiūnienė, viduryje aukštai mokytojas ir vedėjas Jonas Bernotas. Dešinėje stovi tėvų komiteto pirmininkas inž. Benediktas Dapkus, aukštai ir kitur tėvų komiteto nariai ir lituanistinės mokyklos mokiniai. Nuotr. Alf. Jaro

WORCESTER, MASS.

Atsiveikinta su Lietuvių Organizacijų Tarybos pirmininku

Lietuvių Organizacijų Tarybos valdyba rugsėjo 27 Lietuvių Piliečių Klube surengė atsiveikinimo vakarienę šios tarybos įkūrėjui ir visą laiką buvusiam jos pirmininkui Pranui Staneliui, dabar apsigyvenančiam Floridoje.

Prisirinko gražus skaičius Stanelių šeimos draugų, pažįstamų ir svečių.

Šią gražią puotą pradėjo naujasis pirmininkas A. Miner ir pakvietė Šv. Kazimiero parapijos kleboną kun. A. Miciūną, MIC, sukalbėti maldą. Po to pakeltas tostas į Stanelių šeimos sveikatą ir sugiedota "Ilgiausių metų".

Vakaro programą vedė Antanina Wackell, valdybos narė, tvarkanti reikalus, surištus su anglų kalba.

Supažindinus publiką su garbės stalo svečiais, buvo pakviestos trys studentės (jos yra Tarybos valdyboje): L. Pauliukonytė, kuri yra P. Stanelio krikšto dukė, Tarybos vardu prisegė jam prie peties baltą chrizantemą. B. Miliauskaitė P. Staneliui prisegė korsažą. A. Dabrilaite dukrelei Vidutei įteikė rožių puokštę.

PROVIDENCE, R.I.

Parapijos vakarienė lapkričio 17 sutraukė 160 dalyvių. Be turtinai paruoštų vaišių, buvo ir meninė programa, kurią atliko New Britaino moterų sekstetas Svajonė, vadovaujamas muz. J. Beinorio. Pelno liko 600 dol.

Bendrosios Kūčios gruodžio 14 dalyvavo 80 su visum asmenų, jų tarpe ir ne lietuvių. Jas pirmą sykį čia suruošė Lietuvių Bendruomenės skyrius, šv. Onos draugija, Lietuvos vyčiai ir parapijos moterų klubas. Visų organizacijų moterys pasidalinusios paruošė Kūčių patiekalus. LB skyriaus kultūrinių reikalų vadovė Aldona Kairienė lietuviškai ir angliškai apibūdino Kūčių prasmę ir papročius. Paskambinta pianinu. Sutartinai sugiedotos Kalėdų giesmės, Vaikučiai išdalino paplotėlius. Visi nuoširdžiai išgyveno prasmingą Kūčių nuotaiką.

Po protesto raštais Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybėm, klebonui paskatinus, surinkta 169 parašai.

Norint sumažinti bažnyčios šildymo išlaidas, po kleboniui įrengta jauki koplyčia, kurioje telpa 30 žmonių. Šalčių metu šokiadieniai čia laikomos pamaldos. Jos kasdien dalyvauja 15-25 žmonės.

Padidinta klebonija dviem kambariais, kur parapičiai po pamaldų kviečiami kavutei ir pašnėkiam. Atsiėjo 6,000 dol.

Balfo vakarienė ruošiamą sausio 26. Programą atliks O. Ivaškienės tautinių šokių grupė iš Bostono. Siemet Balfo centrui pasiūtys 600 dol.

Išsikeliant kitur gyventi ir 15-ka parapičių praėjusiais metais mirus, parapijoj liko tik 100 šeimų su 240 narių. Ypač maža jaunų šeimų.

Kun. Vaclovui Martinkui, parapijos klebonui, balandžio 24 sukanka 40 metų kunigystės.

K.V.M.

Atsiveikinimo žodžius tarė: LB Worcesterio apylinkės pirm. V. Židžiūnas, Lietuvių Labd. Maironio Parko Draugijos vicepirm. J. Pipiras, Lietuvių Skautų Brolijos vyriausias skautininkas P. Molis. Tarybos revizijos komisijos nariai V. Dabrila ir Tamkus.

Baigiamąjį žodį tarė naujasis Tarybos pirmininkas A. Miner. Jis Tarybos vardu P. Staneliui įteikė dovaną: gintarinį paveikslą ir svečių knygą su visų šios puotos dalyvių parašais.

Beveik visi kalbėtojai savo sveikinimo žodžius baigė maždaug taip: "Jei nepatiks karšta Floridos saulutė, grįžkit pas mus: mes išskėstomis rankomis jus pasitiksim."

Pabaigoj kalbėjo P. Stanelis, tarp kitko pasisakydamas, kad jam buvo malonu dirbti su lietuviu, ir pasidžiaugdamas dabartine Tarybos valdyba, kuri yra mišri, nes ją sudaro jauni, ankstesnieji ir naujieji ateiviai.

A. Miner padėkojo Maironio Parko šeimininkei E. Kauševičienei ir visam jos personalui už puikias vaišes, taip pat visiems, kurie prisidėjo kokiui nors darbu, ir tiems, kurie atsilankė.

Šios gražios vaišės buvo baigtos malda, kurią sukalbėjo kun. J. Bakanas.

-o-

P. Stanelis su šeima atvyko į šį kraštą 1949. Apsigyveno Worcesterį, tuoj įsijungė į lietuvišką veiklą. Jo tikslas buvo sujungti visus lietuvius į vieną šeimą.

1962 tapęs LB Worcesterio apylinkės pirmininku, jis pastebėjo, kad LB nepajėgs sujungti visų lietuvių į vienybę. Jis rado kitą būdą. 1964 jo iniciatyva buvo įkurta Worcesterio Lietuvių Organizacijų Taryba, į kurią įėjo visų šios kolonijos organizacijų atstovai. Toji taryba, jo vadovaujama, atliko daug didelių ir gražių darbų.

Jis buvo narys Lietuvių Piliečių Klubu. Nors jame daugiau spietėsi ankstesnieji ateiviai, bet jų tarpe būdavo ir Pr. Stanelis. Priklausė ir prie Lietuvių Labd. Maironio Parko Draugijos; buvo uolus susirinkimų lankytojas, aktyviai dalyvaudavo diskusijose. Kaip ateitininkas sendraugis, dalyvaudavo ir ateitininkų šventėse bei pobūviuose. Sielėjosi ir lituanistine mokykla. Stengėsi, kad lietuvių

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ TARNYBA

Clevelande prieš pora savaičių abiejose lietuvių parapijose buvo padaryta rinkliava Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybai paremti.

V. Čyvo vadovaujama ALKT skyriaus pastangomis ir vietos parapijų klebonam pritarus, buvo surinkta per abi parapijas 412.57 dol. Pinigai pasiūti Tarnybos reikalų vedėjui kun. K. Pugevičiui.

Kalėdų proga ALK Tarnyba parūpino visoms JAV ir Kanados lietuvių radijo valandėlėms juostelėn įrašytą V. Brizgio trumpą žodį.

Tarnybos paruoštas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 8 vertimas anglų kalbon jau atspausdintas ir šiomis dienomis siuntinėjamas visiems JAV vyskupams ir katalikų laikraščiams.

kalba mišios būtų aukojamos abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose. Pats įstojo į lektorių ir komentatorių eiles, kuriose išbuvo iki šio laiko.

Buvo paprastas, taktiškas žmogus. Niekada nesididžiavo savo atliktais darbais, gerbė kitų nuomones.

Susirinkimas ir atsiveikinimas

Šv. Kazimiero parapijos sveikė rugė 29 įvyko Moterų Sąjungos 5-osios kuopos susirinkimas, po kurio atsiveikinta su kuopos vicepirmininke Stase Staneliene, išsikeliančia į Floridą.

Pirmininkė J. Mack kuopos vardu įteikė St. Stanelienei gražią, Lietuvą primenančią, iš Lietuvos gautą dovanėlę, palinkėdama jai sėkmės ir saulėtojo Floridoje sukurti Moterų Sąjungos kuopą.

St. Stanelienė padėkojo visom už gražų bendrą darbą, mielą lietuvišką dovanėlę ir kvietė visas aplankyti ją Floridoje.

Sugiedota "Ilgiausių metų". Vaišinantis pasidalinta mintimis.

-o-

Vos spėjo apsigyventi Stanelių šeima Worcesterį, Stase Stanelienė tuoj įsijungė į Moterų Sąjungos 5-tąją kuopą, kurioj pasireiškė kaip aktyvi narė. Valdymo ejo įvairias pareigas. Visą laiką priklausė prie kuopos choro. Keletą metų buvo kuopos atstovė Organizacijų Taryboje.

Giliai religinga, didelė patriotė, visuomenės veikėja ir savo parapijos rėmėja.

Jos švelni ir gailestingą širdį teko patirti ir šias eilutes rašančiam, nes, apsigyvenus Worcesterį, pirmiausia jai teko gyventi Stanelių namuose.

St. Stanelienė mylėjo ne tik lietuvius, bet ir kitataučiai. Jie rugė 30 darbuotojų, kurioj ilgus metus ji dirbo, suruošė jai šaunias išleistas.

Spalio 1 Stanelių šeima iškelia į St. Petersburg Beach, kur turi nusipirkti namus.

Moterų Sąjungos 5-osios kuopos vicepirmininke išrinkta Marija Baškiene.

Dr. V. Kudirkos šaulių kuopos susirinkimą lapkričio 17 Lietuvių Piliečių Klube atidarė pirm. A. Zekus. Nutarta Simo Kudirkos fondą paremti 100 dol. auka. R. Molienė sutiko surinkti 500 dol., kuriais apmokėtų vietinių metų mokslo mokesčių Brazilijoj gyvenančiam studentui. Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa tam reikalui paskyrė 25 dol. Turėta keletas šaudymo popiežių. Geriausiai šaudžiusiam šauliam ir šaulėm dovanos bus įteiktos per metinį susirinkimą sausio mėnesį. Išreikšta padėka šauliui V. Abromavičiui, be atlyginimo pasiuvusiam Lietuvos vėliavą. Padėkota ir sesėm šaulėm už puikiai surengtą vakarienę, kurios programą atliko Bostono vyrių sekstetas, vadovaujamas kompozitoriaus J. Gaidelio. Sesės šaulės pačios gamino ir visus svečius vaišino skaniausia vakariene, o svečių buvo daugiau kaip 200. Sunkiausia našta ant savo pečių nešė kuopos sekretorė E. Gorodeckienė. Jos iniciatyva artimiausiu laiku į Suvalkų trikampį bus pasiūti du siuntiniai su drabužiais lietuvių šeimom. Pašto išlaidas apmokės kuopa. Sesės parūpins drabužius, kuriuos pristatys į šaulės Alytienės namus, o ji paruos siuntinius. Už sesių darbštumą, jų nusteibimui, po susirinkimo broliai šauliai suruošė vaišes.

Svečias iš Brazilijos

Spalio mėnesio pirmomis dienomis mūsų kolonijoj lankėsi kun. H. Šulcas — salezietis iš Brazilijos. Spalio 6 aukėjo mišias Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj. Rodė salę skaidres iš Brazilijos lietuvių vargingo gyvenimo. Keletą dienų lankė draugus ir kitus pažįstamus bei geradarius.

Jau prieš porą metų kun. H. Šulcas ėmė rūpintis sudaryti Brazilijos lietuvių stipendijų fondą. Ten daugelis nepajėgė taip įsikurti, kad jų vaikai galėtų laisvai siekti aukštojo mokslo. Daugelis jaunuolių kartu turėdri ti studijuoti. Stipendijos

Clevelande gruodžio 8 įvyko V. Alanto "Šventaragio" knygų II tomo pristatymas. Nuotraukoje viduryje autorius su žmona ir visuomenės veikėjais po knygos pristatymo. Nuotr. V. Bacevičiaus

jiem padės ne tik greičiau išsimokslinti, bet ir daugiau prisidėti prie lietuviškų organizacijų ir lietuvių reikalų.

Iš Worcesterio kun. H. Šulcas išvyko į Rochesterį, N. Y., ir Kanadą, o lapkričio mėnesį dar ketina sugrįžti į JAV. Padėkos dienos savaitgalį pas Nekaltai Pradėtosios Marijos seseles Putname, Conn., vadovaus moksleivių ateitininkų studijų dienom.

Lietuviškas kampelis

Miesto bibliotekoj, įėjus pro pagrindines duris ir sukan tuojau į kairę, netoli langų yra lietuviškas kampelis. Tenai lenty-

nose rasim lietuvių kalba išleistą enciklopediją, Lietuvių Dienų žurnalą, Draugą ir įvairaus turinio lietuviškų knygų.

Kad šis lietuviškas kampelis visada bibliotekoj būtų gyvas, turim tomis knygomis naudotis, nes bibliotekos vadovybė tikrina. Jei niekas tomis knygomis nesidomės, tai gali tas lietuviškas kampelis ir pranykti. Ypač dabar, kada artėja ilgi vakarai, galėtume tenai ramiai keletą valandų praleisti su lietuviška knyga rankoj. Ten tikrai ramaus poilsio vieta, nes nėra triukšmo.

J.M.

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Aplankyti lietuvių kapai

Lietuvių Katalikų Komitetas Vėlinių proga suorganizavo mirusių lietuvių kapų lankymą.

Vėlinių dieną Kalvarijos katalikų kapinėse 10 val. ryto buvo aukojamos mišios. Jas aukėjo pats vyskupas, asistuojant dideliu būriui kunigų. Po pamaldų nemažas būrelis lietuvių aplankė čia palaidotų J. Sadausko, A. Povilaičio ir kitų kapus. Prie kiekvieno kapo buvo tartas žodis ir pasimelsta. Be to, sustota ir prie pagrindinio kapinių paminklo, kur pasimelsta už visus mirusius lietuvius, sukalbant Viešpaties angelą.

Daugeliui išsiskiršius ir išvažinėjus į kitas kapines lankyti lietuvių kapų, dalis liko ir laukė atlydint į Kalvarijos kapines mirusio Juozo Baranausko. Atlikus laidojimo apeigas, mirusįjį atlydėjusieji ir laukusieji sugiedojo vieną posmą giesmės Marija, Marija...

Moterų balius

Lietuvių klubo moterų sekcijos ruoštas rudens balius praėjo labai sėkmingai.

Pirm. A. Miliauskienės pastangomis ir visų moterų pagalba rudens spalvų gėlėmis ir lapais išpuošta salė kėlė visiems gerą nuotaiką.

Muz. El. Rukštelienės suorganizuotas moterų sekstetas padainavo keletą dainų. Sekstetas, atrodė, kad neseniai įsisteigęs, bet dainuotos dainos skambėjo maloniai ir labai gražiai. Dar keletą dainų padainavo mišrus choras, vadovaujamas muz. A. Mateikos. Publika buvo patenkinta ir nesigailėjo katučių.

Bufetas, suauktas visų sekcijos ruoštas, pasižymėjo skaniais valgiais.

Iš baliaus gauta gražus pelnas, kuris paskirtas Simui Kudirkai ir jo šeimai paremti.

Atidarytas rudens sezonas

Lapkričio 3 Lietuvių klube buvo suruoštas rudens sezono atidarymas.

Pagerbti visi, kurie klubo statybai aukėjo 1000 dol. ar daugiau. Prisiminti ir aukoję po šimtą.

F. Prekeris pasakė prasmingą kalbą, prisimindamas šio klubo pradininkus ir prašydamas tautiečiai tęsti jų pradėtą darbą.

Klubo choras, vadovaujamas muz. A. Mateikos, padainavo daug gražių dainų.

Po programos ir pietų buvo

loterija, šokiai ir pasivaizdinimas šaltais gėrimėliais.

R. Kalantos šaulių kuopa lapkričio 23 rengia savo balių ir ta proga kuopos vėliavos šventinio iškilmes. Tikisi turėti daug svečių iš vietos ir tolimesnių vietovių.

Ramunė

PREL. M. KRUPAVIČIAUS PAMINKLAS

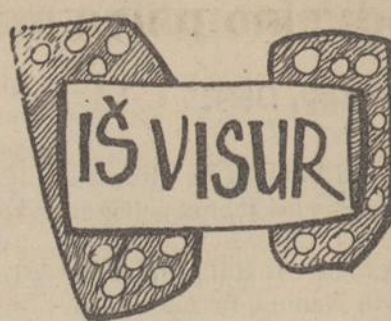
Inž. Antanas Rudys statys ant a.a. prel. Mykolo Krupavičiaus kapo Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje paminklą. Apie tai pranešė centrinio komiteto pirm. dr. Juozas Meškauskas lėšų telkimo komisijos posėdyje dr. Aldonos Rugienės bute Chicagoje, nes su Rockwell Eng. Company, kurios savininkas yra inž. A. Rudys, pasirašyta sutartis, kad paminklas turi būti pastatytas gegužės pirmą dieną, pagal arch. Mulokų pirmą premiją laimėjusį projektą.

Kun. V. Bagdanavičius pranešė, kad tuo reikalu viskas sutvarkyta su kapų administracija. Dr. Balys Paliokas referavo apie aukotojų kartotekos sudarymą ir apie lėšų telkimo eigą. Kiek šiuo suaukta, nebuvo tiksliai konstatuota, nes išd. Jonas Sakas buvo išvykęs atostogų ir posėdyje nedalyvavo. Visų aukotojų pavardės norima paskelbti trijų komisijos asmenų nustatyta tvarka, prieš tai revizijos komisija patikrins visas pajamas ir išlaidas. Stengiamasi sutelkti pakankamai lėšų paminklui ir monografijai išleisti, kurią paruošė ped. P. Maldeikis.

Lėšų telkimu New Yorko apylinkėje rūpinas P. Ažuolaitis.

B. Vitaitis

Stud. Ričardas Kazimieras Stelioraitis, Chicago, Ill., išvykęs su tėvu medžioti, automobiliu užmiegęs užduso nuo veikiančio motoro dujų. Į laidotuves atskrido Romoj Šv. Kazimiero kolegijoj studijuojąs brolis stud. Albertas. Kai Amerikoj velionis buvo laidojamas, Romoj, Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioj gaudingas mišias aukėjo vysk. A. Deksnys, prel. L. Tulaba ir prel. S. Žilys. Po mišių visi dalyviai pasirašė užuojautos pareiškimą.

— Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio, Kalėdų dieną giedoja kardinolo Humberto Medeiros laikomose mišiose, kurios buvo transliuojamos per televiziją. Choro moterys buvo apsirėngusios tautiniais drabužiais.

— Chicago Lietuvių Opera siemet stato Donizetti operą "Meilės elektras". Operą rengia prof. Vytautas Marijošius.

— Lietuvių dailininkų paroda Australijos lietuvių dienų išvakarėse, gruodžio 26, buvo atidaryta Lidums meno galerijoje. Atidarymo kalbą pasakė muzikas Bronius Budriūnas iš Los Angeles.

— Seinuose, Suvalkų trikampy, išleistas naujas "Aušros" numeris. Taip 1974 pasirodė tik 4 numeriai, tiek teleido komunistinė Lenkijos valdžia. Pats laikraštis griežtai komunistinis.

— "Heimatgruss" — 1975 metų metrašty, skiriamam lietuviams ir vokiečiams, išspausdinta vokiškai Pauliaus Jurkaus novelė "Atsklęstos durys". Į vokiečių kalbą vertė Alfred Franzkeit. Metraštis leidžiamas V. Vokietijoje.

— Laiškai Lietuviams švenčia savo sidabrinį jubiliejų. Pirmasis numeris išėjo 1950 vasario mėnesį. Sukakties proga vasario 23 Jaunimo centre bus koncertas. Programą atliks solistai Bernardas Prapuolenis ir Nerija Linkevičiūtė. Akomponuoja Manigirdas Motekaitis. Po koncerto banketas ir premijų įteikimas šių metų konkurso laimėtojams.

— Svarbus ateitininkų moksleivių ir jaunučių globėjų suvažiavimas įvyks Toronte vasario 22-23. Prašome, kad visi globėjai pasinaudotų šia svarbia proga išmokyti ir pasidalinti mintimis su kitais.

— Komp. Aleksandras J. Aleksis, Waterbury, Conn., buvo paguldytas Waterbury Hospital gruodžio 19. Turėjo širdies operaciją gruodžio 22. Jo sveikata gerėja. Yra vilčių netrukus grįžti į namus. Komp. Aleksis labai apgailestauja, kad nespėjo pasveikinti savo mielų draugų ir bendradarbių su šv. Kalėdomis ir 1975 Naujaisiais Metais. Visiems jiems nuoširdžiai dėkoja už jam prisiūstus linkėjimus.

— Stasys Barzdukas, Cleveland, Ohio, PLB valdybos garbės pirmininkas ir Pasaulio Lietuvių redaktorius, dalyvaus Kalifornijos lietuvių politinių studijų savaitgalį sausio 25 ir 26 Los Angeles mieste. Statler Hilton viešbuty. Jis skaitys diskusinę paskaitą — Demokratija išsivys visuomeninė sąrangoj: tikrovė ar mitas? Be to, dalyvaus viename iš simpoziumų kaip pagrindinis pranešėjas.

— Jurgis Gliauda, Los Angeles, California, rašytojas ir visuomenininkas, Kalifornijos lietuvių politinių studijų savaitgalį sausio 25 ir 26 Los Angeles mieste skaitys diskusinę paskaitą — Politika ir išsivija.

— Kun. Kazimieras Pugevičius, Baltimore, Maryland, Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos vedėjas Kalifornijos lietuvių politinių studijų savaitgalį sausio 25 ir 26 Los Angeles mieste padarys pranešimą minėtos Tarnybos reikalais ir dalyvaus kaip pagrindinis pranešėjas viename iš simpoziumų. Šį tradicinį politinių studijų savaitgalį organizuoja ir jam vadovauja LFB Los Angeles sambūris.

Rašytojas B. Gražulis, žurnalistas V. Braziulis ir "Tėvynės Garsų" radijo vedėjas J. Stempuzis. Nuotr. V. Bacevičiaus

Gedimino pilies menės atidarymas

TORONTO, ONT.

Toronto lietuvių bendruomenė prieš dvejus metus pajėgė įsigyti dvi dideles ir svarbias nuosavybes—Anapilio sodybą ir Lietuvių Namus. Be to, čia veikia trečia svarbi ir veikli institucija, tėvų pranciškonų įsteigta ir administruojama Prisikėlimo parapija.

Anapilio sodyba įgyta ir pastatyta kun. Petro Ažubalio nepaprastom pastangom ir sugebėjimais. Jis likvidavo Šv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčią Toronto mieste ir išsikėlė į priemiestį, Mississauga, šalia lietuviškų kapinių. Čia buvo pastatyti dideli, gražūs ir erdvūs pastatai. Talpi ir moderni salė, patogios patalpos Tėviškės Žiburių redakcijai ir spausuvei; čia veikia ir Prisikėlimo parapijos bankelio skyrius, kuris aptarnauja atsilankančius lietuvius.

Šalia tų pastatų yra pastatyta erdvi klebonija. Pamaldos kol kas vyksta didžiojoje salėje, tačiau artimiausiu metu numatoma statyti bažnyčią.

Žemę pastatų statybai paaukojo kun. P. Ažubalis. Visos nuosavybės vertė tektų skaičiuoti 1-2 milijonų dolerių ribose.

Anapilio sodyboje vyksta lietuviški renginiai, rengiamos parodos, sportuoja Vyties klubo jaunimas ir koncentruojasi nemaža dalis Toronto lietuviškos veiklos.

Kitą naują, svarbų ir gyvą lietuviškos veiklos centrą sudaro neseniai įsigyti ir iš pagrindų atremontuoti Lietuvių Namai. Jie yra Toronto mieste, prie gero ir patogaus susisiekimo mazgo. Čia pat požeminis traukinys, kelios miesto autobus linijos, gana erdvi ir patogiai aikštė automobiliams pastatyti.

Ir šiose patalpose koncentruojasi lietuviška veikla. Čia rengiami bendruomenės ir jos organizacijų posėdžiai, suorganizuotas pensininkų klubas, čia prisiglaudžia tautinių šokių grupė ir dramos ratelis. Čia įsikūrė ir pirmasis Toronto lietuvių kredito kooperatyvas Parama erdviose ir prašmatniose patalpose. Sekmadieniais veikia valgykla, kurioj mielai lankosi tautiečiai. Artimiausiu metu numatoma atidaryti barą.

Lietuvių Namų moterų būrelis lapkričio 9 turėjo iškilmingą Gedimino pilies vardo menės atidarymą. Šiam tikslui buvo suruoštos vaišės ir šokiai, o melinei daliai atlikti pasikviesta Hamiltono dramos mėgėjų grupė Aukuras, kuriai nepailstamai vadovauja aktorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė.

Aukuras suvaidino montažą „Šimtmečių Lietuva“, į kurį įėjo V. Krėvės, J. Marcinkevičiaus, A. Skėmos, J. Griniaus ir kitų autorių dramų ištraukos. Pati E. Kudabienė atliko to montažo prologą ir epilogą.

Po montažo visi svečiai, aktorių vedami, suėjo į Gedimino pilies menę ir buvo pavaišinti lietuvišku midum.

Menė įrengta pagal architekto dr. Kulpavičiaus projektą.

Į menės atidarymą gausiai atsilankė Toronto lietuviai. Salėje buvo matomi ir Toronto miesto burmistras Crombie ir aldermanas Nedridge. Abu jie sveikino susirinkusius. Be to, dalyvavo Lietuvos konsulas J. Žmuidzinas su žmona, Tėviškės Žiburių redaktoriaus kun. dr. P. Gaida, Anapilio parapijos klebonas kun. P. Ažubalis, Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. inž. E. Čiuplinskas su žmona, arch. dr. A. Kulpavičius su žmona, radijo ir televizijos vedėjas R. J. Simanavičius su žmona ir eilė kitų svečių.

Žavi šokių muzika ir linksma bei pakili nuotaika vyravo visą vakarą. Laimingi ir patenkinti svečiai skirstėsi į namus jau po vidurnakčio.

Tarptautinis dramos festivalis

Prieš ketverius metus federalinė valdžia pradėjo gana rimtai globoti ir remti etninių gru-

pių kultūrą Kanadoje. Toronto mieste tautinės grupės suorganizavo dramos studijų festivalį. Pirmas toks pasirodymas įvyko 1972 St. Lawrence Centre. Tuo vardu vadinami neseniai Toronto mieste pastatyti kultūriniai tikslai pastatai. Čia vyksta įvairūs kultūriniai renginiai, kaip diskusijos viešais gyvenimo klausimais, dramos teatrų vaidinimai ir kitkas.

Šiais metais įvyko trečiasis dramos tautinių trupių pasirodymas. Šioj šventėj dalyvavo dešimt tautinių grupių su viršum.

Lietuviam šiais metais scenoje atstovavo Hamiltono dramos mėgėjų grupė Aukuras. Šiai grupei nuo jos įsteigimo dienos vadovauja režisiorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė.

Lapkričio 11, pirmadienį, įvyko du vaidinimai. Dienos metu buvo statoma H. Anderseno pasaka „Sniego karalaitė“, o vakare — Vytauto Alanto komedija „Šiapus už dangos“.

Vakarinio spektaklio žiūrėjo apie 60-70 lietuvių ir daug kitataučių.

-I.a.

NEW BRITAIN, CONN.

PALAIKOTA MARIJA RIKTERAITIENĖ

New Britaino ligoninėje spalio 8 mirė Marija Rikteraitienė-Kaminskaitė, kun. Jono Rikteraičio motina. Buvo pašarvota Karlo no laidojimo koplyčioje tarp daugelio vainikų ir gilių puokščių. Į koplyčią buvo atvykęs klebonas kun. Edv. Gradeckas ir su esančiais sukalbėjo dalį rožančių.

Kitos dienos rytą koplyčioje sūnus kun. J. Rikteraitis sukalbėjo maldas ir pašlakstė motiną švęstu vandeniu. Paskui ji buvo nulydėta į Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčią. Čia koncelebracijos mišias aukėjo septyni kunai: sūnus Jonas Rikteraitis, Edvardas Gradeckas, Juozas Matutis, Zenonas Smilga, Paulius Wysocki, Stasys Kaminski ir Robertas Keene. Prasmingą pamokslą pasakė kun. Edvardas Gradeckas. Mišiose dalyvavo ir Hartfordo vyskupas John Hackett, kuris po mišių prie velionės karsto sukalbėjo maldas, pašlakstydamas karstą švęstu vandeniu ir pasmilkdamas. Per mišias giedojo Elzbieta Liudžiuvienė ir dar du jaunuoliai.

Paskui velionė buvo nulydėta į Šv. Marijos kapines ir ten palaidota amžinam poilsiui. Palaidėję sūnus kun. J. Rikteraitis, kun. J. Matutis, kun. Z. Smilga ir kun. P. Wysocki. Karsto nešėjais buvo Jonas Zemaitis, Juozas Zemaitis, Jonas Povilaitis, Lawrence Holmes, John Tower ir Jay Ansdey.

Po laidotuvių bažnyčios salėje kun. Jonas Rikteraitis visiem laidotuvių dalyviams surengė puikius pusryčius. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių: buvo apie 30 kunigų.

A. a. M. Rikteraitienė paliko sūnų kun. Joną Rikteraitį, sūnų Vincą Rikteraitį, gyv. New Haven, Conn., dukterį Mariją Yackienę (Hicks), gyv. New Britaine, Conn., seserį Agotą Zemaitienę, gyv. New Britaine, Conn.,

Madų paroda

Atėjus rudenii, sekmadienio pietieji ir Toronto Lietuvių Namų susirenka vis daugiau žmonių, o labiau, kad Namų vadovybė, įsijungdama į prasidedančio sezono nuotaiką, įrengė ir salėje pradėjo duoti plokštelių muziką. Muzikos aparatūrą parūpino ir grojimą prižiūri Jonas Adomaitis. Turėdamas gerą balsą, Adomaitis su daina dažnai palydi vieno ar kito grojamo dalyko melodiją.

Klausydami svajingos muzikos, pietaujantieji torontiečiai šnekučiuoja, dalijasi įspūdžiais ir aptaria nūdienos problemas.

Šios dienos popietėj prie vieno stalo sėdį svečiai aptaria Prisikėlimo parapijos moterų būrelio surengtą madų parodą. Palietę kai kurias parengimo detales, svečiai stebisi parodos pasisekimu. Jei eiliniai parengimai su pabodusiom kalbom sutraukia tik minimalų dalyvių skaičių, tai šioji madų paroda buvo statoma H. Anderseno pasaka „Sniego karalaitė“, o vakare — Vytauto Alanto komedija „Šiapus už dangos“.

Vakarinio spektaklio žiūrėjo apie 60-70 lietuvių ir daug kitataučių.

-I.a.

ir dvi dukraitės — Patriciją ir Betsy.

Buvo gimusi 1895 kovo 14 Daržininkų kaime, Naumiesčio parapijoje, Vilkaviškio apskrityje. Į šį kraštą atvyko 1914, o 1919 birželio 4 ištekojo už Jono Rikteraičio, su kuriuo laimingai išgyveno 53-jus metus. Moterystės sakramentą palaimino Waterburio, Conn., Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. Juozas Valantiejus.

Tėvas Jonas Rikteraitis mirė prieš dvejus metus. Jis dirbo fabrike, kaip mašinų sutvarkytojas, o velionė Marija dirbo namie, rūpinosi namų ruoša, vaikų auklėjimu ir kitais reikalais. Juodu labai gražiai gyveno. Visur būdavo abu. Tad ir vaikams paliko gražų pavyzdį.

Mirė maj. J. Jurkūnas

Lexington Convalescent namuose spalio 14 mirė Lietuvos armijos majoras Juozas Jurkūnas, 76 metų amžiaus. Buvo pašarvotas Venckūno laidojimo koplyčioje tarp trijų gėlių vainikų — žmonos ir sūnaus iš Lietuvos vardu, brolienės iš Detroito vardu ir brolio dukters bei šeimos iš Kanados vardu.

Laidotuvių apeigas atliko kun. Jonas Rikteraitis. Jis pasakė pamokslą. Iš Šv. Andriejaus bažnyčios velionis buvo nulydėtas į Šv. Marijos kapines.

A. a. J. Jurkūnas paliko žmoną Elena ir sūnų Algimantą, gyv. okupuotoj Lietuvoje, brolienę Jadvygą Jurkūniene, gyv. Detroito, ir brolio dukterį Ireną ir žentą Viktorą Priescepionkus su šeima, gyv. Kanadoje.

Po laidotuvių Balys ir Anastazija Semaškai savo namuose laidotuvių dalyviams surengė pusryčius. Reikia pažymėti, kad velionio ligos ir laidotuvių metu Semaškai labai daug pasidarbovo. Jie per septynias savaites beveik kasdien ligoninėje ir prieglaudoj jį lankydavo ir valgydindavo.

Velionis buvo gimęs 1898 spalio 3 Vilkaviškio apskrityje. Buvo baigęs karo mokyklą ir pasiekęs majoro laipsnį. Tarnavo 2-ajame

deliavimo agentūra, kur mokosi ir kelios lietuvaits. Po neilgų derybų paaiškėjo, kad tokia paroda nepareikalausianti net didesnių pastangų ar išlaidų, turint savo tarpe ne tik modistėjų, bet ir parengimo žinovų. Ir štai prie šukuosenų prisidėjo I. Dauginienė ir I. Šturmienė, kosmetiką tvarkė D. Dalindaitė, o akompaniatorė buvo D. Garbaliuskaitė.

Pradedant madų parodą, būrelio pirmininkė Murauskienė, sakydama trumpą žodį, supažindino žiūrovus su besikeičiančių madų reikšme, su modeliavimo prasmingumu ir įvairių drabužių galimais deriniais. Parodos pranešinėtoja ji pakvietė I. Šernaitę-Meiklejohn, tuo pačiu pakviesdama žiūrovus vaisyti ant stalų esančiom gėrybėm.

Drabužių modeliavimą atliko E. Peterson modistės, kurių tarpe buvo ir keturios lietuvaits: Kristina Imbrasaitė, Gerda Tarvydienė, Gena Aleknaite-Virbickienė ir Regina Krasauskaitė. Naujausias madas demonstruojančios modistės pasirodė įvairiausioj aprangoj. Ir ko ten nebuvo! Išeidamos ant specialiai įrengto paaukštinimo, mergaitės vilkėjo spalvingas suknetes, įmantriai pasiūtų eilėčių derinius ir brangius kailius. O vienu būdingu pavyzdžiu buvo pademonstruotas net keturių pakaitimų žieminis apsiaustas.

Madų paroda taip gerai pasisekusi, kad Prisikėlimo parapijos moterų būrelio iždas praturtėjęs net 500 dol.

S. Pranckūnas

Majoras Juozas Jurkūnas

pėstininkų pulke. Paskui buvo perkeltas į kariuomenės štabą.

1927 balandžio 17 vedė žmoną Elena Vinkauskaitę Šančių katalikų bažnyčioje. Šančiuose yra gimęs ir jų sūnus Algimantas.

Į Lietuvą rusam 1939 įvedus kariuomenės dalinius, J. Jurkūnas, kaip gerai mokąs rusų kalbą, buvo paskirtas ryšio karininku tarp Prienų mieste esančių rusų dalinio ir Lietuvos kariuomenės vadovybės.

1940, rusam okupavus Lietuvą, jis buvo suimtas ir pasodintas į Marijampolės kalėjimą. Buvo tardomas ir kankinamas. Tik atėję vokiečiai jį iš kalėjimo išleido.

Grįžęs į Prienus, rado žmoną su vaikais išvežtą į Sibirą. Iš to nerimo stojo į savisaugos dalinius ir kovojo rytuose su vokiečiais prieš rusus. Dėl nesveikatos iš kariuomenės atleistas, gavo darbą Vilniaus miesto savivaldybėje. Pradėjus generolui P. Plechavičiui organizuoti vietinę rinktinę, jis ten ir įstojo. Bet kai naciai norėjo rinktinę pasiūsti į rytų frontą, gen. Plechavičius pasipriešino. Tada naciai visus karininkus suėmė, nuginklavo ir išgabeno prie Rygos, į Salaspilio koncentracijos stovyklą. Frontui artėjant, visi tie karininkai buvo išvežti į Vokietiją ir ten paleisti. Vokietijoj majoras J. Jurkūnas gyveno Hanau stovykloje. 1952 atvyko į šį kraštą. Čia dirbo įvairiuose fabrikuose.

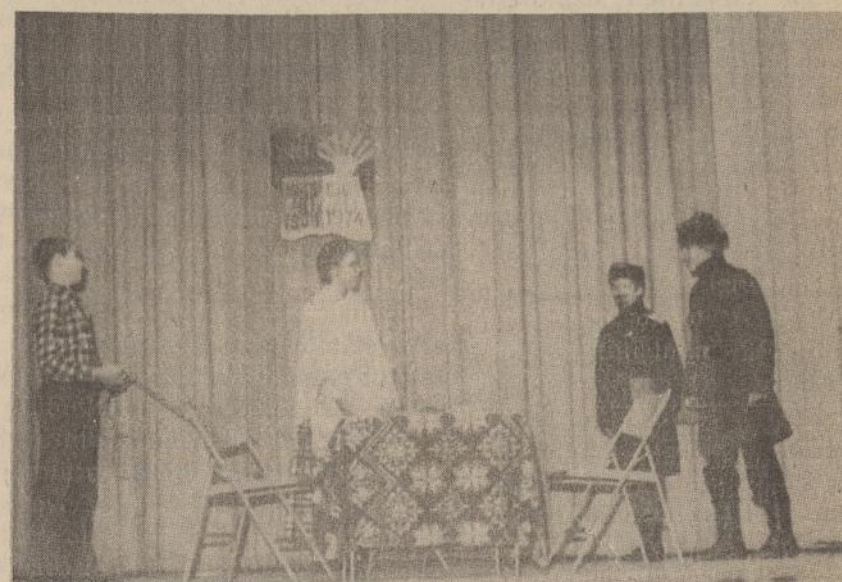
1956 per savo buvusią tarnaitę gavo savo žmonos iš Sibiro laišką, iš kurio sužinojo, kad duklė Nijolė yra Sibire mirusi. Nuo to laiko jis pradėjo žmoną ir sūnų šelpti; šelpė juos ir grįžusius į Lietuvą.

Ilsėkis, mielas Lietuvos kary, Viešpaties šviesoj!

Jonas Bernotas

Clevelande buvo paminėta spaudos atgavimo 70 metų sukaktis. Programos dalį atliko ramovėnų choras, vad. J. Kazėno. Pranešėja V. Nasvytytė.

Clevelande buvo paminėta spaudos atgavimo 70 metų sukaktis. Pr. Karaliaus parašyta „Spaudos draudimas“ vaizdelį suvaidino: Miškinis, Kazlauskaitė, Nasvytis ir Kazlauskas. Nuotr. V. Bacevičiaus

Suimtas disidentas dėl Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

rašant dokumentus, kuriais Simui buvo suteikta Amerikos pilietybė.

Simui iš Maskvos pranešė, kad Gujauską ir kitus du lietuvius sovietai paleido, tačiau Kovalevas dar tebėra areštuotas. Kovalevo žmonai slaptoji policija Maskvoje patarė tartis dėl vyro padėties su Lietuvos KGB, nes jis bus teisiamas Lietuvoje, Vilniuj. Aišku, bus teisiamas dėl Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos platinimo.

Norėdamas gauti platesnių informacijų apie Kovalevą, Laisvės Žiburio radijas New Yorko telefonu susisiekt su dviem žinomais rusų disidentais Amerikoje, Valery Chalidze ir Pavel Litvinov. Litvinovas yra labai artimas Kovalevo draugas. Jis davė šias informacijas. Sergei Kovalev yra 42 metų amžiaus, biologijos daktaras. Uolus žmogaus teisių gynėjas Sovietų Sąjungoj. Nuo 1968 apie 60 kartų yra dalyvavęs viešuose protestuose dėl žmogaus teisių pažeidimo. 1968 jis įsteigė žmogaus teisių grupę Maskvoj. Grupė turėjo 15 narių, o dabar turi tik 4, nes vieni suimti ir kalinami bepročių namuose, kiti iš-emigravę į kitus kraštus. Pereitais metais Kovalevas įsteigė pirmą Amnesty International grupę Sovietų Sąjungoj. Ši grupė turi jau 10 narių, Amnesty International, tarptautinė amnestijos organizacija, siekianti politinių kalinių laisvės, turi savo skyrius 62-juose kraštuose. Kovalevas taip pat artimai bendradarbiauja su Andrei Sacharovu. Pavel Litvinov pareiškė Laisvės Žiburiui, kad jis tikisi, jog Amerikos žmonės, ypač katalikai ir lietuviai, uoliai kreipsis į Amerikos kongreso atstovus, spaudą ir aukštus dvasiškumus, kad jie viešai užtartų Kovalevą ir prašytų jam laisvės.

Akcija dėl Kovalevo yra jau pradėta. Laisvės Žiburio radijas transliavo vedamąjį anglų kalba, kuris reikalauja kad Katalikų ir Protestantų Bažnyčių vyriausi organai imtųsi viešos akcijos dėl katalikų persekiojimo Lietuvoje ir dėl persekiojimo tokių žmonių, kaip Kovalevas, kurie kovoja už religijos laisvę ir žmogaus teises. Šis vedamasis bus pasiūstas įvairiems laikraščiams, įvairiems Amerikos valdžios atstovams, organizacijų atstovams, taip pat ir aukšties katalikų ir protestantų dvasiškiam.

Akcija dėl Kovalevo yra jau pradėta. Laisvės Žiburio radijas transliavo vedamąjį anglų kalba, kuris reikalauja kad Katalikų ir Protestantų Bažnyčių vyriausi organai imtųsi viešos akcijos dėl katalikų persekiojimo Lietuvoje ir dėl persekiojimo tokių žmonių, kaip Kovalevas, kurie kovoja už religijos laisvę ir žmogaus teises. Šis vedamasis bus pasiūstas įvairiems laikraščiams, įvairiems Amerikos valdžios atstovams, organizacijų atstovams, taip pat ir aukšties katalikų ir protestantų dvasiškiam.

— Ateities redakcija nuo sausio 1 persikėlė į Chicago. Jos koordinatoriumi bus kun. K. Trimakas. Naujas Ateities adresas: Kun. K. Trimakas, Ateities redakcija, 850 Desplaines Ave., Apt. 409 Forest Park, Ill. 60130. Žurnalo administruoja J. Polikaitis, 7235 So. Sacramento, Chicago, Ill. 60629.

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

— Washington Post gruodžio 13 aprašė Kudirkos sutikimą Kapitolio salėje. Ten Kudirka ryžtingai pasakė: „Ką aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekalta, už nieką. Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje puikioje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte. Aš norėčiau pasiūsti bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises.“

A. a. Marija Rikteraitienė ir Jonas Rikteraitis 1971 metais Kūčių vakarienėje.

Koks tas lietuvių klubas Long Islande?

Long Islande garsėja Lietuvių Klubas. Redakcijoj apsilankius to klubo pirmininkui J. L. Giedraitis, turėjom progos plačiau pasikalbėti.

— Koks lietuvių klubas veikia Long Islande? Kada jis įsteigtas?

— Klubas yra įsteigtas 1922 sausio 18. Jis apėmė lietuvių, anuo metu gyvenusių Long Islande. Jų buvo nemaža. Turėjo net savo nuosavybę Port Jefferson, N.Y., kur ir dabar tebėra du sklypai. Turėjo ir klubą su sale. Bet su laiku sąstatai keitėsi. Ne visi sutarė. Klubui sudegus, norėta pasidalinti turta. Tik kai kuriem užprotestavus (B. Čeponis ir kt.), reikalaus atsidūrė teisme, ir klubas liko. 1953 klubas inkorporuotas šiuo vardu: The American-Lithuanian Citizen Club of Suffolk County, Inc. Čarteris išduotas The University of State of New Yorko švietimo ir socialiniam tikslam. Nariais gali būti visur JAV gyvenantieji, bet valdyboj ir direktorių taryboj bent vienas turi būti iš New Yorko valstijos. Klubas buvo sumažėjęs iki keiolikos narių. Prieš trejus metus, kai apš perėmiau iš p. Griniaus pirmininkavimą, buvo apie 40 narių.

— Kiek narių yra dabar? Koks jų sąstata?

— Šiuo metu yra su viršum šimtas narių. Jų tarpe yra 10 daktarų, 3 advokatai, 8 inžinieriai, architektas; yra kontraktorių, gailėstingųjų seserų ir t.t. Susirinkę visi esam lygūs ir jaučiamės broliais, nežiūrint nei politinių, nei religinių įsitikinimų. Gerbiame tuos, kurie šį klubą įsteigė ir iki šiol jį palaiko.

— Kokie yra klubo mokesčiai?

— Pats klubas mokesčių nemoka, nes jis yra "nonprofit" organizacija. Nariai moka 2.50 dol. metams, naujai įstojantieji — 10 dol., nes tuo pačiu jie tampa dalininkais visų klubo turto. Susirinkimas sprendžia visus reikalus, taigi ir mokesčius.

— Kokie klubo planai ateities?

— Būtinai turim įsigyti 3-5 akurus žemės ir ten pastatyti tinkamas patalpas, kur galėtume maloniai praleisti vasaras, be-

vaikščiodami po savo parką, čia pat baseine pasimaudydami ir klube atsigerdami. Tai būtų vieta, kur tilptų senimas ir visokio amžiaus jaunimas. Čia rinksis vaikų darželin' vaikai su mamomis, kurios turės vietą ir sau. Čia galės tilpti gal ir lietuviškos klasės, nes, juo toliau, juo sunkiau pasiekti New Yorką dėl didelio kelių užkimšimo ir kitų priežasčių. Turės būti tenisui aikštės ir panašūs įrengimai. Reikalinga vieta, kur būtų lyg maža Lietuvėlė, kur tilptų visi.

— Iš kur tokiam projektui lėšos?

— Pradžiai klubas turi. Bent jau įsirušti patogumus seniesiems klubiečiams. Šiaip jau nutarta platinti akcijas. Daug kas yra jau pasižadėję pirkti už 100 dol. ir daugiau. Tai tik paskola pačiam sau ir šeimai. Iš-eisi iš klubo ir gausi atgal, jei nenorėsi palikti. Seniau su mažais uždariais keliolika šeimų pasistatė bažnyčias ir mokyklas, tai dabar kur kas lengviau. Tik reikia noro ir noro. Jei jau to noro nebus, tai kam dar vadintis lietuviu ir jungtis?

— Kada būna susirinkimai?

— Kas mėnuo arba rečiau. Surengiam po 1-2 piknikus. Dabar bus metinis narių susirinkimas sausio 26, sekmadienį, 2 val. popiet, vokiečių Steuben Hall salėj, 6 Brightside Ave. (netoli geležinkelio stoties), E. Northport, N.Y. Susirinkimas bus socialinio pobūdžio, su užkandžiu ir kava. Kviečiami ir nauji nariai. Jei iki tol mūsų advokatai sugebės paruošti teisinius formalumus, tai parduosim jau ir akcijas (šėrus) būsimam klubui. Viena akcija — 25 dol. Bus renkama naujas pirmininkas ir dalis valdybos bei dalis direktorių tarybos, kaip reikalauja konstitucija.

— Reikia įjungti naujesnius žmones ne tik nariais, bet ir valdybos. Džiaugiuosi, kad jau prikalbėjau pirmininko vietai jauną advokatą V. Duobą. Manau, kad jo kandidatūra praeis su visišku entuzizmu, — baigė pasikalbėjimą klubo pirmininkas J. L. Giedraitis.

J. Giedraitis, Suffolk County lietuvių klubo pirmininkas.

Kalėdų eglutė

Elizabeth, N.J.

Šeštadieninė Dr. V. Kudirkos mokykla gruodžio 22 suruošė savo mokinių kalėdinę šventę lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, N.J., sutraukdama čia beveik artipilnę erdvį salę žiūrovų. Šventę pradėjo mokyklos tėvų komiteto pirmininkas inž. Valentinas Mėlinis, pasidžiaugdamas tokiu gausiu dalyvių skaičiumi. Jo pakviesti trumpu žodžiu dalyvius sveikino mokyklos vedėjas kun. J. Pragulbickas, Rytinio pakraščio lietuvių mokyklų inspektorius Antanas Masionis, LB N.J. apygardos pirmininkas Kazys Jankūnas ir New Yorko Maironio lit. mokyklos tėvų komiteto atstovas. Visi džiaugėsi, kad ši mokykla šiais metais po savo sparnu yra pri-glaudusi per 40 mokinių, tuo tarpu kai per kaskitinius kelierius metus joje būdavo tik per 30.

Jau iš mokyklos mokinių dalinamų svečiams prie durų programų paaiškėjo, kad šiandieninė eglutė bus visai kitokio masto kaip praėjusieji. Anksčiau per kelerius metus šventės programą sudarydavo atskirų mokinių ar grupinių deklamuojami eilėraščiai ir tautiniai šokiai. Šiais metais mokyklos mokytojų Dangulės Didžbalienės ir Mildos Kvedarienės iniciatyva, darbu ir rūpesčiu buvo pasiryžta suruošti vaidinimą, įtraukiant į jį beveik visus mokyklą lankančius vaikus. Buvo sukurtas ir pats vaidinimas — Gailutės sapnas. Vaidinimas nesudėtingas, tačiau visada aktualus, nes pabrėžia reikala visiems gražiai sugyventi, nepaisant skirtingų būdo savybių ir įsigytų įpročių. Vaidino: Motina — Rūta Raudytė, jos vaikus: Gailutė — Rita Gražulytė ir Rimą — Linas Eitmanas, kuris kartu buvo ir pasakotojas, gražia kalba sudurstęs atskirus vaidinimo epizodus; Voverytė — Regina Brazinskaitė, Kiškį — Jonas Didžbalis, o jo šeimą — Juozas ir Alan Didžbaliai, Raimundas Kurilavičius, Antanas Matonis ir Vilius Sruoginis; Lape — Debi Didžbalytė (geriausiai pavykęs vaidmuo), Stirnė — Astra Kvedaraitė, Vilka — Petras Audėnas, Lokį — Algis Brazinskas, Bites — Linda Didžbalytė, Rasa Eitmanaitė, Lilija Kurilavičiūtė, Rūta Kvedaraitė, Gina Mėlinytė, Irena Silva ir Monika Šernaitė; Gėles — Patty Bradley, Rūta Mėlinytė ir Laima Sruoginytė; Plaštakę — Kristina Sruoginytė, Dievo Karvutes — Ramunė Kligytė, Vida Mėlinytė, Andrius Sruoginis ir Tomas Šernas.

Tautinius šokius šoko Petras Audėnas, Regina Brazinskaitė, Debi ir Rūta Didžbalytės ir Rūta Raudytė. Vaidinimą, kur reikėjo, pianu palydėjo ir muziką sukūrė mokyklos mokytojas muzikas Juozas Stankūnas ir akordeonu — Rūta Raudytė. Sceną apiapvidalino skoningomis dekoracijomis architektas Algis Brazinskas, talkinamas Ramučio Didžbalio ir dr. V. Šerno, o reikalingus kostiumus Mildos Kvedarienės priežiūroje pagaminavo vaidintojų mamytės ir visus vaidintojų megztinėmis šliurėmis aprūpino Ona Damašauskienė.

viską gegužinę pajūrį prie Sao Paulo lapkričio 24.

Japonų kolonijoms ruoštoji tarp-tautinė šokių šventė IV-tosios Persikų šventės proga Mogi das Cruzes vietovėj už Sao Paulo lietuviams atstovavo Nemunas, vadovaujamas J. Lukoševičiaus. Žiūrovų per du pasirodymus buvo po 4,000, įskaitant ir tolimesnių apylinkių lietuvių. Japonai kiekvienam dalyviui įteikė raktų žiedą ir grupei dešimt dežių persikų, parūpindami dar autobusus šokėjams ir tėvams. Šventė įvyko lapkričio 24.

Sao Paulo arkivyskupijos metinė šventė gruodžio 1 dalyvavo su trimis šokiais Rūtelė, pamokyta E. Baceviciūnės ir R. Bilevičiaus, ir vyresniųjų Nemunas — su dviem šokiais. Mišios lietuvių kolonijai atstovavo kun. J. Šeškevičius ir kun. A. Saulaitis, prisidėdami prie 18 kitų kolonijų kapelionų.

Prakartėlių muziejus Sao Paule kalėdinės programos dalį gruodžio 7 atliko Rūtelė ir Nemunas, kurių šokiai muziejaus direktorei labai patiko.

Šventųjų metų atlaidus Sao Paulo katedroj lietuvių šventė gruodžio 15. Pamokslą sakė Vila Zelinis lietuvių Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. Juozas Šeškevičius.

R. Kasparas, PLB vicepirm. jaunimo kongreso reikalais tarėsi su ruošėjais gruodžio 13-18.

BLB akademinis sambūris gruodžio 1 nusprendė 1975 metų veiklą praturtinti mėnesiniais pobūviais su moksliniais pranešimais. Netrukus išleis a.a. inž. Zenono Bačelio monografiją.

PHILADELPHIA, PA.

Pokalbis su muz. Aloyzu Jurgučiu

Šv. Andriejaus parapijos salėj gruodžio 15 įvyko visuomenės susitikimas su muz. Aloyzu Jurgučiu. Susirinko gausus būrys klausytojų.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirm. Jonas Stelmokas pradėjo susirinkimą ir paprašė LB krašto valdybos vicepirm. Algį Gečį pristatyti visuomenei svečią. A. Gečys glaudai pateikė kiek biografinių žinių apie A. Jurgutį.

Gimęs 1939 birželio 9 Laukuvos miestelyje, kur tėvas buvo vargonininku. Baigęs vietos mokyklos devynias klases, įstojo į Kauno muzikos mokyklą, kurią baigė 1958. Tais pačiais metais įstojo į Vilniaus konservatoriją, dirigavimo katedros pirmąjį kursą. Konservatoriją baigė 1963. Paskutiniu laiku (nuo 1966) dirbo Vilniaus konservatorijoje chorinio dirigavimo vyresniuoju dėstytoju.

Toliau kalbėjo svečias. Jo kalboj buvo jaučiamas aiškus kultūringo ir išsilavinusio žmogaus tonas. Bendrais bruožais pateikęs savo gyvenimo apybraižą, kiek plačiau sustojęs ties dabar susidariusiom sąlygom. Dabartinis jo didžiausias noras — kad jo žmona ir dukra galėtų atvykti į JAV. Su žmona susisiekti beveik neįmanoma. Iš pasiųstų 9 registruotų ir 14 neregistruotų laišku ji negavo nė vieno. Ieškant jų, jam buvo pasakyta, kad jie prijungti prie jo bylos ir ji jų negaus. Ji buvo priversta pasitraukti iš darbo. Išreikalautas iš jos parašas, kad ji savo noru palieka darbovietę. Neturint darbo, yra didelė grėsmė netekti ir buto. Jurgutis kreipėsi į visus, prašydamas jam padėti šioj sunkioj valandoj.

Atrodo, kad klausytojai jį pilnai suprato. Šiuo tarpu jis buvo paremtas materialiai, suaukojant per 400 dolerių.

Po jo kalbos buvo klausimų, į kuriuos jis išsamiai atsakinėjo.

Pokalbį baigė LB krašto valdybos vicepirm. A. Gečys, kviesdamas visus lietuvius talkinti L.B.-nei, kovojant už Jurgučio šeimos išlaisvinimą.

Šia proga pastebėtina, kad LB krašto valdyba yra užsiangavusi planingam ir aktyviam darbui Jurgučio šeimai išlaisvinti.

LB krašto valdybos pastangomis Al. Jurgutis buvo pakviestas į Washingtoną, kur jis buvo pristatytas amerikiečių įtakingiems pareigūnams; iš jų sulaukta nuosirdaus pritarimo ir reikalo supratimo.

Cia lankydamasis, jis buvo LB svečias, o asmeniškai jį globojo Gečių šeima.

Ateitininkų susirinkimas

Juzačių rezidencijoje gruodžio 15 įvyko ateitininkų sendraugių skryliaus visuotinis metinis susirinkimas. Susirinko gražus būrys narių.

Pirm. dr. Juzaitis, įžanginiu žodžiu atidavęs susirinkimą, pakvietė jam pirmininkauti V. Radiką ir sekretoriauti Viesulienę. Susirinkimui buvo pateikta gana plati darbotvarkė, bet, nors ir prabėgomis, pavyko ją išsemti.

Vaidinimas ir turinio ir atlikimo atžvilgiu buvo gerai pavykęs, gyvas ir vertas žiūrėti. Tad nenuostabu, kad ir klausytojai jauniesiems vaidintojams nesigailėjo pagyry šiltai plojimais.

Vaidinimui pasibaigus, scenoje pasirodęs Kalėdų senis (Vitas Didžbalis) visus vaidintojus, o vėliau ir salėje jaunuosius žiūrovus apdovanojo mažomis dovanėlėmis.

Vėliau visi dalyviai buvo pavaišinti mokinių mamųčių paruošta kava ir lengvais užkandžiais. Į vaidinimą atsilankė ir dažni lietuviškų parengimų dalyviai — vietinės Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas kun. Petras Žemeikis su kun. Valančiumi ir Newark, N.J., Šv. Trejybės parapijos klebonas prelatas J. Schamus su kun. Barkum.

K.J.

Philadelphijoje Feliksas Andriūnas, "Pasaulio Lietuvis" įgaliotinis, dovanojo dail. A. Staneikos paveikslą, kuris buvo išleistas loterijon. Paveikslas buvo skirtas "Pasaulio Lietuvis" skaitytojų LB Pietryčio apygardoje. Laimėjo Antanas Gailiūsis. Iš k. Juzė Augaitytė, Feliksas Andriūnas, Nida Gailaitė, A. Gailiūsis, Bronė Volterienė, Marija Rauginė. Nuotr. K. Čikoto

Paskaitą skaitė kun. P. Jaraška. Ji buvo kruopščiai paruošta. Svarstymam sutelktą nemažą svarios medžiagos. Tema, jei ne klystu, buvo mokslininkų pasisakymas religijos klausimu. Būti miela išgirsti ir daugiau tokių paskaitų.

Buvo renkama naujoji skyriaus valdyba. Iš kartos klausimas sunkiai davėsi sprendžiamas, bet galop valdyba buvo sudaryta iš šių asmenų: A. Gailiūsis, V. Radikas, K. Juzaitienė, B. Gailienė ir G. Maciūnienė.

Po susirinkimo visi dalyviai pomų Juzačių buvo skaniai pavaišinti.

MIRĖ AGRONOMĖ MARIJA VAŠKAITIENĖ

Po ilgos ir skausmingos ligos gruodžio 13 mirė agronomė Marija Skačkauskaitė-Vaškaitienė.

Buvo gimusi 1919 gruodžio 15. Dar vaikystėj neteko motinos. Nors gimė ir augo mieste, bet pamilo žaliąjį, lyriškąjį Lietuvos kaimą. Todėl, baigusi Pavenėžio gimnaziją, aukštojo mokslo siekti pasuko į žemės ūkio akademiją Dotnaujo.

1940 baigusi akademią, tais pačiais metais buvo paskirta žemės ūkio mokyklos mokytoja Kėdainių apskr. 1939 su dipl. agr. B. Vaškaičiu sukūrė šeimą. Vokietijoje gyveno Muehlhof stovykloj ir tuoj įsijungė į kultūrinį gyvenimą. Abu su vyru

mokytojavo tremtinių įkurtoji gimnazijoje. Claudinant stovyklą, teko persikelti į Weideną. Ten ji baigė gailėstingų seserų kursų ir gavė diplomą. Atvykusi į Ameriką, greit susiorientavo ir pradėjo intensyviai mokytis anglų kalbos ir mašinraščio. Netrukus ji galėjo dirbti administracinį darbą. Išaugino ir išmoksino dukrą Aldoną.

Vėlonė buvo taikingo ir ramaus būdo moteris.

Paliko giliai liūdinčius vyrą Bronių, dukrą Aldoną, žentą William, dukraitę Lorą, gimines ir pažįstamus.

Su vyru priklausė prie ateitininkų skyriaus ir Balfo.

Sekmadienį, gruodžio 15 (o tai buvo jos gimtadienis), ji buvo pašarvota laidojimo namuose, į kuriuos atvyko daug artimųjų ir idėjos draugų su ja atsiveikinti. Kun. P. Jaraška sukalbėjo rožančių ir pasakė trumpą atsiveikimo žodį. Ateitininkų vardu atsiveikimo žodį tarė skyriaus pirm. dr. Juzaitis, o Balfo vardu atsiveikino pirm. J. Lukas.

Pirmadienį Šv. Jurgio parapijos bažnyčioj gedulingas mišias už vėlonę koncelebravo prel. V. Martusevičius, kun. J. Degutis ir kun. P. Jaraška, kuris pasakė ir pamokslą.

Marija amžinojo poilsio vieta rado Prisikėlimo kapinėse.

Visus, palydėjusius vėlonę į amžinojo poilsio vietą, jos vyras pakvietė pietų.

Ad. G.

ŽINIOS IŠ BRAZILIJOS

Mišrus skaučių ir skautų vietetas Sao Paule, vadovui kun. H. Sulcui išvykus, vadovaujamas Eugenijos Baceviciūnės ir Antano Aleknavičiaus, nutarė visuomenę labiau sudominti savo veikla, užpildydami savaitraščio Mūsų Lietuvus pusę puslapio gruodžio 5 savo skautiško gyvenimo aprašymais.

Liet. Katalikų Bendruomenės choras gruodžio 1 šventė šv. Cecilijos dieną nuotaikingais pie-tumais Jaunimo namuose. Klebonas kun. J. Šeškevičius, ragindamas visuomenę chorą remti ir dainuojančius į jį įstoti ar sugrįžti, pagerbė dirigentą V. Tatarūną bei ilgamečius narius P. Šimonį ir J. Bagdžį.

Vaikų ansamblis Rūtelė atliko meninę Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo dalį Šv. Kazimiero salėj Sao Paule lapkričio 24. BLB valdybos pirm. A. Šliesoraitis tarė žodį, paminėdamas dalyvaujančius savanorius kpt. J. Čiuvinšką ir J. Lazdauską. Mišias už žuvusius dėl laisvės aukoją kun. P. Daugintį. Po šventės rodytas filmas apie Venecuelos lietuvių veiklą.

Z. Pesliakas, Valencijos, Venecueloj, LB iždininkas, ir jo žmona savaitę viešėjo Sao Paule, vėliau ir Rio de Janeire, susitikdami su vietos LB darbuotojais ir jaunimo veikėjais.

G. Kazlauskas, Astro-Arc vedėjas iš Los Angeles, prekybos reikalais lankėsi Rio de Janeire ir Sao Paule.

Šv. Juozapo vyrų brolija, kasmet ruošianti maldininkų keliones į garsiąją Marijos šventovę Aparecidoj, suruošė ir lietu-

Baltimorės žinios

Šv. Alfonso parapijos sodalietės sausio 5 per 8:30 v. mišias buvo apdovanotos ištikimybės dovanomis. Tokių buvo 57 moterų ir 23 mergaitės. Mišias aukėjo sodaliečių dvasios vadas kun. A. Dranginis. Dovanas įteikė klebonas prel. L. Mendelis. Po mišių parapijos salėje buvo pusryčiai ir vėliau susirinkimas. Aptarta ateities veikla ir išrinkta nauja valdyba.

Šv. Vardo draugijos vyrai ir jaunuoliai, kurie per metus ištikimai ėjo prie komunijos, sausio 12 bus apdovanoti ištikimybės dovanomis. Jų mišios bus 8:30 v. Mišias aukoja jų kapelionas kun. A. Dranginis. Nariai raginami gausiai dalyvauti.

Lietuvių Melodijos radijo valandėlės metinis vakaras bus sausio 11, šeštadienį, Lietuvių svetainės didžiojo salėj. Vakaras prasidės 8 val. Įdomi programa yra ruošiamą. Veiks bufetas su gėrimais ir valgiais. Šokiams gros geras orkestras. Lietuvių Melodijos valandėlė per 28 metus Baltimorės lietuviams suteikia naujausias žinias apie lietuvių veiklą Baltimorėje. Jų pasišventimo dėka galima kiekvieną sekmadienį klausytis lietuviškų dainų ir muzikos. Dalyvaukime šiame vakare, ir tokiu būdu paskatinsime radijo valandėlės vedėjus toliau tęsti savo kilnų darbą. A. Juškus ir K. Laskauskas, valandėlės vedėjai, kviečia visus į šį vakarą. Bilietus galima gauti prie durų.

Lietuvių svetainės šerinkų susirinkimas bus sausio 26 svetainės kambaryuose. Bus padaryti metiniai pranešimai, aptarta ateities veikla ir bus išrinkti nauji direktoriai. Visi šerinkai

kviečiami į šį svarbų susirinkimą.

Jautienos kepsnių balių rengia Šv. Alfonso Šv. Vardo draugijos vyrai. Baliaus bus vasario 2 Šv. Alfonso mokyklos salėje. Prašom bilietus įsigyti iš anksto pas draugijos narius ir klebonijoje. Be jautienos bus ir kitų valgių. Šokių gros geras orkestras. Bus ir loterija. Baliaus pradžia 1 val. popiet, baigsis 6 v.v. Pelnas skiriamas Šv. Alfonso mokyklos naudai. Visi kviečiami. Jonas Obelinis

TARSI KUNIGŲ VIENYBĖS VALDYBA

Kunigų Vienybės Centro Valdybos narių preliminarinis pasitarimas įvyko gruodžio 30 Putnam, Conn., kun. V. Zakaro rezidencijoje. Dalyvavo: kun. V. Dabušis, kun. K. Pugevičius, kun. V. Zakaras ir svečio teisėmis kun. L. Budreckas.

Buvo svarstoma: šių metų Kunigų Vienybės seimui paskaitų temų sudarymas, atsiaklausiant raštu pavienių kunigų nuomones; šiais šventais metais į Romą piligrimažas, ruošiamas Kunigų Vienybės ir Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos; kreipimasis į Amerikos vyskopus, prašant atkreipti dėmesį į Lietuvos Bažnyčios persekiojimus; lietuvių katalikų kunigų parapijų vienuolių ir įvairių kitų institucijų žinyno išleidimas.

Be to, nusistatyta šešių mėnesių begyje išleisti trumpą bendruomeniniam dalyvavimui mišiose giesmyną, pagal naujosios povatikaninės liturgijos reikalavimus, ir taip pat lygiagrečiai spausdinti priedu prie Putnam leidžiamo mišiolio po keturias giesmes, pradedant vėlykinių leidinių.

Kazimieras Lakauskas, Eletro-Weld bendrovės savininkas ir ilgametis medžiotojas, prie savo nušautos stimos. New Jersey stinų medžiojimui skiriama tik viena savaitė gruodžio mėnesį. Nuotr. R. Kisieliūnas

ŠACHMATAI

— R. Fišeris, kaip žinoma, atsisakė pasaulio čempiono titulo, protestuodamas prieš FIDEs priimtas taisykles, tačiau FIDE to atsisakymo dar nepriėmė. Dabar aiškėja, kad Fišeris numato artimiausiu laiku susitikti su FIDEs prezidentu dr. Euwe ir aptarti dvikovos dėl pasaulio karūnos reikalus prieš pretendentų nugalėtoją Anatolijų Karpovą. Susitikimas planuojamas Maniloje.

— Hastingso turnyre, kuris dabar vyksta Anglijoje, dalyvauja JAV didmeistris Robert Byrne ir jaunas meistras M. Die-

sen, perėitų metų Reserve grupės nugalėtojas. Turnyras baigsis sausio 14.

— Houstono tarptautinį turnyrą (JAV) laimėjo V. Vokietijos didmeistris Huebner ir Jugoslavijos—Matanovič, pasidaliję I-II vietas, trečią baigė N. Yorko latvis Edmar Mednis, išpildęs didmeistris normą. Tai pirmas 7 metų būvyje JAV meistras, išpildęs didmeistris normą.

— Tautvaišas — Life Master. Chess Life & Review gruodžio nr. išspausdino metinį USCF Rating List, kuriame mūsų Povilas Tautvaišas įkeltas į Life Masters sąrašą. Ignas Žalys 2053 ir Kazys Jakštas 2006 — ekspertai.

Sėkmingų 1975 metų!

MARSO VEIDAS

Kai tik buvo išrastas teleskopas ir per jį žmogaus akis ėmė žvalgyti dangų, žmonija buvo susidariusi vaizdą, kad Marsas turėtų būti labai panašus į Žemę. Šiandien, kai Amerikos Mariner 9 satelitas, skraidęs Marso orbitoje apie metus laiko, persiuntė žemėn apie 7,000 fotografijų, Marso veidas labiau išryškėjo. Pagal fotografijose išskaitytus ženklus padarytas Marso paviršiaus žemėlapis žymiai skiriasi nuo to, kuris buvo darytas remiantis teleskopais surinktais duomenimis. Geologams labiausiai į akis krito Mariner 9 "akimi" nufotografuotas milžiniškas 2,500 mylių ilgio tarpekliš, lanku supas Marso ekvatorių. Tarpeklio gylis esąs 20,000 pėdų. Šis tas panašaus Žemėje yra tik vandenynų dugne esąs kanalai, pasidarę Žemės plūtai keičiantis. Niekto panašaus daugiau nepastebėta ant Marso. Bet ten pastebėtas milžiniškas vulkanas, kokio Žemėje neturima (bazė 300 mylių platumo, aukštis 10 mylių, kraterio viršūnės diametras 40 mylių).

MOKYTI AUTOMOBILIŲ VAGYS

71 kaltinamasis, tarp jų 4 mokytojai, 3 siekia daktaro laipsnio

FBI išaiškino didelę automobilių vagių gaują, veikiančią iš New Yorko ir išsiplėtusią New Jersey, Pennsylvania, Connecticut, Virginia, North Carolina, Georgia ir Minnesota. Federalinė grand jury, Brooklyn, N. Y., jau pakaltino 71 asmenį, iš kurių 54 jau areštuoti. Kaltinamųjų tarpe yra 4 valstybinių mokyklų mokytojai, policininkas, ugniagesys, automobilių garažo savininkas, 2 "graboriai" ir smuklės savininkas.

Trys kaltinamieji siekia daktarų laipsnių pedagogikos srityje Connecticut universitete, Storrs, Conn. Tai Allen Fisher Jr., 36 metų, jo žmona Audrey C. Fisher ir pastarosios sesuo Mrs. Alma Jean DeVaro, 36 m.; visi trys iš Jacksonville, Fla., apylinkės, kur abudu Fischeriai yra mokytojai.

Automobilių gauja buvo gerai organizuota ir pavogė daugiau kaip 500 brangių naujausių modelių automobilių. Jie perdirbdavo automobilių numerius, suklaidodavo registracinius dokumentus ir parduodavo pigesne kaina privatiems asmenims ar automobilių pardavėjams. Tuo tarpu tik 135 automobiliai surasti.

Nuo tokios automobilių gaujos apsaugoti automobiliai labai sunku, o automobilių savininkų apsilėidimas vagim dar palengvina. Prie tokio apsilėidimo priklauso: neužrakintos durys, palikti atviri langai, o dažnai ir paliktas raktas automobilyje, automobilis, pastatytas nakčiai neapšviestoje gatvėje ir kt.

JAV VĖLIAVOS

Ant JAV kongreso rūmų Washingtono yra 3 vėliavų stiebai. Vėliavų iškėlėjas sako, kad jis įstengia per 3 minutes iškelti ir nuleisti vėliavą ant 15 pėdų aukščio stiebo.

Kasdien plevėsuoja maždaug 80 vėliavų, nes toks jų pareikalavimas. Aliaską priėmus kaip valstiją, vėliavų pareikalavimas staiga pakilo iki 800 užsakymų. Havajus paskelbus valstija, buvo gauta net iki 2000 užsakymų vėliavom. Tada turėjo darbuotis keli vėliavų iškėlėjai, kad patenkintų užsakymus.

Vėliavos 3 iš 5 pėdų kainuoja 3.43 dol., o vėliavos 5 iš 8 pėdų kainuoja 6.84 dol., įskaitant persiuntimą ir pridėtą pažymėjimą, kad vėliava tikrai plevėsavo virš JAV kongreso rūmų.

Nuo 1957, nuo kurio laiko buvo pradėta praktikuoti vėliavų pardavinėjimą, iki 1972 pradžios išsiuntinėta 254,249 vėliavos.

Vėliavas galima užsisakyti per kongresmano įstaigą.

Naudingas išradimas

Mokytojas: — Mes galime lengvai kvėpuoti tik dėka gausaus deguonio kiekio. Jis yra būtinas augalų, gyvūnų ir žmonių gyvybei. Ar žinote, kad deguonis buvo surastas tik prieš 300 metų?

Jonukas: — O kuomi, ponas mokytojaun, kvėpuota anksčiau?

AR ŽINAI,

kas Amerikoje yra "Tylioji dauguma"?

Tai nerūkantieji. Bet jų skaičius jau pralenkė rūkančių santykiu 2:1. Ši nerūkanti dauguma jau ima kelti balsą už daugumos teises viešosiose vietose. Į jų balsą atsiliepdami, kai kurie Kalifornijos moteliai duoda 10 proc. nuolaidą nerūkantiems; Texas nerūkantiems mažinamos butų nuomos.

Kelionėje, jei už 1,000 mylių reiktų mokėti 1 centą, tai už kelionę apie žemę reiktų mokėti 25 cn., už kelionę į mėnulį 2.38 dol., už kelionę į saulę tik 930 dol., o už kelionę į artimiausią žvaigždę jau 260 mil. dol.

FURNITURE REPAIR POLISHING AND STAINING
SPECIALIZE IN REMOVING CIGARETTE BURNS
SCARS & DENTS. SCRATCHES FROM FURNITURE
WORK DONE IN HOMES REASONABLE MODERN
PRICES FREE ESTIMATES
CALL (212) 978-1410 TEDDY ADAMS

MOVING ABROAD?

CALL PAKSWIFT
OVERSEAS, INC.
Specialists in household
moving overseas
FREE ESTIMATES
LOW RATES
Exec. Office
120-76 Queens Blvd.
Kew Gardens, N.Y.
Tel. (212) 544-4111

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk Mus! Philadelphijos Lietuvių Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girijoto. Stereo 6 dol.

Tėviškos namai, Br. Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Šv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol.

Clevelando vyrų oktetu Nr. 2 Stereo 6 dol.

Diege priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdines ir Velykų giesmės kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaicio opera iš 3 plokštelių. Kaina 16 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilaus 5 dol.

Kun. Vyt. Gorino dainos. 14 lietuviškų dainų, paties solisto parašyta ir įdainuota, kaina 6 dol.

Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Broniaus Budriūno vyrų kvartetas (Detroit) 15 lietuviškos muzikos dainų. Stereo 6 dol.

O ramunėlė pasakyk, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Laumės juosta, lietuviškos lengvos muzikos rinkinys, stereo, 6 dol.

Kalnuos dainuoja, kvin-tetas "Baltija" ir Neo-Lithuania orkestras, 12 dainų, 6 dol.

Kur lygūs laukai, lengvos muzikos 9 dainos, stereo 6 dol.

Su šoku ir daina, išleido Korp. Neo-Lithuania, stereo, 10 dainų, 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207.

The newly renovated LAUDERDALE BILTMORE HOTEL directly facing the beach in Fort Lauderdale now accepting reservations for the entire winter season. Offers, Restaurant, Lounge, Gift Shop, Beauty Salon, and a 73' Swimming Pool surrounded by Exotic Gardens for a pleasant stay.
Phone (305) 524-0444 or write
435 N. Atlantic Blvd., Ft. Lauderdale, Florida 33304

UŽEIKITE IR PAMATYKITE

SCHRAGER'S

Moderniausias baldus!

GERIAUSIA RŪŠIS
ŽEMIAUSIOS KAINOS

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

SCHRAGER'S

Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempas, Matracai, Vieniški Baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),

New York City

Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.

antradi. ir šeštadi. iki 6 val.

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1975 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$8.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$10.00.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už 1973-4 m. \$.....

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1973-4 metus, bet nekreipia dėmesio. Nesulaukus mokesčio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimą. DARB. ADM.

LAWRENCE, MASS.

Miestas ir apylinkės

Lawrence miestas yra 27 mylių į šiaurę nuo Bostono, prie Merrimack upės ir prie 93 greitkelio; per jį eina 28 kelias. Miestas yra turėjęs virš 100,000 gyventojų; dabar turi 66,000. Buvo audimo dirbinių centras; bet dabar ši pramonė jau išsikėlė; neseniai užsidarė ir popieriaus dirbtuvė; liko dar gumos, mašinų dirbtuvės, bet ir jos mažėja.

Lawrence mieste yra 21 protestantų bažnyčia ir 15 katalikų bažnyčių. Šv. Pranciškaus lietuvių katalikų parapijos klebonas yra kun. Alfonsas Janušonis.

Paėmęs miesto planą, nustebau. Atrodė, kad esu Lietuvoje; nes užtikau tokias gatves (važiujant Pelham-West): Gediminas, Vilnius, Birutė, Palanga, Kaunas, Vytiš, Varniai.

Didesnis skaičius lietuvių į Lawrence atvyko po 1863 metų sukilimo. 1894 kun. J. Žebrys suorganizavo pirmąją pašalpinę draugiją. Kilo sumanymas steigti parapiją. 1899 buvo įregistruota Šv. Pranciškaus lietuvių parapija. 1903 nupirktas episkopų bažnyčia. Pirmas klebonas buvo kun. J. Šeštokas. Būta daug ir įvairių lietuviškų, krikščioniškų draugijų. 1902 čia atvyko Mykolas Norkūnas ir 1912 buvo įsteigti Lietuvos sakalai, vėliau pasivadinę vėciais.

At. Eivis

Rašydamas adresą, rašyk aiškiai, neužmiršk pridėti ir "zip" numerio.

GOLD & SILVER QUOTES
GARDEN STATE COIN EXCHANGE
69 MAIN ST. HACKENSACK, N.J.
IN N.J. CALL 201-487-0422
HOURS 9-7 MON.-SAT.

SUNNYDALE HOME FOR ADULTS

LOVELY VACATION HOME
A BEAUTIFUL INVITING HOME AWAY FROM HOME FOR SENIOR CITIZENS. RECREATION, PRIVATE ROOMS, AVAILABLE 24 HOUR SERVICE. NURSE ON DUTY SPECIAL DIETS WEEKLY RATE LICENSED BY NEW YORK STATE SUNNYDALE HOME FOR ADULTS 809 STUART AVE MAMMARONECK, N.Y. DAYS CALL (914) OW 8-2824 EVES (914) OW 8-9472

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

LIETUVIŲ R.C. SUSIVIENIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dvasioj patarnauja apdrausdamas gyvybės netekimo ar ligos atvejų. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiem. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radio aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav. J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.

86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS

(212) 441-6947

Litas Travel Service,

87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA NOME DA ALEKSANDRAVICIUS

(212) 846-1650

Lietuviškų svetainių klubų likimas New Jersey valstijoje

Išsilaikė tik Laisvės salė. Elizabethhe

New Jersey valstijos rytinėje dalyje senoji lietuvių išeivija buvo pristeigusi gan gražų skaičių lietuviškų svetainių-klubų. Vieni buvo įsteigti savišalpos, kiti — prekybos pagrindais. Savo laiku jie visi gerai laikėsi ir turėjo pakankamą gausą lankytojų.

Bet kaip paprastai — po riebių metų ateina liesi. Taip atsitiko ir su lietuviškais klubais — svetainėmis. Senoji išeivija pradėjo sparčiai retėti, o atžalynas ir naujieji ateiviai iš miestų — trauktis, nes į rytinės New Jersey miestus pradėjo veržtis kitos tautybės; ypač iš pietinių valstijų spalvotieji ir iš Portoriko „amerikonai“.

Lietuviams pasitraukus iš miestų, lietuviškos užieigos neteko senų lankytojų, o kitataučių nesugebėjo pritraukti, kiitiems gal ir įstatai varžė. Taip kad buvę gan stiprūs klubai kaip Newarko, Patersono ir kiti užsidarė.

Panašus likimas grėsė ir Elizabethhe lietuvių Laisvės svetainei, kuri liko veik vienintelis lietuviškas Kultūros Židinis rytinėje New Jersey.

Prieš du metus svetainės akcininkų metinis suvažiavimas jau buvo išrinkęs specialią komisiją, kuri dar patyrinėję svetainės išsilaikymo galimybes ir, jei pragiedrulių nesimatyti, parengtų mažiausiai nuostolingą uždarymo planą.

Bet tas pats akcininkų suvažiavimas išrinko svetainės naują valdybą, kurios pirmininku buvo išrinktas Kazys Ozolas. Tai darbuštas, sumanus, energingas ir didelio ryžto vyras. Jau pirmajame valdybos posėdyje pasakė: — ne aš būsiu, jei svetainės iš bėdų, visi susilėję, neišvesime.

Darbo buvo daug, svetainė

apleista, o einamoji saskaita banke uždaryta. Tad jis, paskirtas direktoriams pareigas, paprašė jų ne tik pareigas prisiimti, bet jas atliekant nepagailėti ir fizinės jėgos. Jis paėmė didesnę kontrolę svetainės vedėją, pats daug dirbo ir kitus kvietė į talką.

Lietuvių Laisvės svetainės valdybos sąstatai buvo šis: — Kazys Ozolas pirmininkas, Pranas Puronas sekretorius, Vytautas Bitėnas kasininkas. Direktoriai: Algis Bitėnas, Rimantas Bitėnas, Marija Juškenė, Antanas Kontrimas, Edmundas Kubaitis ir Jahn Reedy. Į fizinį darbą daugiausia įsitraukė pats pirmininkas, Edm. Kubaitis, M. Juškenė ir Jahn Reedy.

Didžiausias darbas buvo — pastatyti naują šildymo krosnį. Bendrovė, kuri paėmė parangą, paprašė pirmininko ir sekretoriaus asmeninių garantijų, kad, atlikus darbą, sąskaitos laiku bus apmokėtos.

Garantijos buvo duotos, ir namo apšildymas ir kiti būtini vidaus remontai buvo padaryti. Tuo pačiu laiku, dir. Al. Bitėnui tarpininkaujant, buvo pasamdytas vakarais už baro dirbti italų kilmės Robert Margadonna, simpatingas, mandagus, mieste turįs didelę-plačią pažintį ir gerą vardą ir turįs „prekybinę gyslelę“.

Jam dirbant už baro, pagausėjo lankytojai, o jo sumanymas ir darbštumas pagelbėjo sutelkti lėšas svetainės remontams apmokėti.

Kitais metais svetainės valdyba mažai pasikeitė, tik, pasitraukus Vytautui Bitėnui iš kasininko pareigų, jas sutiko paimti inž. Valentinas Melinis ir du nauji direktoriai: P. Kudulis ir R. Puronas. Per antrus pirmininkavimo metus K. Ozolas, direktoriams padedant, svetainės pastatą pilnai sutvarkė.

Išpuoštos salės patraukia nuomotojus, baras — lankyto-

Poetas Romualdas Kisieliusskaito savo kalėdinius eilėraščius skautų Kūčiose Philadelphiaje. Nuotr. Ged. Surdėno

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisijusdami prenumeratos mokesį, prisidėję savo aukomis už kalendorių ar šiaip spaudai paremti:

Po 10 dol. — A. Balsys, New York, N.Y., P. Jurkuvėnienė, J. Jurkuvėnas, Brooklyn, N.Y., V. Kalytis, Great Neck, N.Y., O. Navidomskis, Bridgeport, Conn., S. Žadeikis, Forest Hills, N.Y.

Po 6 dol. — J. Ambrozaitis, Middlebury, Conn., K. Ciudėris, Fort Lee, N.J.

Po 5 dol. — kun. A. Račkauskas, S. Lukas, Brooklyn, N.Y., O. Bručas, K. Krušinskas, J. Vytyvis, Woodhaven, N.Y., B. Girčys, J. Sakaitis, Worcester, Mass., A. Šilbajoris, Richmond Hill, N.Y., O. Dargis, Kearny, N.J., B. Vyliadus, Union, N.J., I. Mikolainienė, Yonkers, N.Y., kun. V. Dabušis, Paterson, N.J., G. Janušas, Sea Cliff, N.Y., J. Vigelis, Cherry Hill, N.J., M. Šaulys, Wayne, N.J., V. Kamai-

Ameriką atvyko 1949. Pradžioje gyveno Brooklyne, kur gimė Ričardas, o po to persikėlė į New Jersey. Ričardas — ne vienintelis šeimos narys, kurį lydėdi tokia sėkmė: jo sesuo Virginija Paulytė-Sirusienė praėjusį kovo mėn. tapo Bankers Trust Co. viceprezidente, — pareiškė p. Naujokaitienė.

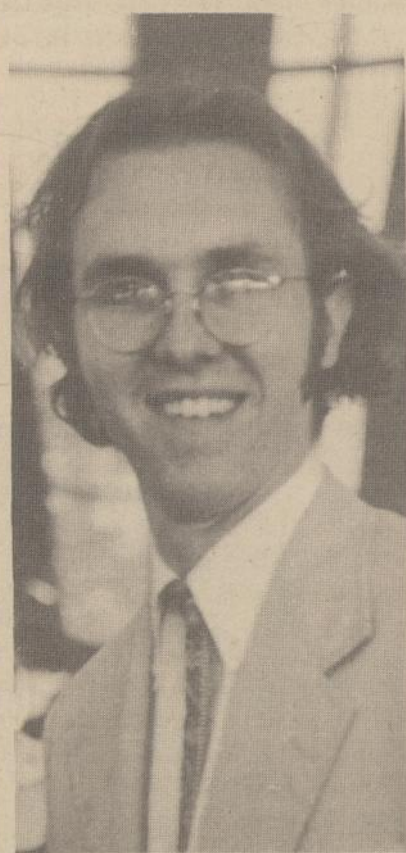
Tyčia duodu viso straipsnelio vertimą, kad ir skaitytojas galėtų pasidžiaugti šios lietuviškos motinos, anksti netekusios savo vyro, sūnaus ir dukters pasisekimu. Tai neatėjo lengvai: ir motina, ir jos maži našlaičiai turėjo daug vargo, rūpesčių ir darbo.

Mikaliną Žolynaitę-Paulienę-Naujokaitienę pažinojau, kai dirbau Marijampolės apygardos teisme. Gyvenom tuose pačiuose namuose. Ji tada buvo labai kukli pirmųjų klasių gimnazistė. Po to aš jau ją sutikau Paterson, N. J., kur ji reiškė visuomeninę veiklą.

Jos vyro mirtis 1957 sujaudino visus Patersono lietuvius. Užėjęs pareikšti užuojautos, radau ją ašarojančią. Mažasis Ričardas sukinėjosi visai nereaguodamas.

Kai apie velionio mirtį parašiau Darbininke, gavau iš P. Paulienės jautrų padėkos laišku, kuriame tarp kita ko rašė, kad tas straipsnelis „bus didelis prisiminimas pasiskaityti vaikams, kada jie bus dideli, ypač mano sūnui Ričardui, nes jis dabar dar per mažas suprasti mirties prasmę“. Tai tas pats Ričardas, kuris dabar aprašytas ir pavaizduotas Pfizer žurnale.

Jurg. Ežerietis

Ričardas Paulis

„Ričardas studijavo geologiją Johns Hopkins un-te Baltimorėje, gaudamas John E. McKeen stipendiją. Jis vis dar retkarčiais susirašinėja su p. McKeen (buvęs Pfizer Co. prezidentas. J.E.) — pareiškė p. Naujokaitienė.“

„Paulio šeima iš Lietuvos, praleidus 5 metus Vokietijoje, į

Mielą Perkano Choro Dirigentą

Vytautą Strolį ir jo žmoną,

sulaukus naujagimio sūnaus, sveikiname su vaisingais metais

Choro valdyba ir choristai

Laisvės Varpas Kalėdų dieną parengė specialią programą. Šiaip jis savo programas transliuoja tik sekmadieniais. Jau treči metai iš eilės, kaip Kalėdų dieną parengiama speciali programa, tas programas apmoka mecenatai. Šių metų tokie mecenatai yra Miltonė gyvenanti Jozepina Volungevičienė ir jos sūnūs — Pranas ir Albertas bei dukterė ir vaikaičiai. Jie padengė visas šios programos išlaidas. Programą parengė ir ją pravėdė nuolatinis Laisvės Varpas Viščinis. Nebuvo jokio skelbimo. Čia buvo panaudota įvairios kalėdinės lietuviškos plokštelės, eilėraščių deklamacijos, Tėv. Leonardo Andriekaus žodis.

Būtų gražu, kad atsiųstų mecenatų ir kitom krikščioniškom šventėm. Taip būtų galima parengti gražias ir prasmingas programas.

Elena Blandytė kovo 2 atvyksta į Bostoną ir čia dalyvaus Valentinos ir Stepono Minkų radijo valandos koncerte. Ji yra ir dainininkė ir deklamuotoja. Praeitų metų talentų popietėje ji pasirodė labai trumpai su pora dainelių ir pora deklamacijų. Tai buvo trumpas meteoras pasirodymas. Dabar ji atliks visą programą.

A.a. Edvardas Mickūnas įamžintas Lietuvių Fonde. Jo šeimenų metu 70 šeimų aukojo: Lietuvių Fondui 745 dol., Tautos Fondui 10 ir Lietuvos Persiekiojamos Bažnyčios šalpai — 10 dol.

Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė buvo gruodžio 22. Mokytojų vadovaujami mokiniai atliko programą. Juos aplankė Kalėdų senelis.

Kario žurnalo viršelių paroda bus surengta sausio 26 Kultūros Židinyje, kada bus paminėta 20 metų sukaktis, kaip New Yorko ramovėnai leidžia žurnalą. Tai suakcentuotai atžymėti bus ir akademine dalis. Minėjimą rengia New Yorko ramovėnai.

Kalendorių 1975 metams galima gauti Darbininko administracijoje: Anglijoje Nidos išleistas, kasdien nuplėšiami lapeliai — kaina 3.50 dol. Gaunamas ir Darbininko išleistas kalendorius, nuplėšiamas kas mėnuo. Kreiptis į Darbininko administraciją.

— Krikščionis Gyvenime išleido naujai išverstą Lietuvoje „Psalmyną“, kietais viršeliais, 264 psl., žavėtinai graži kalba. Kaina 3.50 dol., imant nemažiau 10 egz. — po 2.50 dol. egz. Užsakymus siųsti: Krikščionis Gyvenime, I.C.C. Putnam, Ct. 06260.

A. A. ELZBIETA ŽITKEVIČIENEI - BALČIŪNIENEI

Lietuvoje mirus,
jos sūnų rašytoją LEONARDĄ ŽITKEVIČIŲ
liūdesio dienoje nuoširdžiai užjaučia

Pranciškonų spaustuovės
vadovybė ir tarnautojai

FLORIDA — DAYTONA BEACH SEASCAPE BEACH MOTEL

Kviečiame aplankyti ir apsistoti SEASCAPE MOTEL ant jūros kranto. Mūsų motelis yra visų Floridos įdomiausių vietų centre.

Rasite gerą ir nuoširdų patarnavimą, gražius ir švairius kambarius, spalvotą TV, stalo tenisą, 2 plaukymo baseinus, žiemos metu šildomus.

Kainos neaukštos ir visiem prieinamos. Dėl informacijos rašykite:

SEASCAPE MOTEL
AD. ANDRULIS
3321 S. ATLANTIC AVE.,
DAYTONA BEACH, FLA. 32018
TELEF. (904) 767-1372

Aukos Tautos Fondui

Lietuvos laisvinimo reikalams per Tautos Fondą spalio mėnesį ne mažiau kaip po 25 dol. aukojo žemiau išvardinti asmenys.

Iš Kanados: 1000 dol. — Stasys Jagėla, Toronto, Ont.; 100 dol. — J. Margis, Toronto, Ont.; po 50 dol. — J. Barakauskas, Toronto, Ont., Kl. Dalinda, Missisauga, Ont., North Sylva Co., Ltd., Toronto, Ont., J. Paršeliūnas, Brampton, Ont., F. Stirbys, Toronto, Ont.; 40 dol. — P. Raudys, Toronto, Ont.; po 30 dol. — J. Kelmelis, Toronto, Ont., Č. Senkevičius, Islington, Ont.; po 25 dol. — A. Garbenis, Toronto, Ont., V. Girnius, Downsview, Ont.,

LITHO-ART spaustuovė, Toronto, Ont., Albina Masalas, Weston, Ont., A. J. Rinkūnai, Islington, Ont., J. Rukša, Toronto, Ont., B. Sakalas, Toronto, Ont., V. J. Skrebutėnai, Toronto, Ont., A. Šmigelskis, Toronto, Ont., A. Stankus, Brampton, Ont., Mažosios Lietuvos Moterų D-ja, Toronto, Ont., L.K. Moterų D-jos Šv. Jono parapijos skyrius, Toronto, Ont.

Iš JAV: 1119 dol. (prašo pavardės neskelbti); po 50 dol. — PROF. DR. J. Meškauskas, Chicago, Ill., prel. M. J. Urbanas, Du Bois, Pa., dr. V. Paprockas, Richmond Hill, NY; 30 dol. — Mrs. O. Kovachevsky, Bronx, NY; po 25 dol. — vysk. V. Brizgys, Chicago, Ill., dr. Pov. Šepetys, Dearborn Hts., Mich., J. Butkus, Bridgeport, Ct., dr. Petras Zemaitis, Plymouth, Mich., kun. Alb. Janiūnas, So. Boston, Mass., dr. A. Razma, Joliet, Ill., St. Pundzevičius, Great Neck, NY, J. Stelmokas, Landsdowne, Pa., Stasys Dzikas, Indialantic, FL.

Tautos Fondas labai nuoširdžiai dėkoja visiem aukotojam ir primena, kad aukos gali būti atskaitytos nuo mokesčių. Tautos Fondo adresas yra: Lithuanian National Foundation, 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y. 11378. (Elta)

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Maironio lituanistinės mokyklos pamokos po švenčių pradedamos sausio 11, šeštadienį, 9 v.r. Pirmasis mokslo pusmetis baigiasi sausio 25 d.

Vaikų kaukių balius bus sausio 12, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Bus lėlių teatras vaikams. Vaidinimą parengė Maironio lituanistinės aukštesnės mokyklos mokiniai. Bus bendri žaidimai, veiks loterijos vaikams ir suaugusiems. Kaukių balių rengia Maironio lituanistinė mokykla ir jos tėvų komitetas. Jie kviečia visus apylinkės vaikus dalyvauti su kaukėmis, kostiumais. Gražiausias kaukės ir kostiumai bus premijuojami.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas rengiamas vasario 16, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Minėjimą rengia Altas, kuriam šiemet pirmininkauja dr. Eugenijus Noakas.

New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos visuotinis narių susirinkimas bus sausio 12 d. 2 val. popiet. dail. V.K. Jonyno studijoje, 182-39 Jamaica Ave., Hollis, N.Y.

Ketvirtadienį ir penktadienį popiečių bendradarbiai sausio 4, šeštadienį, surengė staigmenos pobūdį Tėv. Pauliui Baltakiui, kuris sausio 1 šventė savo gimtadienį. Buvo prisirinkę apie 50 žmonių, pasveikinta su gimtadieniu, sugiedota Ilgiausių metų, išgerta šampano, pasivaišinta.

Naujųjų Metų sutikimas praėjo iškilmingai ir gražiai. Į Kultūros Židinio salę buvo atsilankę apie 300 žmonių. Salė buvo labai gražiai papuošta. Visos lubos buvo apkabinėtos daugybe balionėlių, sienose buvo dail. Č. Janušo parengti papuošimai. Baigiant senuosius metus, kalbėjo LB New Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis. Jis pakvietė Lietuvos gen. konsulą A. Simutį tarti žodį. Jis pasveikino visus su naujais metais ir pakvietė sugiedoti Lietuvos himną. Tada pakelti šampano tostai, iš lubų nusileido daugybė pripūstų balionų, sutrenkė muzika. Taip pakilioje nuotaikoje toliau vyko gražus nuotaikingas balius.

Malcolm Wilson, New Yorko gubernatoriaus, kandidatavęs į tą postą ir rinkimus pralaimėjęs, net dviem laiškais padėkojo Peter C. Wytenus už jo nuosirdų bendradarbiavimą rinkimų metu. Taip pat prie padėkos prijungė ir savo šventinius sveikinimus.

Elzbieta Klingaitė-Zitkevičienė-Balčiūnienė, rašytojo Leonardo Zitkevičiaus motina, sausio 6 mirė Lietuvoje, sulaukusi 80 metų amžiaus. Gyveno Vabalninke, Biržų apskrityje.

Vytautas ir Birutė Radzivanai dėkoja visiem savo pažįstamiems ir draugam už švenčių sveikinimus ir linki visiem linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų, ypatingai bendradarbiui Vlike, Lietuvių Bendruomenėje, Lietuvos vyčiuose ir Apreiškimo parapijos chore. Vietoj sveikinimo atviručių jie auksia Darbininkui 25 dol.

Šeimos šventė, rengiama N.Y. moksleivių ateitininkų, bus ši šeštadienį, sausio 11 d., 7:30 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Tai yra tradicinė šventė, kurioje dalyvauja moksleiviai ir tėvai. Moksleiviai parengia linksma ir išdaigų programą.

Skautų, skaučių, vilkiukų ir paukštyčių draugovių sueigos įvyksta Kultūros Židiny sausio 11 d. 1:30 v. Kitos sueigos vyks ta pačia tvarka sausio 25 ir vasario 1 dienomis. Vasario 3 d. 7:30 v.v. ten pat šaukiamas abiejų tautų vadijų posėdis. Dalyvavimas būtinas.

LMK Federacijos New Yorko klubas savo narių susirinkimą kviečia sausio 19, sekmadienį, 3 val. popiet pas klubo narę Pajautą Ivauskienę, 85-40 104 Street, Richmond Hill, N.Y.

Šeštoji dailės paroda rengiama vasario 22 ir 23 dienomis Kultūros Židinio patalpose. Parodą rengia L.B. New Yorko apygardos valdyba. Ji kviečia dailininkus registruotis pas pirmininką šiuo adresu: A. Vakselis, 84-20 112 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418.

PAGAMINS FILMĄ APIE LIETUVĄ

Iš Toronto buvo atvykęs Vytautas Matulaitis pas savo brolį Antaną Matulaitį N. Metų šventėm. (Brolis gyvena Richmond Hill, N.Y.) V. Matulaitis apsilankė pas filmininką Kazimierą Motuzą, kuris yra daug kartų lankęsis Lietuvoje, filmavęs gamtą, žmones, didžiąsias šventes. Iš jų turimų filmų bus padaryta pusės valandos filmas apie Lietuvą. Filmas taikomas rodyti lituanistinėse mokyklose Amerikoje ir Kanadoje. Kai K. Motuzas bus atrinkęs vaizdus ir juos suvedęs į visumą, tada bus parašyta muzika ir tekstas. Galutinį garso įrašymą irgi padarys K. Motuzas. Abu pasirašė ir sutartį.

KARTOJAMAS A. KEPALAITĖS KONCERTAS

Pianistė Aldona Kepalaitė lapkričio 17 Town Hall salėje Manhattane buvo surengusi koncertą. Į šią salę jau ateina New York Times muzikos kritikai ir koncertus aprašo. Bet taip nutiko, kad tą dieną N.Y. Times muzikos kritikai buvo užimti kitais muzikiniais įvykiais ir koncertą neatsilankė.

Dabar Aldona Kepalaitė kartoją tą patį koncertą. Tas koncertas bus sausio 14, antradienį, 2 val. popiet toje pačioje Town Hall salėje. Bilietai prie kasos nepardavinėjami. Woodhavene jų galima gauti pas Mariją Zukauskienę ir pas pačią pianistę. Visi, kas tokiu laiku yra laisvi, kviečiami atsilankyti į šį koncertą ir tuo paremti pianistės pastangas pasiekti didžiąją spaudą.

Dr. V. Paprockas pakviestas į Waterbury, Conn., kur vasario 16, Lietuvos nepriklausomybės minėjime, pasakys kalbą.

P. Bielskus iš Brooklyno, N.Y., Jarbininko spaudos darbus parėmė 100 dol. auka. Administracija nuoširdžiai dėkoja už tokią gražią auką.

Vera Daugėlienė iš Washington, D.C., prisimindama a.a. prof. Juozą Brazaitį ir jį pagerbdama, Darbininkui paaukojo 20 dol.

Dainavos stovykloje Naujųjų Metų laikotarpyje vyko ateitininkų žiemos kursai, kuriuose dalyvavo 60 moksleivių. Iš New Yorko buvo 6 moksleiviai ir du paskaitininkai — dr. V. Vygantais ir A. Sabalis.

Vaclovas Sevrukas Kalėdų šventėm buvo išvykęs į Putnamą ir Bostoną. Dabar sausio 7 jis išvyko į Chicago, kur dalyvaus specialioje spaudos konferencijoje.

Jis parašė atvirą laišką, skirtą Lietuvos komunistų partijos pirmajam sekretoriui Petriui Griškevičiui, Vatikano valstybės sekretoriui kardinolui Jean Vilotti ir Lietuvos prezidentui pirmininkui Motiejui Šumauskui. Laiške jis pasisako, kodėl jis protestuoja prieš religijos persekiojimą, kodėl jis skelbė bado streiką, primena ir Vatikaniui, kad dialogo neužtenka su viršūnėmis, reikia ir su krašto tikinčiaisiais.

Jis nori tikėti, kad Lietuvos prokuroras pasinaudos Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika ir nubaustuos tuos, kurie ten surašyti, pažeidę tikinčiųjų laisvę.

Laiško nuorašai pasiųsti Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komitetui, Tarptautinei Amnestijai, Associated Press, The New York Times, The Washington Post, U.S. Catholic Conference — Division of Justice and Peace.

Lietuviškos spaudos išlaikymui su gražiais švenčių sveikinimais Darbininką parėmė savo aukomis: L. Jurkūnas iš Ridgewood, N.Y. — 40 dol. Po 20 dol. — D.A. Samušiai iš Richmond Hill ir Elizabetho Naujų Metų Rengimo Komitetas. Zigmą Strazdas iš Hartfordo prisidėjo su 10 dol. prie S. Kudirkos nuotraukų susidariusių išlaidų padengimo. Visiem nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Apreiškimo parapijos Kūčiose iš dešinės į kairę: klebonas kun. Pranas Raugalas, Gina Simonaitytė, V. Katinaitė, Mažeika, R. Krapovickaitė, E. Kudirka, Mažeika, D. Vebeliūnaitė, A. Menčiūnaitė. Dekoracijos dail. J. Juodžio.

Iрмаi ir Vytautui Stroliams sausio 4 rytą gimė sūnus Darius Aleksandras, 8 ir pusės svarų.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas bus sausio 12, tuoj po 11 val. pamaldų Apreiškimo parapijos salėje. Narės ir norinčios įstoti į kuopą prašomos dalyvauti. Po susirinkimo kavutė. — Kuopa pasiuntė Darbininkui 25 dol. auką, už kurią administracija nuoširdžiai dėkoja.

Taupi šeiminkė tuo vardu praėjais metais Darbininke buvo spausdinama atkarpa. Autorė yra diplomuota agronomė I. Sinkevičiūtė. Knyga dabar verčiama į anglų kalbą ir bus išleista. Verčia Laima Kurpienė, Toronte.

Augustas Paškevičius, 88 metų amžiaus, gyv. Brooklyne, mirė sausio 3, palaidotas sausio 6 Cypress Hills kapinėse. Sermonimis rūpinosi Shalins funeral įstaiga.

Paliko sūnų Edvardą su šeima ir kitus gimines. Ta proga gimnaziškai Jurgis ir Konstancija Barauskai iš Philadelphijos, Pa., atvykę lankėsi Kultūros Židinyje, užprašė už velionį mišias, įsigijo knygų ir apžiūrėjo Darbininko įstaigas. Juos palydėjo Edvardas Paškevičius iš Brooklyno.

NAUJI DARBININKO SKAITYTOJAI

Dr. Ed. Lenkauskas, Pepper Pike, Ohio; B. Vosylus, Chicago, Ill.; G. Eluhov, Arlington, Va.; Navakas, Ithaca, Nebr.

Kitiems užsakė:

K. Krušinskas, Woodhaven, N.Y. — P. Anušaitienei, No. Babylon, N.Y.; G. Konstant, Valley Stream, N.Y. — V. Satkui, Lake Worth, Fla.; J. Valiūšaitienė, Stamford, Conn. — V. Valiūšaitiui, Sandy Hook, Conn.; M. Gečienė, Port Sydney, Ont.—S. Gečienėi, Toronto, Ont. Canada; V. Tumas, Norwood, Mass. — D. Lewis, Hayward, Calif.; V. Adomavičius, Clark, N.J. — C. Bacevičiui, Sao Paulo, Brasil; S. Jakubaitis, Wethersfield, Conn. — S. Jakubaičiui, Worcester, Mass.; A. Reivitis, Middle Village, N.Y. — A. Reivičiui, Clinton, Mass.

Klaipėdos krašto minėjimas

Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos paminėjimas šiemet bus sausio 12 d., sekmadienį, Congregation bažnyčios salėje, 91 St. kampas 85 Rd. Woodhaven.

Minėjimas prasidės ten pat bažnyčioje 2 val. popiet ekumeninėmis pamaldomis, kurias atliks kun. J. Pakalniškis ir kun. P. Dagys, solo giedos M. Razgaitis. Po to apatinėje salėje ten pat bus tęsiamas minėjimas prie kavos. Kalbės M. Gelžinis.

Minėjimą rengia Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija, ramovėnai, Savanorių Sąjunga ir šauliai.

-0-

Tai yra svarbus įvykis mūsų tautos gyvenime, kad po 700 metų vergijos Klaipėdos kraštas

6 rooms apartment for rent in Jackson Heights, 2 family house, half block subway & shopping center, 15 minutes to Manhattan, decorated and new bathroom. Evenings 6-9. Tel. HI 6-7627.

LSS seserijos saskrydžio posėdžiai. Kalba pirm. v.s. L. Milukienė (dešinėje). Nuotr. V. Bacevičiaus

NEW YORKO BALFO 100-SIS SKYRIUS

RENGIA

VAJAUS BAIGIMO BALIŲ

SAUSIO 25, ŠEŠTADIENĮ, 7:30 V.V.
KULTŪROS ŽIDINYJE

Bus trumpa meninė programa, karšta vakarienė, šampanas, loterija ir šokiai.

Vietas prie stalų 10 asmenų užsisakyti galima pas dr. A. Goeldnerienę, tel. 762-1608, dr. M. Kregždienę, tel. VI 7-6475, ir pas skyriaus valdybos narius.

Auka 12 dol. asmeniui.

Šimtojo skyriaus valdyba visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti ir paremti Balfą.

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

RENGIA

KAUKIŲ BALIŲ

sausio 12, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Kaukių parade dalyvaus lituanistinės mokyklos mokiniai. Kviečiami ir kiti vaikai, kurie mokyklos nelanko.

Už geriausias kaukes skiriamos dovanos.
Po programos — vaisės, įvairios loterijos.

Įėjimas vaikams — 1 dol., suaugusiems — 2 dol.

Tik su jūsų pagalba galime išlaikyti lituanistinę mokyklą!

Dr. Vytautas Vygantais kalba MAS VII-tuose kursuose Putname. Nuotr. Antano Razgaitis